

BANK OCHRONY ŚRODOWISKA
SPÓŁKA AKCYJNA

**ROCZNE
SPRAWOZDANIE FINANSOWE
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
ZA OKRES DWUNASTU MIESIĘCY ZAKOŃCZONY
DNIA 31 GRUDNIA 2014 ROKU
WRAZ Z RAPORTEM NIEZALEŻNEGO BIEGŁEGO
REWIDENTA**

Warszawa, marzec 2015

Spis treści do rocznego sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE

	Strona
Roczny rachunek zysków i strat Banku	4
Roczne sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku	5
Roczne sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku	6
Roczne sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku	7
Roczne sprawozdanie z przepływów pieniężnych	8
Dodatkowe noty objaśniające do rocznego sprawozdania finansowego	10
1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A.	10
2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego	12
3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdania finansowego	13
4. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów	33
5. Ważniejsze oszacowania i oceny	33
6. Zarządzanie ryzykiem.....	36
7. Wynik z tytułu odsetek	83
8. Wynik z tytułu opłat i prowizji	84
9. Przychody z tytułu dywidend	84
10. Wynik na działalności handlowej.....	85
11. Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych.....	85
12. Wynik z pozycji wymiany.....	85
13. Pozostałe przychody operacyjne	85
14. Pozostałe koszty operacyjne	86
15. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	86
16. Ogólne koszty administracyjne.....	87
17. Świadczenia pracownicze	87
18. Obciążenia podatkowe.....	88
19. Zysk przypadający na jedną akcję	89
20. Kasa, środki w Banku Centralnym.....	89
21. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	89
22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom.....	90
23. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe.....	92
24. Inwestycje w jednostkach zależnych.....	96
25. Wartości niematerialne	96
26. Rzeczowe aktywa trwałe	98
27. Inne aktywa.....	100
28. Zobowiązania wobec innych banków.....	101
29. Zobowiązania wobec klientów	101

---

30. Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych.....	102
31. Zobowiązania podporządkowane	103
32. Rezerwy	105
33. Odroczony podatek dochodowy	109
34. Pozostałe zobowiązania	110
35. Aktywa i zobowiązania warunkowe.....	111
36. Kapitał podstawowy	113
37. Kapitał z aktualizacji wyceny.....	116
38. Zyski zatrzymane	117
39. Płatności na bazie akcji.....	118
40. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych.....	122
41. Charakterystyka instrumentów pochodnych oraz transakcji wymiany walutowej	125
42. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych	130
43. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej.....	132
44. Sprawozdawczość dotycząca segmentów	134
45. Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	139
46. Przejęcie i zbycie spółek.....	147
47. Wypłacone i zaproponowane dywidendy	147
48. Zdarzenia po dniu bilansowym	148
49. Wynagrodzenie dla podmiotu uprawnionego do badań sprawozdań finansowych.....	149

Roczny rachunek zysków i strat Banku

Działalność kontynuowana	Nota	12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2014	31-12-2013 dane porównawcze
Przychody z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	743 161	771 182
Koszty z tytułu odsetek i o podobnym charakterze	7	-464 268	-504 385
Wynik z tytułu odsetek		278 893	266 797
Przychody z tytułu opłat i prowizji	8	95 012	102 627
Koszty z tytułu opłat i prowizji	8	-14 515	-15 587
Wynik z tytułu opłat i prowizji		80 497	87 040
Przychody z tytułu dywidend	9	14 874	7 684
Wynik na działalności handlowej	10	29 438	22 820
Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	11	34 930	20 020
Wynik na rachunkowości zabezpieczeń		-1 394	-145
Wynik z pozycji wymiany	12	24 085	21 708
Pozostałe przychody operacyjne	13	7 100	19 578
Pozostałe koszty operacyjne	14	-17 309	-14 193
Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości	15	-68 202	-60 193
Ogólne koszty administracyjne	16,17	-309 829	-304 792
Wynik na działalności operacyjnej		73 083	66 324
Zysk brutto		73 083	66 324
Obciążenia podatkowe	18	-12 255	-4 956
- część bieżąca		-10 336	-2 824
- część odroczone		-1 919	-2 132
Zysk netto		60 828	61 368
Zysk na akcję Banku w trakcie okresu (w zł)			
- podstawowy	19	2,66	2,69
- rozwodniony	19	2,66	2,69

Działalność zaniechana w roku 2014 oraz w roku 2013 nie wystąpiła.

Noty przedstawione na stronach od 10 do 149 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Roczne sprawozdanie z całkowitych dochodów Banku

	Nota	12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2014	31-12-2013 dane porównawcze
Zysk netto		60 828	61 368
Składniki przenoszone do rachunku zysków i strat		6 581	-26 058
Zysk / strata z tyt. wyceny aktywów dostępnych do sprzedaży		13 730	-22 911
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne		-5 605	-9 259
Podatek odroczoney	18	-1 544	6 112
Składniki nie przenoszone do rachunku zysków i strat		-74	533
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych		-92	658
Podatek odroczoney	33	18	-125
Całkowity dochód ogółem		67 335	35 843

Noty przedstawione na stronach od 10 do 149 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Roczne sprawozdanie z sytuacji finansowej Banku

	Nota	31-12-2014	31-12-2013 dane porównawcze	01-01-2013 dane porównawcze
AKTYWA				
Kasa, środki w Banku Centralnym	20	394 155	892 539	1 049 532
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	21	264 975	140 230	94 080
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu		-	-	21 301
Pochodne instrumenty finansowe	41	201 044	110 949	81 482
Pochodne instrumenty zabezpieczające	41	21 823	27 146	36 317
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	22	12 529 785	12 054 714	11 115 344
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:	23	5 695 783	4 691 570	3 955 282
- dostępne do sprzedaży		4 705 457	3 703 055	3 057 665
- utrzymywane do terminu zapadalności		990 326	988 515	897 617
Inwestycje w jednostkach zależnych	24	88 148	85 639	65 107
Wartości niematerialne	25	153 705	159 413	159 234
Rzeczowe aktywa trwałe	26	46 542	56 473	94 546
Aktywa z tytułu podatku dochodowego	33	26 966	36 775	32 748
- bieżące		-	6 363	6 191
- odroczone		26 966	30 412	26 557
Inne aktywa	27	57 054	77 004	69 741
Aktywa razem		19 479 980	18 332 452	16 774 714
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego		38	21	148
Zobowiązania wobec innych banków	28	354 086	443 228	465 528
Pochodne instrumenty finansowe	41	191 555	83 998	68 226
Pochodne instrumenty zabezpieczające	41	41 504	14 872	20 842
Zobowiązania wobec klientów	29	14 156 607	13 224 043	11 828 787
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	30	2 594 700	2 733 287	2 585 753
Zobowiązania podporządkowane	31	566 435	327 155	326 714
Rezerwy	32	9 032	8 797	18 135
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		3 939	-	-
Pozostałe zobowiązania	34	49 813	54 250	53 967
Zobowiązania razem		17 967 709	16 889 651	15 368 100
KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał podstawowy		759 751	759 790	759 946
- kapitał zakładowy	36	228 732	228 732	228 732
- akcje własne		-1 162	-1 162	-1 162
- kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		532 181	532 220	532 376
Kapitał z aktualizacji wyceny	37	27 184	20 677	46 202
Zyski zatrzymane	38	725 336	662 334	600 466
Kapitał własny razem		1 512 271	1 442 801	1 406 614
Kapitał własny i zobowiązania razem		19 479 980	18 332 452	16 774 714

Noty przedstawione na stronach od 10 do 149 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego

Roczne sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym Banku

	Kapitał podstawowy (nota 36)			Kapitał z aktualizacji wyceny (nota 37)	Zyski zatrzymane (nota 38)			Razem kapitał własny
	Kapitał zakładowy	Akcje własne	Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej		Pozostały kapitał zapasowy	Fundusz ogólnego ryzyka	Niepodzielony wynik finansowy	
Stan na 01-01-2014	228 732	-1 162	532 220	20 677	563 670	48 302	50 362	1 442 801
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	60 828	60 828
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	6 507	-	-	-	6 507
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	6 507	-	-	60 828	67 335
Nabycie akcji własnych	-	-1 146	-	-	-	-	-	-1 146
Realizacja wypłat wynagrodzenia zmiennego w akcjach	-	1 146	-39	-	-	-	-	1 107
Opcje menadżerskie	-	-	-	-	2 174	-	-	2 174
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	52 797	-	-52 797	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	62 911	-	-62 911	-
Pokrycie straty z lat ubiegłych	-	-	-	-	-10 114	-	10 114	-
Stan na 31-12-2014	228 732	-1 162	532 181	27 184	618 641	48 302	58 393	1 512 271
Stan na 01-01-2013	228 732	-1 162	532 376	46 202	504 681	48 302	48 375	1 407 506
Strata z lat ubiegłych	-	-	-	-	-	-	-892	-892
Stan na 01-01-2013	228 732	-1 162	532 376	46 202	504 681	48 302	47 483	1 406 614
Wynik netto	-	-	-	-	-	-	61 368	61 368
Pozostałe całkowite dochody	-	-	-	-25 525	-	-	-	-25 525
Całkowity dochód ogółem	-	-	-	-25 525	-	-	61 368	35 843
Nabycie akcji własnych	-	-659	-	-	-	-	-	-659
Koszty emisji akcji*\	-	-	-94	-	-	-	-	-94
Realizacja wypłat wynagrodzenia zmiennego w akcjach	-	659	-62	-	-	-	-	597
Opcje menadżerskie	-	-	-	-	500	-	-	500
Podział wyniku, w tym:	-	-	-	-	58 489	-	-58 489	-
Przeniesienie wyniku na pozostałe kapitały	-	-	-	-	58 489	-	-58 489	-
Stan na 31-12-2013	228 732	-1 162	532 220	20 677	563 670	48 302	50 362	1 442 801

*\vzliczone w 2013 roku. Koszty emisji akcji serii P dotyczące 2012 roku.

Noty przedstawione na stronach od 10 do 149 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Roczne sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Metoda pośrednia	Nota	12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2014	31-12-2013 dane porównawcze
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ			
Zysk brutto		73 083	66 324
Korekty razem:		-539 909	463 385
Amortyzacja	16	40 691	40 036
Odsetki z działalności inwestycyjnej		-48 237	-47 230
(Zysk) strata z tytułu działalności inwestycyjnej	40	-	-8 834
Odsetki z działalności finansowej		125 970	125 022
Niezrealizowane różnice kursowe z działalności finansowej		54 059	40 914
Dywidendy otrzymane	9	-10 400	-3 900
Zmiana stanu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu		-	21 301
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających	40	43 812	-19 753
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	40	-194 762	1 469
Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom		-457 034	-939 370
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	40	-956 520	-118 033
Zmiana stanu pozostałych aktywów	40	26 770	9 058
Zmiana stanu zobowiązań wobec innych banków i Banku Centralnego		-89 125	-22 427
Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów		932 564	1 395 256
Zmiany stanu rezerw	40	143	-8 680
Zmiana stanu innych zobowiązań i podatku dochodowego	40	-2 758	8 538
Zapłacony podatek dochodowy		-5 082	-9 982
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		-466 826	529 709
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ			
Wpływy		56 826	88 541
Wypuk papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	23	-	30 000
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	23	46 426	50 516
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych		-	4 125
Dywidendy otrzymane		10 400	3 900
Wydatki		-27 724	-158 637
Nabycie akcji w jednostce zależnej		-2 216	-150
Nabycie wartości niematerialnych	25	-18 663	-21 722
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	26	-6 845	-12 581
Nabycie papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	23	-	-124 184
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		29 102	-70 096

Metoda pośrednia	Nota	12 miesięcy zakończonych	
		31-12-2014	31-12-2013 dane porównawcze
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ			
Wpływy		1 006 989	1 721 050
Wpływy z obligacji emitowanych przez Bank		1 006 989	1 721 050
w tym obligacje podporządkowane		233 000	-
Wydatki		-1 087 477	-1 739 769
Nabycie akcji własnych		-1 146	-659
Wykup obligacji emitowanych przez Bank		-949 600	-1 604 102
Odsetki zapłacone od obligacji emitowanych przez Bank		-136 731	-134 914
w tym od obligacji podporządkowanych		-18 029	-22 064
Inne wydatki finansowe		-	-94
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej		-80 488	-18 719
PRZEPŁYWY PIENIĘŻNE NETTO, RAZEM		-518 212	440 894
BILANSOWA ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH I EKWIWALENTÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH		-518 212	440 894
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA POCZĄTEK OKRESU		2 973 336	2 532 442
ŚRODKI PIENIĘŻNE I EKWIWALENTY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NA KONIEC OKRESU w tym:	40	2 455 124	2 973 336
środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania	40	476 572	447 429

Noty przedstawione na stronach od 10 do 149 stanowią integralną część niniejszego sprawozdania finansowego.

Dodatkowe noty objaśniające do rocznego sprawozdania finansowego

1. Podstawowe informacje o Banku Ochrony Środowiska S.A.

1.1. Bank Ochrony Środowiska S.A.

Bank Ochrony Środowiska S.A. z siedzibą w Warszawie przy ul. Żelaznej 32 został utworzony na podstawie decyzji Prezesa Narodowego Banku Polskiego (NBP) Nr 42 z dnia 15 września 1990 roku i aktu notarialnego z dnia 28 września 1990 roku o utworzeniu Banku. Bank jest wpisany do Krajowego Rejestru Sądowego Sądu Rejonowego dla miasta stołecznego Warszawy XII Wydział Gospodarczy pod numerem KRS 0000015525 oraz posiada numer statystyczny REGON 006239498.

Według Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD) działalność Banku została zaklasyfikowana jako PKD 6419Z.

Czas trwania Banku jest nieoznaczony.

Zgodnie ze Statutem BOŚ S.A., misją Banku jest wspieranie przedsięwzięć służących rozwojowi przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska, rozwojowi rynku produktów i usług związanych z ekologią oraz promowanie i kreowanie postaw proekologicznych i inicjatyw na rzecz ochrony środowiska naturalnego.

Według statutu przedmiotem działalności Banku jest gromadzenie środków pieniężnych, udzielanie kredytów, dokonywanie rozliczeń pieniężnych, wykonywanie innych usług bankowych oraz świadczenie finansowych usług konsultacyjno-doradczych.

Do zakresu działania Banku należy:

- przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
- prowadzenie innych rachunków bankowych,
- udzielanie kredytów,
- udzielanie i potwierdzanie gwarancji bankowych oraz otwieranie i potwierdzanie akredytyw,
- emitowanie bankowych papierów wartościowych,
- przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
- wydawanie instrumentu pieniądza elektronicznego,
- udzielanie pożyczek pieniężnych,
- wykonywanie operacji czekowych i wekslowych,
- wydawanie kart płatniczych oraz wykonywanie operacji przy ich użyciu,
- nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
- przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
- prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
- udzielanie i potwierdzanie poręczeń,
- wykonywanie czynności zleconych, związanych z emisją papierów wartościowych,
- pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym,
- pełnienie funkcji banku depozytariusza.

Do zakresu działania Banku należy ponadto:

- obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
- zaciąganie zobowiązań związanych z emisją papierów wartościowych,
- dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
- wykonywanie terminowych operacji finansowych,
- dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika,
- nabywanie i zbywanie nieruchomości,
- świadczenie usług konsultacyjno-doradczych w sprawach finansowych, w szczególności w zakresie związanym z ekologią,

- świadczenie usług faktoringowych,
- przyjmowanie i przekazywanie zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych z zastrzeżeniem, że przedmiotem czynności mogą być wyłącznie papiery wartościowe emitowane przez Skarb Państwa, lub Narodowy Bank Polski, lub inne niedopuszczone do obrotu zorganizowanego instrumenty finansowe oraz obligacje, o których mowa w art. 39p ust.1 ustawy z dnia 27 października 1994 roku o autostradach płatnych oraz o Krajowym Funduszu Drogowym, a także wykonywanie takich zleceń na rachunek dającego zlecenie,
- świadczenie usług agenta firmy inwestycyjnej,
- świadczenie usług pośrednictwa ubezpieczeniowego,
- prowadzenie czynności windykacyjnych na zlecenie banków oraz podmiotów, z którymi Bank zawarł umowy o wspólnym finansowaniu lub umowy o realizację działań w ramach programów operacyjnych.

Od dnia 24 stycznia 1997 roku decyzją Zarządu Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie (GPW), akcje Banku zostały dopuszczone do obrotu na GPW w Warszawie i zakwalifikowane do działu finanse - sektor bankowy.

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe BOŚ S.A. zostało w dniu 16 marca 2015 roku zatwierdzone przez Zarząd Banku do publikacji na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie w dniu 19 marca 2015 roku.

1.2. Skład osobowy Zarządu oraz Rady Nadzorczej BOŚ S.A.

(a) Skład Zarządu Banku

Skład Zarządu Banku na 31 grudnia 2014 roku przedstawiał się następująco:

Mariusz Klimczak	- Prezes Zarządu
Stanisław Kolasiński	- Wiceprezes - pierwszy zastępca prezesa Zarządu
Dariusz Daniluk	- Wiceprezes Zarządu
Adam Zbigniew Grzebieluch	- Wiceprezes Zarządu
Paweł Kazimierz Lemańczyk	- Wiceprezes Zarządu

W dniu 30 kwietnia 2014 roku – w związku z wygaśnięciem mandatów członków Zarządu BOŚ S.A., zgodnie z art. 369 § 4 Kodeksu Spółek Handlowych - Rada Nadzorcza powołała Zarząd Banku nowej kadencji. W miejsce Pana Przemysława Figarskiego oraz Pana Krzysztofa Telegi, Rada Nadzorcza powołała do składu Zarządu Pana Dariusza Daniluka oraz Pana Pawła Lemańczyka; w pozostałym zakresie skład Zarządu nie zmienił się. Uchwały ws. powołania Pana Dariusza Daniluka oraz Pana Pawła Lemańczyka weszły w życie z dniem 5 maja 2014r.

Do dnia zatwierdzenia niniejszego sprawozdania skład Zarządu nie zmienił się.

Skład Zarządu Banku na 31 grudnia 2013 roku przedstawiał się następująco:

Mariusz Klimczak	- Prezes Zarządu
Stanisław Kolasiński	- Wiceprezes - pierwszy zastępca prezesa Zarządu
Przemysław Lech Figarski	- Wiceprezes Zarządu
Adam Zbigniew Grzebieluch	- Wiceprezes Zarządu
Krzysztof Wojciech Telega	- Wiceprezes Zarządu

(b) Skład Rady Nadzorczej Banku

W skład Rady Nadzorczej Banku na 31 grudnia 2014 roku wchodził:

Marcin Likierski	- Przewodniczący
Piotr Bogdan Kaczyński	- Wiceprzewodniczący
Adam Grzegorz Wasiaś	- Sekretarz
Jacek Czesław Ciepluch	- Członek
Józef Koziół	- Członek
Andrzej Kazimierz Kraszewski	- Członek
Mariusz Roman Karpiński	- Członek
Ryszard Ochwat	- Członek
Adam Aleksander Wojtaś	- Członek

W dniu 13 marca 2014 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A.:

- podjęło uchwałę w sprawie odwołania ze składu Rady Nadzorczej Pana Krzysztofa Rogali, Członka Rady,
- podjęło uchwałę w sprawie powołania do składu Rady Nadzorczej Pana Piotra Bogdana Kaczyńskiego.

W dniu 30 kwietnia 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A.:

- podjęło uchwały w sprawie odwołania ze składu Rady Nadzorczej:
Pana Jacka Macieja Bajorka, Wiceprzewodniczącego Rady,
Pana Michała Juliusza Machlejda, Członka Rady,
- podjęło uchwały w sprawie powołania do składu Rady Nadzorczej:
Pana Jacka Czesława Cieplucha,
Pana Mariusza Romana Karpińskiego.

Na posiedzeniu w tym samym dniu, tj. 30 kwietnia 2014 roku, Rada Nadzorcza wybrała Pana Piotra Kaczyńskiego na Wiceprzewodniczącego Rady.

Do dnia zatwierdzenia sprawozdania skład Rady Nadzorczej nie uległ zmianie.

W skład Rady Nadzorczej Banku na 31 grudnia 2013 roku wchodził:

Marcin Likierski	- Przewodniczący
Jacek Maciej Bajorek	- Wiceprzewodniczący
Adam Grzegorz Wasiaś	- Sekretarz
Józef Koziół	- Członek Rady Nadzorczej
Andrzej Kazimierz Kraszewski	- Członek Rady Nadzorczej
Michał Juliusz Machlejd	- Członek Rady Nadzorczej
Ryszard Ochwat	- Członek Rady Nadzorczej
Krzysztof Władysław Rogala	- Członek Rady Nadzorczej
Adam Aleksander Wojtaś	- Członek Rady Nadzorczej

2. Identyfikacja skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Bank Ochrony Środowiska S.A. sporządził również skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok zakończony 31 grudnia 2014 roku, które zostało w dniu 16 marca 2015 roku zatwierdzone przez Zarząd do publikacji w dniu 19 marca 2015 roku.

3. Informacje o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdania finansowego

3.1. Podstawa sporządzenia

Roczne sprawozdanie finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A. (BOŚ S.A., Bank, Spółka) obejmuje:

- rachunek zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku ,
- sprawozdanie z całkowitych dochodów za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku,
- sprawozdanie z sytuacji finansowej na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz dane porównawcze na dzień 31 grudnia 2013 roku i 1 stycznia 2013 roku,
- sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku oraz dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku,
- sprawozdanie z przepływów pieniężnych za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2013 roku,
- dodatkowe noty objaśniające.

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w wersji zatwierdzonej przez Unię Europejską (UE) obowiązującymi na dzień sprawozdawczy tj. 31 grudnia 2014 roku przy zastosowaniu takich samych zasad rachunkowości dla każdego z okresów.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej (KIMSF).

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone według zasady kosztu historycznego z wyjątkiem wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży i papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu oraz wszystkich kontraktów pochodnych wycenianych do wartości godziwej. Stosowane zasady rachunkowości zostały szczegółowo opisane w nocie 3.3-3.29 niniejszego sprawozdania finansowego.

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe jest sporządzone w złotych polskich (zł), a wszystkie wartości, o ile nie przedstawiono inaczej, podawane są w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze roczne sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez Bank w dającej się przewidzieć przyszłości, tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Na dzień zatwierdzenia niniejszego rocznego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez Bank w okresie co najmniej 12 miesięcy po dniu bilansowym na skutek zamierzonego lub przymusowego zaniechania bądź ograniczenia dotychczasowej działalności.

W niniejszym rocznym sprawozdaniu finansowym zastosowano takie same zasady rachunkowości, jakie zastosowano przy sporządzaniu rocznego sprawozdania finansowego za 2013 rok z wyjątkiem zastosowania następujących zmian do standardów oraz nowych interpretacji obowiązujących dla okresów rocznych rozpoczynających się w dniu 1 stycznia 2014 roku:

- MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),

- MSR 27 (znowelizowany w roku 2011) „Jednostkowe sprawozdania finansowe”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- MSR 28 (znowelizowany w roku 2011) „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach”, zatwierdzony w UE w dniu 11 grudnia 2012 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” oraz MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” – objaśnienia na temat przepisów przejściowych, zatwierdzone w UE w dniu 4 kwietnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienie informacji na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – jednostki inwestycyjne, zatwierdzone w UE w dniu 20 listopada 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 32 „Instrumenty finansowe: prezentacja” – kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, zatwierdzone w UE w dniu 13 grudnia 2012 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 36 „Utrata wartości aktywów” – Ujawnianie wartości odzyskiwalnej aktywów niefinansowych, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” – Nowacja instrumentów pochodnych oraz kontynuacja rachunkowości zabezpieczeń, zatwierdzone w UE w dniu 19 grudnia 2013 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2014 roku lub po tej dacie).

Zastosowanie powyższych zmian do standardów i nowych interpretacji nie miało wpływu na niniejsze sprawozdanie finansowe za wyjątkiem zmiany klasyfikacji inwestycji pod MSSF 10. Spółka stowarzyszona została przeklasyfikowana do inwestycyjnych papierów dostępnych do sprzedaży w związku z brakiem faktycznego istotnego wpływu na spółkę. Zmiany prezentacji danych porównawczych zostały przedstawione w nocie 3.29.

3.2. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2010-2012)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 2, MSSF 3, MSSF 8, MSSF 13, MSR 16, MSR 24 oraz MSR 38) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa – zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2011-2013)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 3, MSSF 13 oraz MSR 40) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa –

zatwierdzone w UE w dniu 18 grudnia 2014 roku (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2015 lub po tej dacie),

- Zmiany do MSR 19 „Świadczenia pracownicze” – Programy określonych świadczeń: składki pracownicze - zatwierdzone w UE w dniu 17 grudnia 2014 roku (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2015 roku lub po tej dacie),
- Interpretacja KIMSF 21 „Opłaty” - zatwierdzona w UE w dniu 13 czerwca 2014 roku (obowiązująca w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 17 czerwca 2014 roku lub po tej dacie).

Spółka nie zdecydowała się na wcześniejsze zastosowanie żadnego standardu, interpretacji lub zmiany, które zostały opublikowane, lecz nie weszły dotychczas w życie.

Zarząd nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Spółkę zasady (politykę) rachunkowości.

Standardy i Interpretacje przyjęte przez RMSR, ale jeszcze niezatwierdzone do stosowania w UE

MSSF w kształcie zatwierdzonym przez UE nie różnią się obecnie w znaczący sposób od regulacji przyjętych przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości (RMSR), z wyjątkiem poniższych standardów, zmian do standardów i interpretacji, które według stanu na dzień (dzień publikacji sprawozdania finansowego) nie zostały jeszcze przyjęte do stosowania w UE (poniższe daty wejścia w życie odnoszą się do standardów w wersji pełnej):

- MSSF 9 „Instrumenty finansowe” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie),
- MSSF 14 „Odroczone salda z regulowanej działalności” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- MSSF 15 „Przychody z umów z klientami” (obowiązujący w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 10 „Skonsolidowane sprawozdania finansowe”, MSSF 12 „Ujawnienia na temat udziałów w innych jednostkach” oraz MSR 28 „Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach” – Jednostki inwestycyjne: zastosowanie zwolnienia z konsolidacji (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSSF 11 „Wspólne ustalenia umowne” – Rozliczanie nabycia udziałów we wspólnych operacjach (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 1 „Prezentacja sprawozdań finansowych” – Inicjatywa w odniesieniu do ujawnień (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),

- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 38 „Aktywa niematerialne” – Wyjaśnienia na temat akceptowalnych metod amortyzacyjnych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 16 „Rzeczowe aktywa trwałe” oraz MSR 41 „Rolnictwo” – Rolnictwo: uprawy roślinne (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do MSR 27 „Jednostkowe sprawozdania finansowe” – Metoda praw własności w jednostkowych sprawozdaniach finansowych (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub po tej dacie),
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2012-2014)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 5, MSSF 7, MSR 19 oraz MSR 34) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (obowiązujące w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 lub po tej dacie).

3.3. Sprawozdawczość według segmentów operacyjnych

Segment operacyjny jest częścią składową BOŚ S.A., angażującą się w działalność gospodarczą, w związku z którą może uzyskiwać przychody oraz ponosić koszty, oraz której wyniki są regularnie przeglądane przez Zarząd Banku. Ponadto wyniki te są wykorzystywane przy podejmowaniu decyzji o alokacji zasobów do segmentu oraz przy ocenie wyników działalności segmentu. Dla każdego z wydzielonych segmentów są dostępne oddzielne informacje finansowe.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów jest oparta na tej samej podstawie, co zastosowana do celów sprawozdawczości wewnętrznej.

Zgodnie z MSSF 8 Bank wyodrębnił następujące segmenty operacyjne:

- pion korporacji i finansów publicznych,
- pion detaliczny,
- działalność skarbową i inwestycyjną,
- pozostałe (nieulokowane w segmentach).

Bank nie prowadzi działalności zdwersyfikowanej pod względem geograficznym. Szczegółowy opis zasad sprawozdawczości według segmentów przedstawiono w nocie 44.

3.4. Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

(a) Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniach finansowych wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Roczne sprawozdanie finansowe prezentowane jest w złotych polskich, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji.

(b) Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przeliczane są na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat. Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych, takich jak aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, wykazuje się w ramach zysków i strat z tytułu zmian wartości godziwej. Różnice kursowe z tytułu takich pozycji niepieniężnych jak instrumenty kapitałowe zaklasyfikowane do aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, uwzględnia się w pozostałych dochodach całkowitych.

Zmiana wartości godziwej pieniężnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży obejmuje różnice kursowe wynikające z wyceny według zamortyzowanego kosztu, które ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Aktywa i zobowiązania bilansowe wyrażone w walutach obcych przeliczane są na złote według kursu średniego ustalanego przez Prezesa NBP, obowiązującego na dzień sprawozdawczy.

3.5. Przychody i koszty z tytułu odsetek

W rachunku zysków i strat ujmowane są wszystkie przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych wycenianych według kosztu zamortyzowanego przy wykorzystaniu metody efektywnej stopy procentowej, aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz aktywów finansowych wycenianych według wartości godziwej przez wynik finansowy.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą obliczania zamortyzowanej wartości początkowej aktywów lub zobowiązań finansowych oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa to stopa, dla której zdyskontowane przyszłe płatności lub wpływy pieniężne są równe bieżącej wartości bilansowej netto danego aktywa lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego (np. opcje wcześniejszej spłaty niepodlegające wydzieleniu), nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne premie lub dyskonta.

W momencie dokonania odpisu z tytułu utraty wartości aktywa finansowego lub grupy podobnych aktywów finansowych, przychody z tytułu odsetek wykazywane są według stopy procentowej, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

3.6. Rachunkowość zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń ujmuje wpływające na rachunek zysków i strat skutki kompensowania zmian wartości godziwej i przepływów pieniężnych instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń, pod warunkiem spełnienia wszystkich poniższych kryteriów, określonych w MSR 39:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, cel zarządzania ryzykiem przez Bank oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia; dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób, w jaki Bank będzie oceniał efektywność instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie z udokumentowaną pierwotnie strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia, musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na rachunek zysków i strat,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić tj. wartość godziwa lub przepływy pieniężne związane z pozycją zabezpieczaną wynikające z zabezpieczanego ryzyka oraz wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego, mogą być wiarygodnie wycenione,
- zabezpieczenie jest na bieżąco oceniane i stwierdza się jego wysoką efektywność we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zabezpieczenia zostało ustanowione.

Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych i wartości godziwej.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanego z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takim jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, i które mogłyby wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych, spełniających warunki rachunkowości zabezpieczeń, Bank ujmuje w sposób następujący:

- zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, z tytułu efektywnej części zabezpieczenia, są ujmowane w czasie trwania powiązania zabezpieczenia w kapitale własnym, poprzez sprawozdanie z całkowitych dochodów,
- zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, z tytułu ewentualnej nieefektywnej części zabezpieczenia, są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na rachunkowości zabezpieczeń”,
- odsetki od zabezpieczających instrumentów pochodnych prezentowane są w tej samej linii rachunku wyników, w której prezentowane są odsetki od instrumentów zabezpieczanych, tzn.: w wyniku odsetkowym.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przepływów pieniężnych przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, wycena instrumentu zabezpieczającego ujęta bezpośrednio w kapitale na dzień ostatniego efektywnego testu pozostaje w kapitałach do czasu realizacji przepływu wynikającego z transakcji zabezpieczanej. Przeniesienie wyceny, o której mowa w zdaniu poprzednim, do rachunku zysków i strat do pozycji „wynik na rachunkowości zabezpieczeń” następuje w okresach, w których transakcja zabezpieczana ma wpływ na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed ryzykiem zmiany wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej spełniające w danym okresie warunki rachunkowości zabezpieczeń Bank ujmuje w sposób następujący:

- 1) zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (tj.: instrumentu pochodnego wyznaczonego i kwalifikującego się jako zabezpieczenie wartości godziwej) ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na rachunkowości zabezpieczeń”,
- 2) zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na rachunkowości zabezpieczeń”,
- 3) odsetki od zabezpieczających instrumentów pochodnych prezentowane są w tej samej linii rachunku wyników, w której prezentowane są odsetki od pozycji zabezpieczanych, tzn.: w wyniku odsetkowym,
- 4) wycena zabezpieczanych składników aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, wynikająca z czynników innych niż zabezpieczane ryzyka, ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia lub terminu zapadalności tego składnika aktywów.

W przypadku, gdy zabezpieczenie wartości godziwej przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się liniowo w rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Wycena zabezpieczanych składników aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, wynikająca z czynników innych niż zabezpieczane ryzyka, prezentowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia lub terminu zapadalności tego składnika aktywów.

3.7. Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody i koszty z tytułu opłat i prowizji ujmuje się zasadniczo według zasady memoriału, z chwilą wykonania usługi. Opłaty za uruchomienie kredytu dotyczące kredytów, które prawdopodobnie zostaną udzielone są odraczane (wraz z odnośnymi kosztami bezpośrednimi) i ujmowane w chwili ujęcia należności jako korekta efektywnej stopy procentowej kredytu. Koszty prowizji i opłat związanych z kredytami wycenianymi wg ESP są rozliczane od daty ich poniesienia wg ESP. Opłaty z tytułu udostępnienia kredytów konsorcjalnych wykazuje się jako przychód po zakończeniu organizacji konsorcjum, jeżeli Bank nie zachował dla siebie żadnej części ryzyka kredytowego lub zachował część o tej samej efektywnej stopie procentowej, co inni uczestnicy. Prowizje i opłaty z tytułu negocjowania lub uczestnictwa w negocjowaniu transakcji na rzecz osoby trzeciej, takiej jak nabycie akcji/udziałów lub innych papierów wartościowych bądź nabycie lub zbycie przedsiębiorstwa, ujmuje się z chwilą zrealizowania odnośnej transakcji. Opłaty z tytułu zarządzania portfelem i inne opłaty za usługi zarządzania, doradztwa i inne są wykazywane na podstawie odpowiednich umów o świadczenie usług, zazwyczaj proporcjonalnie do upływu czasu.

3.8. Zasady ujmowania przychodów i kosztów związanych z bancassurance

Bank ujmuje i rozlicza przychody i koszty z tytułu oferowanych produktów ubezpieczeniowych zgodnie z treścią ekonomiczną tych produktów. Ze względu na treść ekonomiczną Bank rozróżnia opłaty stanowiące:

- 1) integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego dodatkowo instrumentu finansowego,
- 2) wynagrodzenie za wykonanie dodatkowych czynności już po sprzedaży produktu ubezpieczeniowego,
- 3) wynagrodzenie otrzymywanego z tytułu świadczenia usług pośrednictwa ubezpieczeniowego.

Otrzymane lub należne Bankowi wynagrodzenie z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego wraz z instrumentem finansowym, gdy produkt ubezpieczeniowy jest bezpośrednio powiązany z instrumentem finansowym, stanowi integralną część wynagrodzenia z tytułu oferowanego instrumentu finansowego i rozliczane jest w czasie jako integralna część stopy procentowej oraz ujmowane jest w rachunku zysków i strat w pozycji przychody z tytułu odsetek. Bezpośrednie powiązanie występuje w szczególności, gdy jest spełniony co najmniej jeden z dwóch warunków:

- 1) instrument finansowy jest oferowany przez Bank zawsze z produktem ubezpieczeniowym tj. obydwie transakcje zostały zawarte w tym samym czasie lub zostały zawarte w sekwencji, w której każda kolejna transakcja wynika z poprzedniej,
- 2) produkt ubezpieczeniowy jest oferowany przez Bank wyłącznie z instrumentem finansowym tj. nie ma możliwości zakupu w Banku produktu ubezpieczeniowego identycznego co do formy prawnej, warunków i treści ekonomicznej bez połączonego zakupu finansowego.

Przy braku spełnienia jednego z warunków dokonywana jest szczegółowa analiza treści ekonomicznej produktu ubezpieczeniowego pod kątem spełnienia kryteriów niezależności umów ubezpieczenia od oferowanych instrumentów finansowych. Analiza bezpośredniego powiązania produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym może skutkować podziałem produktu złożonego, tj.: wydzieleniem wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej produktu ubezpieczeniowego sprzedawanego łącznie z tym instrumentem. W takim przypadku wynagrodzenie należne Bankowi z tytułu sprzedaży produktu ubezpieczeniowego jest dzielone pomiędzy część stanowiącą element zamortyzowanego kosztu instrumentu finansowego oraz część stanowiącą wynagrodzenie za wykonanie czynności pośrednictwa ubezpieczeniowego. Podział wynagrodzenia dokonywany jest proporcjonalnie do wartości godziwej instrumentu finansowego oraz wartości godziwej usługi pośrednictwa w stosunku do sumy obu tych wartości. –Wartość godziwą instrumentu finansowego wylicza się metodą dochodową opartą na przeliczeniu przyszłych kwot na wartość bieżącą, z uwzględnieniem bieżących danych na temat dochodowości i kosztowości produktu. –Wartość godziwą usługi pośrednictwa wylicza się metodą rynkową przy wykorzystaniu cen i innych odpowiednich informacji generowanych przez identyczne lub porównywalne transakcje rynkowe.

Wynagrodzenie z tytułu wykonania usługi pośrednictwa Bank ujmuje w przychodach z tytułu prowizji w momencie sprzedaży produktu ubezpieczeniowego lub jego odnowienia. Przychody z tytułu wynagrodzenia za sprzedaż produktów ubezpieczeniowych pomniejszane są o rezerwę na oszacowaną przez Bank wartość procentową zwrotów dokonywanych w okresach po sprzedaży produktu ubezpieczeniowego (np.: z tytułu rezygnacji przez klienta z ubezpieczenia). Jeżeli w okresie umowy ubezpieczenia Bank otrzymuje wynagrodzenie z tytułu wykonywania czynności/usług wynikających z zaoferowanego produktu ubezpieczeniowego lub jeśli ich wykonywanie jest prawdopodobne, Bank rozlicza to wynagrodzenie w okresie obowiązywania umowy, przy uwzględnieniu zasady współmierności przychodów i kosztów. Wynagrodzenie to ujmowane jest w przychodach z tytułu prowizji z zachowaniem zasady określenia stopnia zaawansowania czynności/usług. W przypadku, gdy nie jest możliwe dokładne określenie liczby działań wykonywanych przez Bank w określonym przedziale czasu, Bank rozlicza wynagrodzenie liniowo w okresie życia produktu ubezpieczeniowego, o ile nie istnieją dowody, że inna metoda rozliczenia lepiej zobrazuje stopień zaawansowania prac.

Wysokość przewidywanych zwrotów oraz proporcje podziału przychodów ze względu na ich treść ekonomiczną jest weryfikowana każdorazowo po powzięciu informacji o istotnych zmianach w tym zakresie, nie rzadziej niż na dzień bilansowy.

Koszty bezpośrednio związane ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego z instrumentem finansowym rozliczane są zgodnie z zasadą współmierności przychodów i kosztów jako:

- 1) element amortyzowanego kosztu instrumentu finansowego, jeśli całość przychodów związanych ze sprzedażą produktu ubezpieczeniowego będzie rozliczana metodą efektywnej stopy procentowej,
- 2) odpowiednio w proporcji zastosowanej przy podziale przychodów na rozpoznawane w ramach kalkulacji kosztu amortyzowanego i przychodów rozpoznawanych jednorazowo lub rozliczanych w czasie, jeżeli dokonano podziału wynagrodzenia.

Koszty stałe lub niepowiązane bezpośrednio ze sprzedażą produktów ubezpieczeniowych lub instrumentów finansowych są ujmowane w rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

3.9. Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych

Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych są wykazywane w sprawozdaniu finansowym według ceny nabycia, pomniejszonej o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości oraz z uwzględnieniem kosztów programów opartych na akcjach w spółkach zależnych.

3.10. Aktywa i zobowiązania finansowe

BOŚ S.A. klasyfikuje swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, oraz aktywa finansowe dostępne do sprzedaży. O klasyfikacji inwestycji decyduje Zarząd Banku w momencie wykazania ich po raz pierwszy.

(a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat

Kategoria ta obejmuje aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz instrumenty pochodne, które nie zostały wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające. Bank nie posiada aktywów finansowych przeznaczonych w momencie ich początkowego ujęcia do wyceny w wartości godziwej, z zyskami lub stratami ujmowanymi w rachunku zysków i strat. Zyski i straty z tytułu aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat odnoszone są na wynik działalności handlowej, natomiast przychody i koszty z tytułu odsetek, amortyzacji dyskonta i premii na wynik z tytułu odsetek. Składnik aktywów finansowych zalicza się do tej kategorii, jeżeli nabyty został przede wszystkim w celu sprzedaży w krótkim terminie lub stanowi instrument pochodny o ile nie został on wyznaczony jako instrument zabezpieczający.

(b) Pożyczki i należności

Pożyczki i należności to niezaliczane do instrumentów pochodnych aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach, nienotowane na aktywnym rynku, inne niż:

- (i) należności przeznaczone do sprzedaży w krótkim terminie (klasyfikowane jako przeznaczone do obrotu),
- (ii) zaklasyfikowane przy początkowym ujęciu jako instrumenty dostępne do sprzedaży,
- (iii) instrumenty, w których Bank nie odzyska zasadniczo całości zainwestowanej kwoty w sposób inny niż z powodu ryzyka kredytowego.

Przychody z tytułu odsetek ujmuje się w rachunku zysków i strat przez okres obowiązywania umów metodą efektywnej stopy procentowej.

(c) Utrzymywane do terminu zapadalności

Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności to niezaliczane do pożyczek i należności aktywa finansowe o ustalonych lub możliwych do ustalenia płatnościach i ustalonym terminie zapadalności, które Zarząd zamierza i jest w stanie utrzymać do terminu zapadalności. Gdyby Bank dokonał sprzedaży istotnej części aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności klasyfikacja całej kategorii zostałaby zmieniona na aktywa dostępne do sprzedaży. Przychody i koszty z tytułu odsetek, premii i dyskonta ujmowane są w rachunku zysków i strat i odnoszone na wynik z tytułu odsetek.

(d) Dostępne do sprzedaży

Inwestycje dostępne do sprzedaży to inwestycje, które Bank zamierza utrzymywać przez czas nieokreślony, a które nie zostały zakwalifikowane ani do aktywów wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, ani do portfela aktywów utrzymywanych do terminu zapadalności, ani do pożyczek i należności. Mogą one zostać sprzedane, aby poprawić płynność lub w reakcji na zmiany stóp procentowych, kursów wymiany walut lub cen instrumentów kapitałowych. Zyski i straty z tytułu zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są odnoszone do sprawozdania z całkowitych dochodów jako pozostałe całkowite dochody do czasu usunięcia danego składnika aktywów finansowych z bilansu lub utraty jego wartości – wówczas łączna kwota zysków i strat ujmowanych dotychczas w sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako pozostałe całkowite dochody wykazywana jest w rachunku zysków i strat w pozycji wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych lub w pozycji wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości. Natomiast dyskonto, premie i odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej ujmowane są w rachunku zysków i strat i wykazywane w pozycji wynik z tytułu odsetek. Dywidendy z tytułu instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży są wykazywane w rachunku zysków i strat w pozycji przychody z tytułu dywidend w momencie ustanowienia prawa jednostki do otrzymania płatności.

Transakcje zakupu i sprzedaży aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży ujmuje się na dzień przeprowadzenia transakcji – dzień, w którym Bank podejmie zobowiązanie do zakupu lub sprzedaży danego składnika aktywów. Pożyczki i należności wykazywane są w momencie wypłaty gotówki na rzecz kredytobiorcy. Aktywa finansowe ujmuje się początkowo według wartości godziwej powiększonej o koszty transakcyjne, z wyjątkiem aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat, które początkowo wykazywane są według wartości godziwej. Aktywa finansowe wyłącza się ze sprawozdania z sytuacji finansowej, gdy prawa do uzyskania przepływów pieniężnych z ich tytułu wygasły lub zostały przeniesione i Bank dokonał przeniesienia zasadniczo całego ryzyka i wszystkich pożytków z tytułu ich własności.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży i aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat są na dzień bilansowy wykazywane według wartości godziwej. Pożyczki i należności oraz inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności wykazywane są według skorygowanej ceny nabycia (zamortyzowanego kosztu), metodą efektywnej stopy procentowej.

W portfelu aktywów dostępnych do sprzedaży Bank posiada m.in.: obligacje komunalne, papiery wyemitowane przez banki, przez Skarb Państwa, bony NBP oraz instrumenty kapitałowe. Wartość godziwa papierów notowanych wynika z ich bieżącej ceny rynkowej. Jeżeli rynek na dany składnik aktywów finansowych nie jest aktywny (a także w odniesieniu do nienotowanych papierów wartościowych), Bank ustala wartość godziwą, stosując techniki wyceny. Obejmują one wykorzystanie cen uzyskanych w ramach transakcji, które zostały dokonane w terminie bliskim dacie bilansowej na normalnych zasadach rynkowych jak również odwołanie się do innych, podobnych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych (w tym uwzględniając m.in.: marżę na ryzyko kredytowe) i inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku (m.in. wycenę

metodą porównawczą do spółek o zbliżonym profilu działalności notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. z uwzględnieniem dyskonta z tytułu braku płynności).

W rzadkich przypadkach, gdy zastosowanie takich modeli nie jest możliwe i nie ma możliwości ustalenia wartości godziwej w sposób rzetelny, instrumenty finansowe wykazywane są według kosztu nabycia.

(e) Zobowiązania finansowe

Zobowiązania przy początkowym ujęciu wykazuje się w wartości godziwej, a w okresie późniejszym wykazuje się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jednostka wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe wtedy, gdy zobowiązanie wygasło, to znaczy kiedy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygasł. Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych wyceniane są do wartości godziwej zgodnie z opracowanymi przez Bank modelami.

W Banku nie występują zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

(f) Przekwalifikowanie instrumentów finansowych

Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, jeżeli przestały być utrzymywane w celu sprzedaży lub odkupienia ich w bliskim terminie, mogą być przekwalifikowane:

- 1) do kategorii pożyczki i należności pod warunkiem, że Bank ma zamiar i może utrzymać te aktywa w dającej się przewidzieć przyszłości lub do czasu, gdy staną się one wymagalne; lub
- 2) do innych kategorii jedynie w wyjątkowych okolicznościach.

Powyższe nie ma zastosowania w odniesieniu do:

- 1) instrumentów pochodnych,
- 2) instrumentów wyznaczonych przez Bank przy początkowym ujęciu jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,

które to instrumenty nie podlegają przekwalifikowaniu.

Przekwalifikowanie składnika aktywów z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy następuje według jego wartości godziwej w dniu przekwalifikowania. Nie poddaje się odwróceniu zysków i strat, które zostały już ujęte w rachunku zysków i strat. Wartość godziwą składnika aktywów finansowych w dniu przekwalifikowania Bank uznaje za jego nowy koszt lub nowy zamortyzowany koszt.

Aktywa finansowe zaliczone uprzednio do innych kategorii nie mogą być przekwalifikowane do przeznaczonych do obrotu.

W 2014 roku oraz w 2013 roku Bank nie dokonywał przekwalifikowania instrumentów finansowych.

3.11. Wyłączenie składników aktywów finansowych z bilansu

Bank dokonuje wyłączenia składników aktywów finansowych z bilansu wtedy i tylko wtedy, gdy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z tych aktywów lub przenosi składnik aktywów finansowych, a przeniesienie spełnia warunki wyłączenia z bilansu. W szczególności Bank dokonuje spisania należności kredytowych z bilansu w ciężar utworzonych odpisów z tytułu utraty wartości, gdy te należności są nieściągalne, to znaczy:

- koszty dalszej windykacji należności przekraczać będą spodziewane wpływy z windykacji,
- nieskuteczność egzekucji należności Banku stwierdzona została odpowiednim dokumentem właściwego organu postępowania egzekucyjnego,
- nie jest możliwe ustalenie majątku dłużnika nadającego się do egzekucji i nie jest znane miejsce pobytu dłużnika,
- roszczenia uległy przedawnieniu.

Ponadto, Bank dokonuje wyłączenia z ewidencji bilansowej z jednoczesnym przeniesieniem do ewidencji pozabilansowej należności kredytowych, które charakteryzują się następującymi parametrami:

- zaklasyfikowane do należności „straconych” przez okres co najmniej jednego roku.
- utworzona rezerwa celowa (odpowiadająca kwocie odpisu aktualizującego) była równa kwocie należności pozostającej do spłaty, co oznacza, że wartość netto należności była równa zero,
- odpis aktualizacyjny utworzony na ekspozycje był równy kwocie kapitału, a impairmentowa korekta odsetek była równa kwocie odsetek naliczonych, czyli wartość netto kredytów zgodnie z zasadami wyceny MSSF/MSR była równa zero,
- stan prawny ekspozycji – niezakończona upadłość, niezakończone kolejne postępowanie egzekucyjne prowadzone bezskutecznie od wielu lat nie wymagają ciągłego monitorowania.

W 2014 roku Bank dokonał wyłączenia z ewidencji bilansowej z jednoczesnym przeniesieniem do ewidencji pozabilansowej należności kredytowych należnych od 23 dłużników w wysokości 13 579 tys. zł. z tyt. kapitału.

3.12. Utrata wartości aktywów finansowych

(a) Aktywa finansowe wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Bank przeprowadza przegląd swojego portfela kredytowego pod kątem pomiaru utraty wartości ekspozycji kredytowych w okresach miesięcznych. Utrata wartości ekspozycji kredytowych jest ponoszona, gdy istnieją obiektywne dowody utraty wartości na skutek wydarzeń, które nastąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów („indywidualne przesłanki utraty wartości”) oraz gdy wydarzenia te mają wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne dotyczące tych aktywów, a przepływy te można wiarygodnie oszacować.

Pomiar utraty wartości ekspozycji kredytowych metodą indywidualną oparty jest na wyliczeniu bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W przypadku obniżenia wartości bieżącej możliwych do realizacji przepływów pieniężnych tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości. Oczekiwane przyszłe przepływy z zabezpieczeń, szacuje się na podstawie wartości windykacyjnej, pomniejszonej o koszty przejęcia i sprzedaży.

Przy wycenie metodą portfelową stosuje się miary statystyczne skonstruowane na bazie danych historycznych, dotyczące prawdopodobieństwa wystąpienia utraty wartości oraz stopnia odzysku dla danego portfela z uwzględnieniem wartości zaangażowania kredytowego w danym portfelu. Bank planuje przyszłe przepływy pieniężne na podstawie szacunków opartych na historycznych parametrach. Parametry decydujące o zaklasyfikowaniu ekspozycji kredytowej do konkretnej grupy homogenicznej odzwierciedlają zdolność dłużnika do spłaty całości zobowiązania zgodnie z warunkami umowy.

W procesie rozpoznawania i pomiaru utraty wartości Bank uwzględnia okres kwarantanny. Ekspozycje dla których ustąpiły obiektywne przesłanki utraty wartości mogą być ponownie zaklasyfikowana do grupy ekspozycji bez utraty wartości po okresie karencji, liczonym od momentu wystąpienia zdarzenia powodującego ustąpienie przesłanki, Wymagany okres kwarantanny jest zróżnicowany w zależności od rodzaju przesłanki utraty wartości, jaką zaraportowano wobec danej ekspozycji kredytowej. Przy czym w przypadku ekspozycji klientów korporacyjnych o zaangażowaniu łącznym przekraczającym 500 tys. zł ekspozycja klasyfikowana jest do portfela ekspozycji o podwyższonym ryzyku (tzw. „watch lista”) i pozostaje w nim przez okres minimum 6 miesięcy.

Przyjęta metodologia pomiaru utraty wartości i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one następują, są poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

Wycena odpisów aktualizujących i rezerw utworzonych w złotych oraz w walutach obcych (włączając różnice kursowe) jest odnoszona odpowiednio na koszty lub przychody Banku z tytułu odpisów i rezerw.

(b) Aktywa finansowe wykazywane według kosztu

W odniesieniu do składnika aktywów finansowych wycenianego według kosztu, jeżeli występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości:

- nienotowanego instrumentu kapitałowego, który nie jest wyceniany według wartości godziwej, gdyż jego wartości godziwej nie można wiarygodnie ustalić,
- instrumentu pochodnego, który jest z nim powiązany i musi zostać rozliczony poprzez dostawę takiego nienotowanego instrumentu finansowego,

kwotę straty z tytułu utraty wartości ustala się jako różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów finansowych oraz wartością bieżącą oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych, zdyskontowanych przy zastosowaniu bieżącej rynkowej stopy zwrotu dla podobnych aktywów finansowych. Tak ustalonych strat z tytułu utraty wartości nie poddaje się odwróceniu.

(c) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, brany jest pod uwagę znaczny lub długotrwały spadek wartości papieru wartościowego poniżej jego wartości początkowej. Jeżeli istnieją tego rodzaju przesłanki dotyczące aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, łączna strata – ustalona jako różnica pomiędzy pierwotnym kosztem nabycia a bieżącą wartością godziwą, pomniejszona o utratę wartości danego składnika aktywów uprzednio wykazaną w rachunku zysków i strat - zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i wykazana w rachunku zysków i strat. Odpisy z tytułu utraty wartości instrumentów kapitałowych wykazane w rachunku zysków i strat nie są odwracane w rachunku zysków i strat. Jeżeli wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po wykazaniu utraty wartości w rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w rachunku zysków i strat.

(d) Umowy renegotjowane

Renegocjacja warunków spłaty może być przeprowadzana na każdym etapie spłaty kredytu. W ramach zmian warunków spłaty podejmowane są działania mające na celu odzyskanie całości należności Banku, bądź w sytuacjach szczególnych, zminimalizowanie wysokości przewidywanej straty Banku. Przesłanką do podjęcia kroków zmierzających do restrukturyzacji zadłużenia jest ustalenie na podstawie analizy sytuacji finansowej Klienta, ze szczególnym uwzględnieniem programu naprawczego, czy istnieje realna szansa na odzyskanie przez Kredytobiorcę zdolności kredytowej, a co za tym idzie możliwość spłaty zadłużenia.

3.13. Kompensowanie instrumentów finansowych

Składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych kompensuje się i wykazuje w bilansie w kwocie netto wyłącznie wtedy, gdy Bank posiada ważny tytuł prawny do dokonania kompensaty ujętych kwot oraz zamierza rozliczyć się w kwocie netto lub jednocześnie zrealizować dany składnik aktywów i uregulować zobowiązanie.

3.14. Umowy sprzedaży i odkupu

Papiery wartościowe sprzedawane przy jednoczesnym zawarciu powiązanej umowy odkupu (transakcje repo, sell-buy-back) są prezentowane w sprawozdaniu finansowym jako inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, jeśli jednostka zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem danych papierów wartościowych. Zobowiązanie wobec kontrahenta ujmuje się w zobowiązaniach wobec innych banków lub zobowiązaniach wobec klientów, w zależności od jego charakteru. Zakupione papiery wartościowe z przyrzeczeniem odsprzedaży (transakcje reverse repo, buy-sell-back) ujmuje się jako kredyty i pożyczki udzielone innym bankom lub klientom, w zależności od ich charakteru. Różnicę pomiędzy ceną sprzedaży a odkupu traktuje się jako odsetki i ujmuje

metodą efektywnej stopy procentowej przez okres obowiązywania umowy. Papiery wartościowe pożyczane kontrahentom nie są wyłączone z bilansu Banku.

Pożyczonych przez Bank papierów wartościowych nie ujmuje się w sprawozdaniu finansowym chyba, że zostały sprzedane osobom trzecim. W takim wypadku transakcje kupna i sprzedaży ujmuje się w sprawozdaniu finansowym, zaś odnośne zyski i straty uwzględnia się w wyniku na działalności handlowej. Obowiązek zwrotu pożyczonych papierów ujmuje się według wartości godziwej jako zobowiązania wobec klientów. Ryzyko i korzyści dotyczące papierów pozostają po stronie kontrahenta transakcji.

3.15. Gwarancje finansowe

Gwarancje finansowe to kontrakty, które wymagają od wystawcy dokonania wyspecyfikowanych wypłat pokrywających stratę poniesioną przez posiadacza z powodu nie dokonania przez określonego dłużnika płatności w terminie zgodnym z warunkami instrumentu dłużnego. Tego rodzaju gwarancji finansowych udziela się bankom, instytucjom finansowym i innym organizacjom w imieniu klientów w celu zabezpieczenia kredytów, linii kredytowych i innych bankowych narzędzi finansowania.

W momencie początkowego ujęcia, gwarancje finansowe wycenia się w sprawozdaniu finansowym w wartości godziwej na dzień udzielenia gwarancji.

Po początkowym ujęciu zobowiązania Banku wynikające z takich gwarancji wycenia się według wyższej z dwóch kwot: wartości początkowego ujęcia pomniejszonej o amortyzację naliczoną w celu ujęcia w rachunku zysków i strat przychodu z tytułu prowizji naliczanych liniowo przez okres trwania gwarancji oraz dokonanego na dzień bilansowy szacunku wydatków, które powstaną w przypadku realizacji gwarancji. Szacunki te określa się na podstawie historii poniesionych strat z gwarancji w przeszłości oraz oceny prawdopodobieństwa realizacji gwarancji. Wzrost odpisu na zobowiązania związany z gwarancjami obciąża rachunek zysków i strat w pozycji wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości.

3.16. Pochodne instrumenty finansowe

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej, począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, lub w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej prezentowane są w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej jako zobowiązania.

3.17. Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży

Aktywa trwale zalicza się do „przeznaczonych do sprzedaży” i wykazuje według niższej z dwóch kwot: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty doprowadzenia do sprzedaży, jeżeli ich wartość bilansową realizuje się przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie bieżącego używania.

Jeśli jednostka zaklasyfikowała składnik aktywów (lub grupę do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, ale jego wartość bilansowa nie zostanie odzyskana w drodze transakcji sprzedaży tylko poprzez jego dalsze wykorzystanie, jednostka zaprzestaje klasyfikacji tego składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonego do sprzedaży.

Jednostka wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży (lub nie wchodzi już w skład grupy do zbycia zaklasyfikowanej jako przeznaczona do sprzedaży) w kwocie niższej z:

a) jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczonego do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży i

b) wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o jego niesprzedawaniu.

3.18. Wartości niematerialne

(a) Licencje i oprogramowanie komputerowe

Zakupione licencje oraz wytworzone we własnym zakresie oprogramowanie komputerowe aktywuje się w wysokości kosztów poniesionych na zakup i przygotowanie do używania konkretnego oprogramowania komputerowego. Aktywowane koszty amortyzuje się przez szacowany okres użytkowania oprogramowania metodą liniową.

Wydatki związane z utrzymaniem programów komputerowych ujmowane są jako koszty z chwilą poniesienia lub koszty rozliczane w czasie.

Okres ekonomicznego użytkowania wartości niematerialnych zawiera się w przedziale powyżej 1 roku do 15 lat.

(b) Nakłady na wartości niematerialne

Bank aktywuje koszty poniesione na etapie prac rozwojowych przedsięwzięcia prowadzonego we własnym zakresie jedynie w przypadku, gdy Bank ma możliwość i zamiar ukończenia oraz użytkowania wytwarzanego składnika wartości niematerialnych, posiada stosowne środki techniczne i finansowe służące ukończeniu prac rozwojowych i użytkowaniu składnika oraz ma możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych, które można bezpośrednio przyporządkować czynnościom tworzenia, produkcji i przystosowania składnika aktywów do użytkowania w sposób zamierzony przez kierownictwo.

Aktywowane koszty amortyzuje się metodą liniową po zakończeniu prac rozwojowych. Szacowany okres użytkowania określony jest indywidualnie.

(c) Testowanie utraty wartości

Wartości niematerialne są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej wartości niematerialnych pomniejszonej o koszty ich sprzedaży i wartości użytkowej.

3.19. Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o umorzenie. Koszt historyczny uwzględnia wydatki bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Późniejsze nakłady uwzględnia się w wartości bilansowej danego środka trwałego lub ujmuje jako odrębny środek trwały (tam, gdzie jest to właściwe) tylko wówczas, gdy jest prawdopodobne, że z tytułu tej pozycji nastąpi wpływ korzyści ekonomicznych do Banku, zaś koszt danej pozycji można wiarygodnie zmierzyć. Wszelkie pozostałe wydatki na naprawę i konserwację odnoszone są do rachunku zysków i strat w okresie obrotowym, w którym je poniesiono.

Grunty nie podlegają amortyzacji. Amortyzację środków trwałych nalicza się metodą liniową przez okresy ich użytkowania, które dla poszczególnych grup środków trwałych wynoszą:

- 40 lat dla budynków,
- 10 lat dla ulepszeń w obcym środku trwałym, lub krócej, jeżeli tak wynika z umowy,
- 3-10 lat dla urządzeń i środków transportu.

Weryfikacji wartości końcowej i okresów użytkowania środków trwałych dokonuje się również na każdy dzień bilansowy.

Amortyzowane środki trwałe są badane pod kątem utraty wartości zawsze, gdy występują zdarzenia lub okoliczności wskazujące, że wartość bilansowa może być niemożliwa do odzyskania. Wartość bilansowa środka trwałego jest niezwłocznie obniżana do poziomu wartości odzyskiwalnej, jeżeli wartość bilansowa przewyższa szacunkową wartość odzyskiwalną. Wartość odzyskiwalna jest wyższą z dwóch wartości: wartości godziwej środka trwałego pomniejszonej o koszty jego sprzedaży i wartości użytkowej.

Zyski i straty z tytułu zbycia środków trwałych ustala się drogą porównania wpływów ze sprzedaży z ich wartością bilansową i ujmuje w rachunku zysków i strat.

Inwestycje rozpoczęte dotyczą środków trwałych będących w toku budowy lub montażu i są wykazywane według cen nabycia lub kosztu wytworzenia, pomniejszonych o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości. Środki trwałe w budowie nie podlegają amortyzacji do czasu zakończenia budowy i przekazania środka trwałego do używania.

3.20. Leasing

W momencie zawarcia umowy ustala się czy umowa zawiera leasing. Dokonuje się tego w oparciu o istotę umowy i wymaga to oceny, czy:

- wywiązanie się z umowy zależy od korzystania z określonego aktywa lub aktywów, oraz
- umowa przekazuje prawo do użytkowania składnika aktywów.

W przypadku umów leasingu, na mocy których następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i pożytków wynikających z tytułu posiadania aktywów będących przedmiotem umowy, przedmiot leasingu jest ujmowany w aktywach jako środek trwały i jednocześnie ujmowane jest zobowiązanie w kwocie równej wartości bieżącej minimalnych opłat leasingowych ustalonej na dzień rozpoczęcia leasingu. Opłaty leasingowe są dzielone między koszty finansowe i zmniejszenie salda zobowiązania w sposób umożliwiający uzyskanie stałej stopy odsetek od pozostałego do spłaty zobowiązania. Koszty finansowe ujmowane są bezpośrednio w rachunku zysków i strat.

Umowa jest klasyfikowana jako leasing operacyjny jeśli nie następuje przeniesienie zasadniczo całego ryzyka i korzyści z tytułu posiadania przedmiotu leasingu.

Całość opłat leasingowych dokonanych w ramach leasingu operacyjnego jest rozliczana w ciężar kosztów metodą liniową w okresie trwania umowy leasingowej. W przypadku rozwiązania umowy leasingu przed upływem okresu jej obowiązywania ewentualna płatność wymagana na rzecz leasingodawcy tytułem kary umownej, powiększa koszty w okresie, w którym nastąpiło rozwiązanie umowy.

3.21. Odroczonego podatek dochodowy

Na potrzeby sprawozdania finansowego podatek odroczonego obliczany jest metodą zobowiązań bilansowych. Bank tworzy rezerwę i aktywa na przejściowe różnice z tytułu odroczonego podatku dochodowego wywołane odmiennością momentu uznawania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione zgodnie ze stosowanymi zasadami rachunkowości i przepisami o podatku dochodowym od osób prawnych.

Główne różnice przejściowe powstają z tytułu aktualizacji wyceny pewnych aktywów i zobowiązań finansowych, w tym kontraktów pochodnych, rezerw na świadczenia emerytalne i inne świadczenia po okresie zatrudnienia, a także strat podatkowych do odliczenia.

Rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmowane są w pełnej wysokości z wyjątkiem:

- sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczonego powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na zysk lub stratę brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego ujmuje się, jeżeli jest prawdopodobne, że w przyszłości osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który umożliwi wykorzystanie różnic przejściowych z wyjątkiem, gdy składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynika z początkowego ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań pochodzącego z transakcji, która:

- a) nie jest połączeniem jednostek gospodarczych oraz
- b) nie wpływa w momencie przeprowadzania transakcji na wynik finansowy brutto ani na dochód do opodatkowania (stratę podatkową).

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych w pozostałych całkowitych dochodach jest ujmowany również w pozostałych całkowitych dochodach.

Odroczony podatek dochodowy ustala się przy zastosowaniu stawek (i przepisów) podatkowych, które zgodnie z oczekiwaniami będą obowiązywać w momencie realizacji odnośnych aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego lub uregulowania zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy i tylko wtedy, gdy posiada możliwy do wyegzekwowania tytuł prawny do przeprowadzenia kompensat należności ze zobowiązaniami z tytułu bieżącego podatku i odroczonego podatku dochodowego ma związek z tym samym podatnikiem i tym samym organem podatkowym.

3.22. Aktywa przejęte za długi

Aktywa przejęte za długi wycenia się na moment ich początkowego ujęcia w kwocie odpowiadającej ich wartości godziwej. W przypadku, gdy wartość godziwa przejętych aktywów jest wyższa od kwoty długu, różnica stanowi zobowiązanie wobec kredytobiorcy i jest zwracana na rachunek właściciela przejętego majątku po pomniejszeniu o koszty poniesione w związku z przejęciem, przechowaniem i wyceną.

W Banku nie występują aktywa przejęte za długi.

3.23. Przedpłaty, rozliczenia międzyokresowe i przychody przyszłych okresów

Przedpłaty dotyczą kosztów poniesionych w bieżącym roku obrotowym, a dotyczących okresów przyszłych. Są one ujmowane w bilansie w pozycji inne aktywa.

Bierne rozliczenia międzyokresowe kosztów stanowią koszty dotyczące bieżącego okresu, które będą poniesione przez Bank w okresach przyszłych. Bierne międzyokresowe rozliczenia kosztów oraz przychody przyszłych okresów są prezentowane w bilansie w pozycji „Pozostałe zobowiązania”.

3.24. Rezerwy na świadczenia pracownicze

Bank tworzy rezerwy na zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych ustalone w oparciu o oszacowania tego rodzaju zobowiązań na podstawie modelu aktuarialnego. Stosowany przez jednostkę model aktuarialny w celu ustalenia wartości bieżącej swoich zobowiązań z tytułu określonych świadczeń oraz związanych z nimi kosztów bieżącego zatrudnienia - oraz tam gdzie ma to zastosowanie - kosztów przeszłego zatrudnienia wykorzystuje metodę prognozowanych uprawnień jednostkowych. Zgodnie z metodą prognozowanych uprawnień jednostkowych (czasami znaną pod nazwą metody świadczeń narosłych w stosunku do stażu pracy lub metody „świadczenie/staż pracy”), każdy okres wykonywania pracy jest postrzegany jako powodujący powstanie dodatkowej jednostki uprawnienia do świadczeń i każda jednostka uprawnienia do świadczeń wyliczana jest oddzielnie przed wejściem w skład ostatecznego zobowiązania. Zyski i straty aktuarialne ujmowane są w całości w całkowitych innych dochodach.

3.25. Rezerwy

Rezerwy ujmuje się wówczas, gdy spełnione są łącznie następujące warunki:

- na dzień bilansowy Bank posiada obecny, prawny lub zwyczajowo oczekiwany obowiązek wydatkowania środków, wynikający ze zdarzeń przeszłych; przy czym do określenia istnienia tego obowiązku wykorzystywane są opinie prawne,
- gdy prawdopodobieństwo zaistnienia wydatku z tytułu zaspokojenia roszczeń jest wyższe niż prawdopodobieństwo braku takiego wydatku, oraz
- gdy wielkość tego wydatku można wiarygodnie oszacować.

Rezerwy wyceniane są w bieżącej wartości nakładów, które jak się oczekuje, będą niezbędne do wypełnienia obowiązku, z uwzględnieniem wartości pieniądza w czasie (jeśli jest to istotne), oraz ryzyka związanego z danym obowiązkiem.

W przypadku dyskontowania kwoty przewidywanego wydatku, wzrost rezerwy spowodowany upływem czasu wykazuje się jako koszt z tytułu odsetek.

3.26. Kapitał własny

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz ze statutem Banku.

(a) Kapitał podstawowy

Na kapitał podstawowy składa się zarejestrowany kapitał zakładowy i kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej.

Kapitał zakładowy wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji.

(b) Akcje własne.

W przypadku wykupu akcji własnych, kwota zapłaty za akcje własne obciąża kapitał własny i jest wykazywana w bilansie w odrębnej pozycji „akcje własne”.

(c) Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje zmianę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży wynikającą z ich wyceny oraz podatek odroczony od pozycji ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny, zyski lub straty związane z instrumentem zabezpieczającym, z tytułu efektywnej części zabezpieczenia oraz zyski i straty aktuarialne w programie określonych świadczeń.

(d) Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane obejmują niepodzielony wynik finansowy oraz pozostałe kapitały tj. pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe oraz fundusz ogólnego ryzyka.

Pozostałe kapitały tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub przepisach prawa.

3.27. Płatności na bazie akcji

W Banku realizowany jest program motywacyjny, w ramach którego kluczowym członkom kadry menedżerskiej przyznawane są prawa do nabycia akcji Banku Ochrony Środowiska S.A.

Koszt transakcji rozliczanych z pracownikami w instrumentach kapitałowych jest wyceniany przez odniesienie do wartości godziwej na dzień przyznania praw. Wartość godziwa ustalana jest przy zastosowaniu symulacji Monte Carlo. Przy wycenie transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych uwzględniane są rynkowe warunki nabycia uprawnień (związane z ceną akcji jednostki dominującej) oraz warunki inne niż warunki nabycia uprawnień.

Koszt transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych jest ujmowany wraz z odpowiadającym mu wzrostem wartości kapitału własnego w okresie, w którym spełnione zostały warunki dotyczące wyników i świadczenia pracy, kończącym się w dniu, w którym określone pracownicy zdobędą pełne uprawnienia do świadczeń („dzień nabycia praw”). Skumulowany koszt ujęty z tytułu transakcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych na każdy dzień bilansowy do dnia nabycia praw odzwierciedla stopień upływu okresu nabywania praw oraz liczbę nagród, do których prawa – w opinii Zarządu na ten dzień, opartej na możliwie najlepszych szacunkach liczby instrumentów kapitałowych – zostaną ostatecznie nabyte.

Koszt z tytułu opcji menedżerskich, dla których nie zostały spełnione nierynkowe warunki związane z dokonaniem lub warunki związane ze świadczeniem pracy nie jest rozpoznawany. W przypadku niespełnienia rynkowych warunków nabycia uprawnień koszty z tytułu programu są ujmowane, o ile pozostałe (nierynkowe) warunki związane z dokonaniem oraz warunki związane ze świadczeniem pracy zostały spełnione.

W przypadku modyfikacji warunków przyznawania nagród rozliczanych w instrumentach kapitałowych, w ramach spełnienia wymogu minimum ujmuje się koszty, jak w przypadku gdyby warunki te nie uległy zmianie. Ponadto, ujmowane są koszty z tytułu każdego wzrostu wartości transakcji w wyniku modyfikacji, wycenione na dzień zmiany.

W przypadku anulowania nagrody rozliczanej w instrumentach kapitałowych, jest ona traktowana w taki sposób, jakby prawa do niej zostały nabyte w dniu anulowania, a wszelkie jeszcze nieujęte koszty z tytułu nagrody są niezwłocznie ujmowane. Dotyczy to również nagród, w przypadku których warunki inne niż warunki nabycia uprawnień będące pod kontrolą jednostki dominującej lub pracownika nie są spełnione. Jednakże w przypadku zastąpienia anulowanej nagrody nową nagrodą – określoną jako nagroda zastępcza w dniu jej przyznania, nagroda anulowana i nowa nagroda są traktowane tak, jakby stanowiły modyfikację pierwotnej nagrody, tj. w sposób opisany powyżej.

Koszty z tytułu programu są ujmowane w kapitale w korespondencji z kosztami wynagrodzeń (wyłącznie w części dotyczącej pracowników Banku) oraz jako zwiększenie udziałów w jednostkach zależnych (w części dotyczącej pozostałych osób uprawnionych).

3.28. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Dla potrzeb rachunku przepływów pieniężnych, środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych obejmują pozycje wymagalne w ciągu trzech miesięcy od dnia nabycia, w tym: kasę, środki w bankach centralnych o możliwościach dysponowania, bony skarbowe oraz inne kwalifikujące się bony, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom, należności od innych banków oraz krótkoterminowe papiery wartościowe Skarbu Państwa.

3.29. Dane porównawcze

W 2014 roku Bank opracował model dotyczący rezerwy na zwroty wynagrodzenia z tytułu bancassurance zgodny z wymogami Rekomendacji U, która wejdzie w życie z dniem 1 kwietnia 2015 roku. Model wykazał brakującą kwotę rezerwy na zwroty utworzoną w latach poprzednich w wysokości 3 006 tys. zł. Bank dokonał również zmiany klasyfikacji inwestycji pod MSSF 10 dotyczącej spółki stowarzyszonej. W związku z powyższym Bank dokonał retrospektywnego przekształcenia pozycji w sprawozdaniu finansowym.

Poniżej zaprezentowane zostały przekształcone dane porównawcze za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 roku, na dzień 31 grudnia oraz 1 stycznia 2013 roku ujęte w niniejszym sprawozdaniu finansowym.

Pozycja w rachunku zysków i strat Banku	Tytuł	12 miesięcy zakończonych		
		31-12-2013 dane opublikowane	wpływ korekty	31-12-2013 dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	Korekta przychodów z tytułu bancassurance	772 919	-1 737	771 182
Wynik z tytułu odsetek		268 534	-1 737	266 797
Przychody z tytułu opłat i prowizji	Korekta przychodów z tytułu bancassurance	102 795	-168	102 627
Wynik z tytułu opłat i prowizji		87 208	-168	87 040
Wynik na działalności operacyjnej		68 229	-1 905	66 324
Zysk brutto		68 229	-1 905	66 324
Obciążenia podatkowe		-5 318	362	-4 956
- część odroczone	Zmiana obciążeń z tyt. podatku odroczonego	-2 494	362	-2 132
Zysk netto		62 911	-1 543	61 368

Pozycja w nocie zysk przypadający na jedną akcję	Tytuł	12 miesięcy zakończonych		
		31-12-2013 dane opublikowane	wpływ korekty	31-12-2013 dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
Zysk netto	Korekta przychodów z tytułu bancassurance	62 911	-1 543	61 368
Podstawowy zysk netto na akcję (wyrażony w zł,gr.)		3,01		2,69

Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku	Tytuł	31-12-2013		31-12-2013 dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
		dane opublikowane	wpływ korekty	
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:	Zmiana klasyfikacji inwestycji dot. spółki stowarzyszonej	4 668 740	22 830	4 691 570
- dostępne do sprzedaży	Zmiana klasyfikacji inwestycji dot. spółki stowarzyszonej	3 680 225	22 830	3 703 055
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	Zmiana klasyfikacji inwestycji dot. spółki stowarzyszonej	108 469	- 22 830	85 639
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		36 204	571	36 775
- odroczone		29 841	571	30 412
Aktywa razem		18 331 881	571	18 332 452
Pozostałe zobowiązania	Rezerwa na zwroty wynagrodzenia z tytułu bancassurance	51 244	3 006	54 250
Zobowiązania razem		16 886 645	3 006	16 889 651
Zyski zatrzymane		664 769	-2 435	662 334
Kapitał własny razem		1 445 236	-2 435	1 442 801
Kapitał własny i zobowiązania razem		18 331 881	571	18 332 452

Pozycja w sprawozdaniu z sytuacji finansowej Banku	Tytuł	01-01-2013		01-01-2013 Dane zaprezentowane w niniejszym sprawozdaniu finansowym
		dane opublikowane	wpływ korekty	
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe:	Zmiana klasyfikacji inwestycji dot. spółki stowarzyszonej	3 932 452	22 830	3 955 282
- dostępne do sprzedaży	Zmiana klasyfikacji inwestycji dot. spółki stowarzyszonej	3 034 835	22 830	3 057 665
Inwestycje w jednostkach zależnych i stowarzyszonych	Zmiana klasyfikacji inwestycji dot. spółki stowarzyszonej	87 937	-22 830	65 107
Aktywa z tytułu podatku dochodowego		32 539	209	32 748
- odroczone		26 348	209	26 557
Aktywa razem		16 774 505	209	16 774 714
Pozostałe zobowiązania	Rezerwa na zwroty wynagrodzenia z tytułu bancassurance	52 866	1 101	53 967
Zobowiązania razem		15 366 999	1 101	15 368 100
Zyski zatrzymane		601 358	-892	600 466
Kapitał własny razem		1 407 506	-892	1 406 614
Kapitał własny i zobowiązania razem		16 774 505	209	16 774 714

4. Korekty błędów dotyczących poprzednich okresów

W okresie dwunastu miesięcy zakończonym dnia 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku nie wystąpiła konieczność dokonania korekty błędów poprzednich okresów.

5. Ważniejsze oszacowania i oceny

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF zatwierdzonymi przez UE wymaga zastosowania pewnych istotnych z punktu widzenia rachunkowego oszacowań. Wymaga również od Zarządu stosowania własnego osądu przy stosowaniu przyjętych zasad rachunkowości. Zagadnienia, w odniesieniu do których wymagana jest większa doza osądu, zagadnienia bardziej złożone, założenia i szacunki znaczące z punktu widzenia sprawozdania finansowego zostały przedstawione poniżej:

(a) Utrata wartości kredytów i pożyczek

W obszarze ryzyka kredytowego w 2014 roku, w stosunku do stanu z końca 2013 roku, nastąpił wzrost poziomu wyliczonych odpisów aktualizacyjnych i rezerw na zobowiązania pozabilansowe o 10,3 mln zł.

Ogółem w segmencie klientów korporacyjnych i finansów publicznych na koniec 2014 roku w stosunku do 2013 roku nastąpiło zmniejszenie poziomu odpisów aktualizujących o 18,0 mln zł. W odniesieniu do należności banków, nastąpiło zmniejszenie poziomu odpisów aktualizujących o 0,4 mln zł w odniesieniu do poziomu z 2013 roku, wynikające z realizacji zawartych porozumień i umów restrukturyzacyjnych. W segmencie klientów detalicznych w 2014 roku nastąpił wzrost poziomu odpisów aktualizacyjnych o 29,4 mln zł do 2013 roku.

Poziom odpisów aktualizacyjnych na kapitał należności brutto wyliczony na koniec grudnia 2014 roku wyniósł 316,1 mln zł w stosunku do 305,1 mln zł na koniec 2013 roku.

W grudniu 2014 roku przeprowadzono analizę wrażliwości odpisów na zmiany parametrów portfelowych PD i LGD w metodzie portfelowej i grupowej. W przypadku wzrostu PD o 0.1 pkt. proc. i jednoczesnym spadku stóp odzysku o 10 pkt. proc., stan odpisów wzrósłby o ok. 28,9 mln zł i w takiej wysokości wpłynąłby na wynik Banku.

(b) Utrata wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży

Bank rozpoznaje utratę wartości instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży, gdy wystąpiło znaczne lub długotrwałe obniżenie ich wartości godziwej poniżej wartości początkowej. Ustalenie, czy obniżenie jest znaczne lub długotrwałe, wymaga zastosowania własnej oceny. Wykazanie utraty wartości może również być wskazane, gdy istnieją dowody na pogorszenie się sytuacji finansowej emitenta, branży lub sektora gospodarki, technologii lub przepływów z działalności operacyjnej i finansowej.

Utratę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat.

W 2014 roku Bank odnotował utratę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w kwocie 4 019 tys. zł.

(c) Dłużne papiery utrzymywane do terminu zapadalności

Bank stosuje zalecenia MSR 39 dotyczące klasyfikowania aktywów finansowych innych niż instrumenty pochodne o stałych lub możliwych do ustalenia płatnościach i określonym terminie zapadalności jako aktywa utrzymywane do terminu zapadalności. Klasyfikacja ta w znacznym stopniu oparta jest na własnej ocenie. Dokonując tej oceny, Bank ocenia swój zamiar i możliwości utrzymywania tych papierów do terminu zapadalności. Jeżeli Bank nie utrzyma papierów do terminu zapadalności, będzie musiał zmienić klasyfikację całej kategorii na aktywa dostępne do sprzedaży (z wyjątkiem pewnych okoliczności, jak np. sprzedaż o niewielkiej wartości krótko przed datą zapadalności). Dłużne papiery wyceniane są wtedy według wartości godziwej, a nie zamortyzowanego kosztu. W przypadku sprzedaży wartość portfela papierów utrzymywanych do terminu zapadalności na dzień 31 grudnia 2014 roku byłaby wyższa w porównaniu z wartością księgową o 78 341 tys. zł, zaś na dzień 31 grudnia 2013 roku o 44 754 tys. zł.

(d) Wartość godziwa instrumentów finansowych

Wartość instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując modele wyceny przyjęte na rynku. Uwzględniają one m.in. zdyskontowaną (za pomocą krzywej zerokuponowej z marżą) do wartości obecnej ocenę przyszłych przepływów pieniężnych, porównywalne ceny transakcyjne (jeśli istnieją), jak również odniesienie do podobnych instrumentów kwotowanych na aktywnych rynkach. W rzadkich przypadkach, gdy zastosowanie takich modeli nie jest możliwe i nie ma możliwości ustalenia wartości godziwej w sposób rzetelny, instrumenty finansowe wykazywane są według kosztu nabycia. Informacje dotyczące wrażliwości instrumentów finansowych znajdują się w Nocie 43.

(e) Rezerwa na zobowiązania i roszczenia

W dniu 21 listopada 2013 roku Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów (SOKiK) ogłosił wyrok w sprawie opłat interchange, w którym m.in. zmienił Decyzję nr DAR 15/2006 Prezesa UOKiK z dnia 29 grudnia 2006 roku w ten sposób, że zmienił wysokość kar nałożonych na banki przez Prezesa UOKiK. W przypadku BOS SA nastąpiło zmniejszenie kary. W związku z powyższym nastąpiło rozwiązanie rezerwy z kwoty 2 895 tys. zł. do 64 tys. zł.

(f) Rezerwa na świadczenia pracownicze – rezerwa na nagrody jubileuszowe, odprawy emerytalne i rentowe

W poprzednich latach pracownikom przysługiwały nagrody jubileuszowe. Zgodnie z obecnie obowiązującym w Banku Regulaminem nagrody jubileuszowe nie są wypłacane od 1 stycznia 2014 roku.

Prawo do odprawy emerytalnej przysługuje każdemu pracownikowi, który osiągnie wiek emerytalny.

Odprawy emerytalne związane ze świadczeniami lub zasiłkami przedemerytalnymi oraz przejścia na emeryturę w ramach zwolnień grupowych nie są uwzględnione w obliczeniach i w przypadku ich wystąpienia w przyszłości, rezerwa taka powinna zostać przeliczona odrębnie.

Odprawa rentowa przysługuje pracownikowi, który nabył trwałą niezdolność do pracy uprawniającą do pobierania świadczenia rentowego w ramach ubezpieczenia społecznego.

Podstawa wymiaru zarówno odprawy emerytalnej, jak i rentowej obliczana jest na podstawie wynagrodzenia pracownika, obliczanego jak ekwiwalent za urlop wypoczynkowy, w momencie nabycia uprawnień do odprawy.

Wysokość odprawy w zależności od posiadanego stażu pracy w Banku Ochrony Środowiska S.A. wynosi w relacji do podstawy wymiaru:

do 10 lat pracy	-	100%
po 10 latach pracy	-	200%
po 15 latach pracy	-	250%

Do obliczeń przyjęte zostały wynagrodzenia pracowników na dzień 31 grudnia 2013 roku.

Analiza wrażliwości

Przeprowadzono analizę wrażliwości wartości obecnej przyszłych zobowiązań na zmianę poszczególnych założeń przy pozostałych założeniach niezmiennych. Rozpatrywano następujące wahania zakładanych parametrów:

1. Wzrost i spadek stopy procentowej do dyskontowania przyszłych świadczeń o 25 punktów bazowych;

Zmiana wartości obecnej przyszłych zobowiązań odzwierciedla ryzyko stopy procentowej. Wartość obecną zobowiązań oblicza się przy użyciu stopy dyskonta określonej przez odniesienie do rentowności obligacji skarbowych. Spadek oprocentowania obligacji powoduje zwiększenie zobowiązań programu.

2. Wzrost zakładanej stopy przyrostu płac od 2015 roku o 100 punktów bazowych;
Zmiana wartości obecnej przyszłych zobowiązań odzwierciedla ryzyko wzrostu wynagrodzeń. Wartość obecną zobowiązań oblicza się przez odniesienie do przyszłych wynagrodzeń pracowników. Większy niż zakładany wzrost wynagrodzeń spowoduje wzrost zobowiązań.
3. Spadek współczynników rotacji o 10%.
Zmiana wartości obecnej przyszłych zobowiązań odzwierciedla ryzyko rotacji. Wartość obecną zobowiązań oblicza się przy założeniu pewnego poziomu rotacji pracowników. Jeśli rzeczywista rotacja w przyszłości będzie mniejsza niż zakładana, zobowiązania wzrosną.

Warianty	Centralny	Spadek stopy dyskontowej	Wzrost stopy dyskontowej	Wzrost stopy przyrostu płac	Współczynniki rotacji obniżone o 10%
Stopa przyrostu płac	2,5% (0% w 2015)	2,5% (0% w 2015)	2,5% (0% w 2015)	3,5% (0% w 2015)	2,5% (0% w 2015)
Stopa procentowa	2,75%	2,5%	3,0%	2,75%	2,75%
Odprawy emerytalno- rentowe	4 001	4 121	3 887	4 515	4 100
Zmiana procentowa		3,0%	-2,9%	12,8%	2,5%

Wyżej opisana analiza wrażliwości nie musi być reprezentatywnym przedstawieniem faktycznych zmian wysokości wartości obecnej przyszłych zobowiązań opisanych powyżej. Jest mało prawdopodobne, by zmiany poszczególnych założeń występowały w izolacji od innych, ponieważ pewne założenia mogą być skorelowane.

Ryzyka związane z odprawami emerytalno–rentowymi:

Ryzyko stopy procentowej	Bieżącą wartość zobowiązań oblicza się przy użyciu stopy dyskonta określonej przez odniesienie do rentowności obligacji skarbowych. Spadek oprocentowania obligacji powoduje zwiększenie zobowiązań programu.
Ryzyko wynagrodzeń	Wartość bieżącą zobowiązań oblicza się przez odniesienie do przyszłych wynagrodzeń pracowników. Większy niż zakładany wzrost wynagrodzeń spowoduje wzrost zobowiązań.
Ryzyko rotacji	Bieżącą wartość zobowiązań oblicza się przy założeniu pewnego poziomu rotacji pracowników. Jeśli rzeczywista rotacja w przyszłości będzie mniejsza niż zakładana, zobowiązania wzrosną.

(g) Ocena wpływu Banku na spółkę Wodkan S.A.

Bank ocenia, że nie wywiera znaczącego wpływu na spółkę Wodkan S.A. Udział Banku w kapitale zakładowym Wodkan S.A. równy jest 29,48%, zapewniający przekroczenie 20% udziału w głosach na walnym zgromadzeniu spółki, nie przekłada się to jednak na istotny wpływ Banku nad spółką. Poprawność powyższej oceny potwierdza fakt braku wyegzekwowania przez Bank umorzenia akcji własnych Spółki.

(h) Składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego

Bank rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego bazując na założeniu, że w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, że założenie to stałoby się nieuzasadnione.

6. Zarządzanie ryzykiem

6.1. Ryzyko kredytowe

(a) Definicja ryzyka kredytowego

Ryzyko kredytowe jest to ryzyko związane z zagrożeniem nie wywiązania się kredytobiorcy z postanowień umowy kredytowej, w szczególności chodzi o niedotrzymanie terminu spłaty kapitału, odsetek oraz pozostałych kosztów kredytowania.

(b) Metody zarządzania ryzykiem

Bank realizuje politykę zarządzania ryzykiem kredytowym w ujęciu indywidualnym (transakcja kredytowa) i portfelowym uwzględniając poziom apetytu na ryzyko.

Maksymalna wysokość apetytu na ryzyko określana była w ramach granic wyznaczonych przez praktykę ostrożnego i stabilnego zarządzania ryzykiem i przyjęta na poziomie umiarkowanym.

W procesie zarządzania ryzykiem kredytowym Bank stosował w szczególności:

- 1) postępowanie przy ocenie ryzyka pojedynczej transakcji, ustanawianiu zabezpieczeń oraz podejmowaniu decyzji kredytowych,
- 2) monitorowanie poziomu ryzyka, limitowanie oraz przeprowadzanie testów warunków skrajnych,
- 3) modele ratingowe i scoringowe wykorzystywane w ocenie ryzyka klientów indywidualnych i instytucjonalnych,
- 4) portfelowy pomiar ryzyka kredytowego,
- 5) system raportowania dla kadry kierowniczej Banku,
- 6) systemy informatyczne, wspierające realizację wyżej wymienionych zadań.

Zarządzanie ryzykiem pojedynczych transakcji realizowane było z uwzględnieniem następujących zasad:

- 1) każda transakcja kredytowa wymagała wszechstronnej oceny ryzyka kredytowego, której wyrazem był rating wewnętrzny lub ocena scoringowa,
- 2) podstawą pozytywnej decyzji kredytowej było posiadanie przez klienta zdolności kredytowej,
- 3) pomiar ryzyka kredytowego potencjalnych oraz zawartych transakcji kredytowych dokonywany był na etapie udzielania kredytu oraz monitorowania,
- 4) proces kredytowy zapewniał niezależność oceny poziomu ryzyka kredytowego od służb sprzedaży,
- 5) decyzje kredytowe podejmowane były wyłącznie przez osoby do tego uprawnione,
- 6) oferowane klientowi warunki transakcji kredytowej zależały od poziomu ryzyka kredytowego związanego z klientem i/lub transakcją.

Finansowanie pojedynczej transakcji uzależnione było od:

- 1) posiadania przez kredytobiorcę zdolności kredytowej do spłaty wnioskowanego zadłużenia w terminach uzgodnionych z Bankiem,
- 2) przedstawienia zabezpieczenia spłaty w formie akceptowanej przez Bank i o wartości zapewniającej odzyskanie kwoty zadłużenia wraz z prowizją, odsetkami i ewentualnymi kosztami dochodzenia należności w przypadku, gdyby kredytobiorca ich nie regulował,
- 3) spełnienia innych kryteriów warunkujących podjęcie finansowania takich jak, w szczególności, wyniki dotychczasowej współpracy klienta z Bankiem oraz oceny historii kredytowej klienta w sektorze bankowym.

Zarządzanie ryzykiem kredytowym w ujęciu portfelowym realizowane było z wykorzystaniem różnych metod pomiaru i wyceny ryzyka kredytowego, w tym:

- 1) prawdopodobieństwa niewypłacalności,
- 2) oczekiwanej straty kredytowej,
- 3) macierzy migracji pomiędzy okresami opóźnienia lub klasami ryzyka,
- 4) analizy generacji kredytów (kredytów udzielanych w danym okresie czasu),
- 5) udziału i struktury kredytów zagrożonych,
- 6) udziału i struktury ekspozycji spełniających przesłankę indywidualnej utraty wartości.

W Banku został powołany Komitet Zarządzania Ryzykiem Kredytowym, którego celem jest kształtowanie zasad zarządzania ryzykiem kredytowym i monitorowanie tego ryzyka, w ramach określonych przez właściwą strategię, politykę lub zasady przyjęte przez Zarząd Banku lub Radę Nadzorczą oraz wzmocnienie funkcji zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku.

Komitet działa w następujących obszarach:

- 1) zarządzanie ryzykiem kredytowym i proces kredytowy,
- 2) wycena aktywów,
- 3) modele i metodyki oceny ryzyka,
- 4) zarządzanie kapitałem wewnętrznym.

(c) Procesy ustalone w celu zarządzania ryzykiem

Bank oceniał ryzyko kredytowe z wykorzystaniem modeli ratingowych i scoringowych. Modele były budowane, rozwijane, monitorowane i nadzorowane w Obszarze Ryzyka z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych wymogów w tym zakresie. Modele podlegają cyklicznej walidacji zgodnie z wymogami nadzorczymi w tym zakresie.

Odstąpienie od przyjętego sposobu oceny ryzyka wymagało akceptacji dyrektora Departamentu odpowiedzialnego za ocenę ryzyka pojedynczych transakcji i skutkowało dodatkową weryfikacją ryzyka przez eksperta ds. ryzyka – pracownika DOK wyspecjalizowanego w identyfikacji ryzyka i doborze adekwatnych form mitygacji, niezależnego od służb sprzedaży.

Bank monitorował ryzyko kredytowe przez cały okres funkcjonowania transakcji kredytowej. Częstotliwość i zakres monitorowania były zależne od poziomu identyfikowanego ryzyka.

W procesie oceny i monitorowania ryzyka Bank wykorzystywał informacje pochodzące z wewnętrznych baz danych oraz ze źródeł zewnętrznych, w tym z Biura Informacji Kredytowej SA. i Krajowego Rejestru Długów.

Ryzyko braku terminowej obsługi lub spłaty zadłużenia oraz ryzyko utraty lub spadku wartości przyjętego zabezpieczenia mitygowane było z wykorzystaniem systemu wczesnego ostrzegania.

W przypadku zidentyfikowania sytuacji mogących zagrozić terminowej spłacie Bank podejmował działania upominawcze i restrukturyzacyjne wykorzystując w tym celu właściwe narzędzie informatyczne.

W Banku funkcjonowały zasady nadawania i przeglądu uprawnień do podejmowania decyzji kredytowych. Przy ustalaniu wysokości kompetencji w szczególności organom jednoosobowo podejmującym decyzje kredytowe, uwzględniane były: doświadczenie i umiejętności analityczne, portfel kredytowy oraz kompetencje analityków biznesowych zatrudnionych w jednostce. Decyzje kredytowe podejmowane były zgodnie z przyznanym zakresem kompetencji.

Podejmując decyzje kredytowe w sprawie transakcji zawieranych z członkami organów Banku lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w Banku albo podmiotami powiązаныmi z nimi kapitałowo lub organizacyjnie, Bank uwzględniał wymogi ustawy Prawo bankowe.

Decyzje kredytowe podejmowane były na podstawie rekomendacji w sprawie zawarcia transakcji wydanej przez osobę dokonującą oceny ryzyka.

W przypadku ekspozycji istotnych ze względu na poziom ryzyka lub kwotę transakcji, ocena ryzyka weryfikowana była przez eksperta ds. ryzyka kredytowego.

Bank preferował transakcje zabezpieczone z zastrzeżeniem, że ustalono maksymalny poziom transakcji niezabezpieczonych w segmencie detalicznym wraz z kryteriami pozwalającymi na udzielenie transakcji bez zabezpieczenia, z uwzględnieniem specyfiki produktowej, segmentu klientów, wpływu tych transakcji na wyniki Banku i wysokość potencjalnej straty.

Poziom zabezpieczenia był uzależniony od poziomu ryzyka generowanego przez transakcję, w tym w szczególności od rodzaju transakcji i długości jej trwania.

Ustalając wartość zabezpieczenia Bank kierował się zasadą ostrożnej wyceny.

Przy wyborze formy zabezpieczenia Bank uwzględniał:

- należyta ochronę interesów Banku,
- wysokość kosztów związanych z ustanowieniem danego zabezpieczenia,

- możliwość szybkiego upłynnienia danego zabezpieczenia.

Bank oceniając i monitorując wartość zabezpieczenia korzysta z zewnętrznych baz danych, w tym z Cenatorium sp. z o.o.

(d) Narzędzia/techniki służące do pomiaru ryzyka

Klient i transakcja podlegały wszechstronnej ocenie ryzyka kredytowego uwzględniającej wymagania nadzorcze w tym zakresie.

Bank różnicował modele oceny ryzyka w zależności od rodzaju klienta i transakcji kredytowej.

Model oceny ryzyka kredytowego dla osób fizycznych ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą obejmował analizę ilościową – polegającą na ustaleniu wysokości i stabilności źródeł spłaty zobowiązania kredytowego - oraz analizę jakościową, polegającą na ocenie cech klienta detalicznego, które mają istotny wpływ na skłonność klienta do spłaty zaciągniętego zobowiązania kredytowego w terminach określonych w umowie, w tym ocenę scoringową i ocenę zachowania klienta w oparciu o informacje z Biura Informacji Kredytowej S.A. W procesie oceny zostały uwzględnione postanowienia Rekomendacji T i S KNF, w szczególności w zakresie wprowadzenia odpowiednich poziomów wskaźnika DtI i LTV oraz możliwości zastosowania uproszczonej oceny zdolności kredytowej.

Model oceny ryzyka klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub statutowej (finanse publiczne) uwzględniał dwa obszary: ocenę klienta i ocenę transakcji (ocena ratingowa).

Ocena klienta dokonywana była przez właściwy poziom decyzyjny na podstawie elementów ilościowych i jakościowych. Ocena ilościowa dotyczyła podstawowych, z punktu widzenia generowania wyniku finansowego i zachowania płynności, obszarów działalności klienta. Ocena jakościowa obejmowała ocenę w szczególności: planów rozwojowych, doświadczenia i umiejętności osób zarządzających, jakości relacji klienta z otoczeniem zewnętrznym, w tym z Bankiem.

Ocena klienta dokonywana była na tle sytuacji ekonomicznej branży, lokalnego rynku i kraju. Dodatkowo, ocena uwzględniała skalę narażenia klienta na negatywne skutki zmian stóp procentowych i kursów walutowych oraz stosowaną przez klienta politykę zabezpieczeń przed ryzykiem kursowym i stopy procentowej.

W przypadku finansowania klienta funkcjonującego w ramach grupy podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie Bank oceniał ryzyko kredytowe z uwzględnieniem wpływu sytuacji podmiotów powiązanych.

Ocena transakcji dokonywana była w szczególności na podstawie oceny celu finansowania, długości okresu kredytowania i wartości zabezpieczenia spłaty. Bank ustanawiał taką strukturę finansowania, aby zapewnić podział ryzyka pomiędzy kredytobiorcę i Bank, głównie poprzez odpowiednie do skali ryzyka zaangażowanie środków własnych kredytobiorcy.

Narzędzia do pomiaru ryzyka kredytowego

Dla potrzeb pomiaru ryzyka kredytowego stosowane były:

- 1) dla klientów ubiegających się o finansowanie na cele związane z prowadzeniem działalności gospodarczej lub statutowej (finanse publiczne) - narzędzie o nazwie SZRK (System Zarządzania Ryzykiem Kredytowym) oraz narzędzie o nazwie RatigKred,
- 2) dla klientów ubiegających się o finansowanie na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą (osoby fizyczne) – narzędzie o nazwie SZRK oraz narzędzie o nazwie CCPM (System Wsparcia Sprzedaży Kredytów Detalicznych).

(e) Opis poszczególnych ryzyk koncentracji, sposobów ich pomiaru, monitorowania

W ramach nadzoru nad koncentracją wierzytelności kredytowych Bank identyfikował, dokonywał pomiaru i monitorował ryzyka koncentracji zaangażowania na poziomie:

- 1) pojedynczego klienta/transakcji oraz
- 2) portfela kredytowego.

Na poziomie klienta i transakcji, ryzyko koncentracji zaangażowania zarządzane było poprzez przestrzeganie nadzorczych limitów zaangażowania, wynikających z przepisów Prawa Bankowego, jak również poprzez stosowanie zasady, że przebieg procesu oceny i monitorowania ryzyka zależy od kwoty zaangażowania kredytowego.

Na poziomie portfela kredytowego zarządzanie koncentracją zaangażowań dokonywane było poprzez przestrzeganie limitów wewnętrznych, zatwierdzonych przez Zarząd Banku.

W szczególności Bank stosował następujące limity:

- branżowe – określające zaangażowanie Banku w najbardziej ryzykowne branże;
- geograficzne – zaangażowanie wobec innych krajów;
- dotyczące parametrów produktowych – np. maksymalne LTV;
- dotyczące portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie – wynikające z Rekomendacji KNF;
- udziału kredytów walutowych w portfelu kredytów Banku,
- udziału zaangażowania w jeden segment klienta.

Podstawowe limity zatwierdzone zostały przez Radę Nadzorczą.

Poziom wykorzystania limitów był cyklicznie monitorowany i raportowany organom Banku w trybie wynikającym z regulacji wewnętrznych Banku.

W celu ograniczenia ryzyka wynikającego z dużej koncentracji zaangażowania wobec jednego podmiotu Bank wprowadził szczególne zasady zarządzania zaangażowaniami powyżej 50 mln zł.

6.1.1. Opis metodologii rozpoznawania utraty wartości ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje przeglądu ekspozycji kredytowych polegającego na identyfikacji ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości, przeprowadzaniu pomiaru utraty wartości oraz ustalaniu wysokości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości tych ekspozycji w okresach miesięcznych.

W tym celu Bank przeprowadza podział ekspozycji kredytowych, uwzględniający wielkość ich zaangażowania oraz charakterystykę ryzyka, na ekspozycje wyceniane metodą indywidualną i metodą portfelową oraz przeprowadza ocenę tych ekspozycji pod względem wystąpienia przesłanek wskazujących na utratę ich wartości.

Za ekspozycje kredytowe, które utraciły wartość Bank uznaje te ekspozycje, dla których wystąpiły przesłanki utraty wartości wynikające z jednego lub więcej zdarzeń mających miejsce po początkowym ujęciu ekspozycji w księgach Banku i zdarzenie powodujące stratę ma wpływ na oczekiwane przepływy pieniężne wynikające z tej ekspozycji, których wiarygodne oszacowanie jest możliwe.

Za przesłanki utraty wartości Bank uznaje w szczególności:

- opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczające 90 dni, z wyłączeniem ekspozycji kredytowych banków, dla których przyjmuje się opóźnienie w spłacie kapitału lub odsetek przekraczające 14 dni,
- pogorszenie się w okresie kredytowania sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, wyrażające się zaklasyfikowaniem do klasy ratingowej 14 i gorszej, wskazującej na zagrożenie dla spłaty zadłużenia,
- zawarcie umowy restrukturyzacja ekspozycji kredytowej / złożenie wniosku o restrukturyzację zadłużenia,
- pogorszenie wskaźników finansowych dotyczących między innymi: płynności klienta oraz możliwości obsługi zadłużenia,
- wystąpienie innych zdarzeń, będących równoważnymi z wejściem klienta w stan niewypłacalności, skutkującymi niemożliwością terminowej spłaty zadłużenia,

Pomiar utraty wartości ekspozycji kredytowych metodą indywidualną oparty jest na wyliczeniu bieżącej wartości oczekiwanych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych

z zastosowaniem pierwotnej efektywnej stopy procentowej. W przypadku obniżenia wartości bieżącej możliwych do realizacji przepływów pieniężnych, tworzony jest odpis z tytułu utraty wartości odpowiadający przewidywanej stracie kredytowej z tytułu nie wywiązania się dłużnika ze zobowiązań wobec Banku pomniejszonej o korektę odsetek impairmentowych (IKON - korekta pomniejszająca przychody odsetkowe Banku). Oczekiwane przyszłe przepływy z zabezpieczeń, szacuje się na podstawie wartości windykacyjnej, pomniejszonej o koszty przejęcia i sprzedaży.

Metodę indywidualną pomiaru utraty wartości stosuje się w odniesieniu do:

1) ekspozycji kredytowych indywidualnie istotnych:

- spełniających przesłanki indywidualnej utraty wartości, lub
- dotyczących klienta, wobec którego Bank posiada inne ekspozycje kredytowe, dla których rozpoznano przesłankę indywidualnej utraty wartości (propagacja utraty wartości), lub

2) ekspozycji kredytowych restrukturyzowanych, które na dzień wyceny nie są indywidualnie istotne, jednak w poprzednim okresie wyceniane były metodą indywidualną,

3) ekspozycji restrukturyzowanych, bez względu na indywidualną istotność tych ekspozycji, w przypadku gdy dla danej umowy nastąpiło renegotjowanie warunków umowy więcej niż dwa razy, lub Bank zawarł umowę restrukturyzacji, zawieszającą spłaty kredytu na określony czas, w którym kredytobiorca zobowiązał się do sprzedaży nieruchomości,

4) ekspozycji kredytowych nieistotnych, posiadających nietypowe charakterystyki ryzyka kredytowego.

Pomiar portfelowej utraty wartości dokonywany jest w oparciu o parametry pomiaru utraty wartości szacowane metodami statystycznymi na podstawie danych historycznych, dla wyodrębnionych portfeli, grupowanych dla celów łącznego pomiaru utraty wartości według podobnych charakterystyk ryzyka kredytowego. Historyczne trendy strat są oczyszczane ze zdarzeń jednorazowych.

Bank w wycenie portfelowej stosuje podział na 7 portfeli:

- klienci detaliczni kredyty hipoteczne udzielone w PLN,
- klienci detaliczni kredyty hipoteczne udzielone w walucie obcej,
- klienci detaliczni pożyczki gotówkowe,
- klienci detaliczni pożyczki hipoteczne,
- klienci detaliczni pozostali,
- klienci korporacyjni, w tym instytucje finansowe oraz klienci segmentu funduszy ekologicznych,
- klienci segmentu finansów publicznych.

Odwrócenie straty czyli ponowna klasyfikacja kredytu jako bez utraty wartości możliwa jest po wystąpieniu kryterium ustąpienia przesłanki oraz upływie określonego okresu kwarantanny, w którym przesłanka nie jest identyfikowana.

Dla ekspozycji, dla których nie zidentyfikowano przesłanki utraty wartości, Bank tworzy odpisy aktualizujące na wypadek zaistniałych, ale jeszcze niezidentyfikowanych strat (tzw. odpis IBNR). Odpis pokrywa straty, które wystąpiły na moment pomiaru utraty wartości, ale nie zostały jeszcze rozpoznane na poziomie indywidualnym.

Dla wszystkich portfeli odrębne (podwyższone) stawki IBNR stosuje się dla ekspozycji restrukturyzowanych oraz w przypadku klientów korporacyjnych dla ekspozycji o podwyższonym ryzyku („watch lista”).

Metodyka i założenia przyjęte przez Bank do szacowania utraty wartości podlegają regularnej analizie w celu zmniejszenia rozbieżności pomiędzy stratami szacowanymi, a rzeczywistymi.

6.1.2. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

Poniżej zaprezentowano wartości brutto lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom w podziale na grupy ratingowe nadane przez Moody's, Fitch oraz Standard & Poor's (S&P).

	31-12-2014	31-12-2013
Moody's		
A1	3 029	3 267
A2	67 792	536
A3	5 137	82 912
Baa1	28 367	7 277
Baa2	919	-
Baa3	1 200	-
Ca	4	-
Caa2	-	165
Fitch		
A	-	15 801
A-	3	6
BBB	107 516	77
BBB-	1 222	-
S&P		
A	-	-
A-	30 789	10 810
bez ratingu * \		
	19 071	19 897
Razem brutto	265 049	140 748
Odpisy aktualizujące lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	-74	-518
Razem netto	264 975	140 230

* \ Lokatom w innych bankach oraz kredytom i pożyczkom udzielonym innym bankom, które nie posiadają ratingów zewnętrznych przypisane zostały ratingi wewnętrzne Banku. Poniżej przedstawiono zestawienie wg ratingów wewnętrznych i odpowiadające im klasy ratingów zewnętrznych wg Moody's.

Rating wewnętrzny	Odpowiadająca klasa wg Moody's	31-12-2014	Odpowiadająca klasa wg Moody's	31-12-2013
A	Aaa, Aa1, Aa2, Aa3,	-	Aaa, Aa1, Aa2, Aa3,	-
B	A1, A2, A3, Baa1	-	A1, A2, A3, Baa1	-
C	Baa2, Baa3	-	Baa2, Baa3	-298
D	Ba1, Ba2	15 078	Ba1, Ba2	15 088
E	Ba3, B1	-	Ba3, B1	-
F	B2	3 993	B2	5 107
Razem		19 071		19 897

6.1.3. Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

	31-12-2014	31-12-2013
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości, w tym:	11 790 057	11 536 973
Kredyty i pożyczki, które nie są zaległe	11 546 551	11 274 169
Kredyty i pożyczki, które są zaległe	243 506	262 804
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne	143 726	141 653
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości	916 000	685 645
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	12 849 783	12 364 271
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-316 082	-305 112
Pozostałe należności	11	17
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:	12 533 712	12 059 176
- klienci	12 529 785	12 054 714
- banki	3 927	4 462

2014-12-31	Kredyty korporacyjne oraz dla sektora finansów publicznych	Kredyty mieszkaniowe	Pozostałe kredyty detaliczne	Banki	Razem
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości	7 310 519	3 703 724	775 811	3	11 790 057
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne	127 543	3 834	12 349	-	143 726
- oceniane indywidualnie	127 543	3 834	12 349	-	143 726
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości	560 738	217 761	133 503	3 998	916 000
- oceniane indywidualnie	541 629	122 452	33 834	3 998	701 913
Odpisy na kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości (IBNR)	- 17 930	- 8 213	- 7 018	-	-33 161
Odpisy na kredyty i pożyczki posiadające przesłankę utraty wartości, w tym:	- 139 692	-72 841	-70 314	- 74	-282 921
- oceniane indywidualnie	-130 203	- 47 020	- 14 465	- 74	- 191 762
Razem wartość netto	7 841 178	3 844 265	844 331	3 927	12 533 701
Pozostałe należności netto					11
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto					12 533 712

2013-12-31	Kredyty korporacyjne oraz dla sektora finansów publicznych	Kredyty mieszkaniowe	Pozostałe kredyty detaliczne	Banki	Razem
Kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości	6 907 145	3 750 508	879 612	-292	11 536 973
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne	132 666	3 283	5 704	-	141 653
- oceniane indywidualnie	132 666	3 283	5 704	-	141 653
Kredyty i pożyczki posiadające przesłanki utraty wartości i wykazujące utratę wartości	405 300	164 106	110 967	5 272	685 645
- oceniane indywidualnie	375 367	98 396	29 621	5 272	508 656
Odpisy na kredyty i pożyczki bez przesłanki utraty wartości (IBNR)	-11 679	-10 468	-7 460	-	-29 607
Odpisy na kredyty i pożyczki posiadające przesłankę utraty wartości, w tym:	-163 941	-52 792	-58 254	-518	-275 505
- oceniane indywidualnie	-142 516	-31 741	-11 417	-518	-186 192
Razem wartość netto	7 269 491	3 854 637	930 569	4 462	12 059 159
Pozostałe należności netto					17
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto					12 059 176

Kredyty dla podmiotów segmentu klienta korporacyjnego i finansów publicznych w ujęciu wartościowym obciążone są średnim ryzykiem. W 2014 roku nastąpiło zwiększenie poziomu wartości brutto kredytów z przesłanką utraty wartości i wykazujących utratę wartości z segmentu klienta korporacyjnego i finansów publicznych o 155,4 mln zł (tj. o 38,4%) w stosunku do 2013 roku. Udział wartości brutto kredytów z przesłanką utraty wartości i wykazujących utratę wartości tego segmentu wg stanu na koniec 2014 roku wyniósł 7,0% (5,4% na koniec 2013 roku), przy czym wartość brutto kredytów należących do segmentu klienta korporacyjnego i finansów publicznych wzrosła o 553,7 mln zł (tj. o 7,4%) w stosunku do 2013 roku.

Należąca do tego segmentu grupa kredytów sektora finansów publicznych jest obciążona relatywnie niskim ryzykiem kredytowym.

Kredyty dla podmiotów segmentu klienta detalicznego w ujęciu wartościowym obciążone są średnim ryzykiem. W 2014 roku poziom wartości brutto kredytów z przesłanką utraty wartości i wykazujących utratę wartości w segmencie detalicznym wzrósł o 76,2 mln zł (tj. o 27,7%) w stosunku do 2013 roku, przy czym w grupie kredytów mieszkaniowych nastąpił wzrost kredytów z przesłanką utraty wartości i wykazujących utratę wartości o 53,7 mln zł (tj. o 32,7%). W całej grupie kredytów detalicznych odnotowano wzrost udziału wartości brutto kredytów z przesłanką utraty wartości i wykazujących utratę wartości do poziomu 7,2% wobec 5,6% na koniec 2013 roku, przy czym wartość brutto kredytów należących do segmentu detalicznego spadła o 67,2 mln zł (tj. o 1,4%) w stosunku do 2013 roku.

(a) Kredyty i pożyczki (wartość brutto), które nie są zaległe i w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości

Dla kredytów i pożyczek dla których nie zanotowano żadnych opóźnień w spłacie (nawet 1 dnia) nie rozpoznaje się utraty wartości pod warunkiem, że nie wystąpiły inne przesłanki utraty wartości. Są to należności klientów o dobrej sytuacji ekonomiczno-finansowej, o regularnych spłatach, dla których nie występowały przesłanki utraty wartości, a odpisy tworzone na poniesione, lecz niezidentyfikowane straty. Poniżej zaprezentowano kwoty brutto kredytów i pożyczek, które nie były przeterminowane i dla których nie rozpoznano utraty wartości w podziale na klasy klientów.

Ogólna charakterystyka klas ratingowych przedstawia się następująco :

Rating 1	Najwyższa jakość kredytowa
Rating 2	Bardzo wysoka jakość kredytowa
Rating 3	Wysoka jakość kredytowa
Ratingi 4-5	Bardzo dobra jakość kredytowa
Ratingi 6-7	Dobra jakość kredytowa
Ratingi 8-9	Zadawalająca jakość kredytowa
Ratingi 10-11	Przeciętna i słaba jakość kredytowa
Ratingi 12-13	Bardzo słaba jakość kredytowa
Ratingi 14-16	Brak zdolności kredytowej (jakość kredytowa nie występuje)

Dane do sprawozdań prezentowane są w podziale na następujące segmenty:

- klientów korporacyjnych
- klientów detalicznych
- finansów publicznych
- banków.

Rating		31-12-2014	31-12-2013
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych			
(1-3)		37 292	32 999
(4-5)		272 735	204 434
(6-7)		844 227	971 595
(8-9)		1 760 871	1 451 715
(10-11)		1 329 076	1 019 891
(12-13)		498 548	284 104
bez ratingu		2 388	323
Razem kredyty dla podmiotów korporacyjnych		4 745 137	3 965 061
Kredyty dla podmiotów detalicznych			
	osoby prywatne	4 167 043	4 263 528
	klienci z ratingiem	44 948	49 807
	bez ratingu	45 049	62 209
	mikroprzedsiębiorstwa ze scoringiem*\	36 360	43 119
Razem kredyty dla podmiotów detalicznych		4 293 400	4 418 663
Kredyty dla finansów publicznych			
(1-3)		-	-
(4-5)		41 529	75 301
(6-7)		1 086 582	1 052 404
(8-9)		1 326 922	1 649 715
(10-11)		41 432	67 054
(12-13)		11 535	34 665
bez ratingu		13	11 428
Razem kredyty dla finansów publicznych		2 508 013	2 890 567
Kredyty dla pozostałych klientów, w tym:			
	bez ratingu	1	-122
- banki		1	-292
Razem		11 546 551	11 274 169

Klasy ratingowe są prezentowane według stanu na datę sprawozdawczą.

*\ Ocena scoringowa jest statystyczną miarą kredytobiorcy - mikroprzedsiębiorstwa obrazującą jego skłonność do spłaty zadłużenia, w wyniku oceny scoringowej, Bank klasyfikuje mikroprzedsiębiorstwo do jednej z grup scoringowych, których charakterystyka przedstawia się następująco:

Grupa scoringowa 1	Bardzo dobry
Grupa scoringowa 2	Dobry
Grupa scoringowa 3	Przeciętny
Grupa scoringowa 4	Mierny
Grupa scoringowa 5	Dostateczny
Grupa scoringowa 6	Nieakceptowalny

Mikroprzedsiębiorstwa	Scoring	31-12-2014	31-12-2013
	(1)	13 646	14 436
	(2)	6 549	12 004
	(3)	11 333	12 318
	(4)	3 952	3 693
	(5)	573	485
	(6)	307	183
Razem		36 360	43 119

(b) Kredyty i pożyczki (wartości brutto), które są zaległe na dzień sprawozdawczy, lecz w przypadku których nie nastąpiła utrata wartości w podziale na klasy klientów i dni opóźnienia w spłacie wraz z ogólną charakterystyką

Jako zaangażowanie przeterminowane przyjmuje się sumę zaangażowania wobec klienta, dla którego przynajmniej jedna z należności Banku jest przeterminowana o jeden lub więcej dni. Dla kredytów i pożyczek przeterminowanych krócej niż 90 dni nie rozpoznaje się utraty wartości, chyba że inne dostępne informacje świadczą o jej wystąpieniu. Dla kredytów i pożyczek, których bieżąca wartość godziwa przekracza wartość ekspozycji mimo spełnienia przesłanek utraty wartości odpis aktualizujący nie jest rozpoznawany.

Poniżej zaprezentowano kwoty brutto kredytów i pożyczek, które były przeterminowane, lecz dla których nie rozpoznano utraty wartości w podziale na klasy klientów.

31-12-2014 Opóźnienia w spłacie	Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	Kredyty dla klientów detalicznych	Kredyty dla finansów publicznych	Razem
Od 1 do 30 dni	15 416	152 906	41 636	209 958
Od 31 do 60 dni	3	21 316	-	21 319
Od 61 do 90 dni	317	11 890	-	12 207
pow. 90 dni	-	22*/	-	22
Razem	15 736	186 134	41 636	243 506

*\ transakcje o kapitale poniżej progu istotności nie wykazują przesłanek utraty wartości

31-12-2013 Opóźnienia w spłacie	Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	Kredyty dla klientów detalicznych	Kredyty dla finansów publicznych	Razem
Od 1 do 30 dni	12 061	167 033	37 855	216 949
Od 31 do 60 dni	458	30 728	250	31 436
Od 61 do 90 dni	722	13 674	-	14 396
pow. 90 dni	-	23*\	-	23
Razem	13 241	211 458	38 105	262 804

*\ transakcje o kapitale poniżej progu istotności nie wykazują przesłanek utraty wartości

Opis ustanowionych zabezpieczeń zamieszczono w nocie 6.1.3.(e)

(c) Kredyty i pożyczki (wartości brutto) w przypadku których wykazano utratę wartości w podziale na klasy klientów wraz z ogólną charakterystyką

Poniżej przedstawiono należności brutto, w przypadku których wykazano utratę wartości w podziale na segmenty.

	31-12-2014	31-12-2013
kredyty dla klientów korporacyjnych	651 301	531 610
kredyty dla klientów detalicznych	367 447	284 060
kredyty dla finansów publicznych	36 980	6 357
Banki	3 998	5 271
Razem	1 059 726	827 298

Opis ustanowionych zabezpieczeń zamieszczono w notcie 6.1.3.(e)

W odniesieniu do segmentu ekspozycji kredytowych banków 2 ekspozycje zostały określone jako z utratą wartości, dla tych ekspozycji łączna wartość należności brutto wg stanu na koniec grudnia 2014 roku wyniosła 3 998 tys. zł, natomiast kwota odpisu aktualizującego na koniec grudnia 2014 roku wyniosła 74 tys. zł. Wartość godziwa zabezpieczeń dla tych ekspozycji wynosiła 0. Wartość należności brutto wg stanu na koniec grudnia 2013 roku wyniosła 5 271 tys. zł, natomiast kwota odpisu aktualizującego na koniec grudnia 2013 roku wyniosła 519 tys. zł.

(d) Podział portfela kredytów i pożyczek Banku wg ratingów/scoringu, i w podziale na klasy klientów

	Rating	31-12-2014	31-12-2013
Kredyty dla podmiotów korporacyjnych	(1-3)	37 294	33 000
	(4-5)	286 962	214 191
	(6-7)	851 245	974 043
	(8-9)	1 854 306	1 494 063
	(10-11)	1 446 844	1 052 209
	(12-13)	622 186	457 411
	(14-16)	306 170	278 436
	bez ratingu	7 165	6 560
Razem kredyty dla podmiotów korporacyjnych		5 412 172	4 509 913
Kredyty dla podmiotów detalicznych	osoby prywatne	4 676 991	4 723 928
	klienci z ratingiem	45 124	50 954
	bez ratingu	72 086	78 458
	mikroprzedsiębiorstwa ze scoringiem*\	52 781	60 840
Razem kredyty dla podmiotów detalicznych		4 846 982	4 914 180
Kredyty dla finansów publicznych	(1-3)	-	-
	(4-5)	41 529	81 966
	(6-7)	1 086 400	1 064 135
	(8-9)	1 367 529	1 666 349
	(10-11)	46 336	70 129
	(12-13)	43 609	34 664
	(14-16)	1 210	6 356
	bez ratingu	15	11 429
Razem kredyty dla finansów publicznych		2 586 628	2 935 028
Kredyty dla pozostałych klientów		4 001	5 150
w tym Banki		4 001	4 980
Razem		12 849 783	12 364 271
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom		-316 082	-305 112
Pozostałe należności		11	17
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto, w tym:		12 533 712	12 059 176
- klienci		12 529 785	12 054 714
- banki		3 927	4 462

Klasy ratingowe są prezentowane według stanu na datę sprawozdawczą.

*\Mikroprzedsiębiorstwa	Scoring	31-12-2014	31-12-2013
	(1)	14 370	14 919
	(2)	9 925	15 735
	(3)	12 681	15 469
	(4)	4 502	3 889
	(5)	654	543
	(6)	10 649	10 285
Razem		52 781	60 840

(e) Opis ustanowionych zabezpieczeń na kredyty i pożyczki

Bank przyjmował na zabezpieczenie wierzytelności zabezpieczenia rzeczowe i osobiste. Podstawowe rodzaje przyjmowanych przez Bank prawnych zabezpieczeń dla ekspozycji kredytowych:

- ekspozycje wobec klientów detalicznych – nieruchomości mieszkalne, zastawy rejestrowe, poręczenia osób fizycznych,
- ekspozycje wobec klientów instytucjonalnych – nieruchomości komercyjne, zabezpieczenia gotówkowe lub równoważne z gotówką, gwarancje i poręczenia podmiotów gospodarczych o dobrej kondycji ekonomiczno-finansowej, papiery wartościowe, przewłaszczenia i zastaw na maszynach i urządzeniach, ubezpieczenia.

Bank preferował zabezpieczenia kredytów:

- które umożliwiały zmniejszenie tworzonych odpisów aktualizacyjnych,
- łatwo zbywalne, dające możliwość osiągnięcia ceny pokrywającej wierzytelność Banku.

Bank mógł stosować jednocześnie kilka form zabezpieczenia swoich wierzytelności w celu zwiększenia możliwości odzyskania wierzytelności w przypadku podjęcia przez Bank działań windykacyjnych. Ustalając wartość zabezpieczenia, Bank kierował się przede wszystkim zasadą ostrożnej wyceny i przyjmował wartość możliwą do uzyskania w przyszłości w momencie zaspokajania się z przedmiotu zabezpieczenia.

Zasadą stosowaną w Banku było ustanowienie prawnego zabezpieczenia, o ile było ono wymagane przed uruchomieniem środków z udzielanego kredytu.

Bank korygował wartość zabezpieczenia stosując wskaźniki korekty ustalone indywidualnie dla poszczególnych przedmiotów zabezpieczenia. Wartość zabezpieczenia co do zasady podlegała monitorowaniu w całym okresie kredytowania.

W przypadku ekspozycji zabezpieczonych hipotecznie Bank stosował zalecenia Rekomendacji S w sprawie maksymalnych poziomów LTV i wymaganego wkładu własnego kredytów.

W procesie monitorowania wartości nieruchomości Bank stosował, między innymi, portfelową aktualizację wartości przy wykorzystaniu metod statystycznych.

W przypadku zabezpieczenia na nieruchomości podstawą do określenia wartości przyjmowanego zabezpieczenia była wycena sporządzona przez osobę posiadającą niezbędne kwalifikacje i doświadczenie w zakresie oceny wartości nieruchomości. Bank weryfikował wartość z wyceny wykorzystując dane, między innymi, z Systemu Analiz i Monitorowania Rynku Obrotu Nieruchomościami (AMRON).

(f) Przejęte zabezpieczenia

Bank klasyfikuje przejęte zabezpieczenia jako aktywa przejęte za długi i wycenia zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości opisanymi w nocie 3.22 niniejszego sprawozdania finansowego.

Przed przejęciem majątkowych zabezpieczeń wierzytelności Banku, obowiązującą zasadą jest posiadanie koncepcji zagospodarowania przejmowanych zabezpieczeń. Dokument określający koncepcję zagospodarowania zawiera wszelkie niezbędne informacje, istotne do podjęcia decyzji o przejęciu przedmiotu zabezpieczenia na własność Banku, a w szczególności:

- przewidywane do poniesienia koszty związane z ewentualnym dozorem, przechowywaniem, ubezpieczeniem, podatkami, itp.
- informacje dotyczące potencjalnego nabywcy, wynegocjowanej ceny oraz warunków płatności, w przypadku planowanej sprzedaży przedmiotu zabezpieczenia,
- opłacalność transakcji.

Majątkowe zabezpieczenia wierzytelności, które były przejmowane przez Bank, w większości posiadały już nabywców i transakcja sprzedaży była dla Banku opłacalna. W takich przypadkach zadłużenie kredytowe było obniżane o uzyskaną cenę zbycia, a nie wartość wynikającą z wyceny rzeczoznawcy (zazwyczaj cena uzyskana z transakcji sprzedaży jest niższa od wartości ustalonej przez rzeczoznawcę w wycenie).

Jedną ze stosowanych form odzyskiwania wierzytelności jest ich sprzedaż. Wysokość ceny sprzedaży wierzytelności jest zależna między innymi od majątkowych zabezpieczeń rzeczowych wierzytelności. W tych przypadkach, kiedy zbycie wierzytelności zabezpieczonej majątkiem rzeczowym jest dla Banku bardziej opłacalne niż przejmowanie majątku na aktywa do zbycia, a następnie jego sprzedaż, zawierane są transakcje sprzedaży wierzytelności wraz z rzeczowym majątkiem zabezpieczającym wierzytelność.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku Bank nie posiadał aktywów z tytułu przejętych zabezpieczeń.

6.1.4. Dłużne papiery wartościowe

Tabele poniżej prezentują rating nadany przez Moody's dla dłużnych papierów wartościowych:

31-12-2014	Skarb Państwa	NBP	Banki	Pomocnicze instytucje finansowe	Finanse publiczne	Razem
Moody's						
A2	3 000 096	-	-	-	-	3 000 096
bez ratingu	-	2 049 773	79 608	-	494 386	2 623 767
Razem	3 000 096	2 049 773	79 608		494 386	5 623 863

31-12-2013	Skarb Państwa	NBP	Banki	Pomocnicze instytucje finansowe	Finanse publiczne	Razem
Moody's						
A2	2 020 796	-	-	-	-	2 020 796
bez ratingu	-	1 999 584	-	7 693	605 613	2 612 890
Razem	2 020 796	1 999 584	-	7 693	605 613	4 633 686

W przypadku obligacji komunalnych, dla których brak jest aktywnego rynku nadawane są ratingi wewnętrzne, wg kategorii:

- 4-5 bardzo dobra jakość kredytowa
- 6-7 dobra jakość kredytowa
- 8-9 zadowalająca jakość kredytowa
- 10 -11 przeciętna i słaba jakość kredytowa

Klasy ryzyka dla emitentów obligacji komunalnych obsługiwanych przez Bank Ochrony Środowiska S.A. nadawane są zgodnie z przyjętą w Banku metodyką oceny zdolności kredytowej jednostek samorządu terytorialnego.

Finanse publiczne		
Rating wewnętrzny	31-12-2014	31-12-2013
5	14 146	15 645
6	55 791	78 015
7	38 850	68 683
8	109 073	220 625
9	265 193	198 571
10	11 333	24 074
Razem	494 386	605 613

6.1.5. Struktura koncentracji zaangażowania w segmenty rynku branżowe i geograficzne wraz z oceną ryzyka związanego z tym zaangażowaniem

Oceniając udziały branż w portfelu kredytowym Banku ukształtowane na koniec grudnia 2014 można stwierdzić wyraźną dominację „Administracji publicznej, obrony narodowej, obowiązkowego zabezpieczenia społecznego” – 17,7% oraz znaczące udziały: „Działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości” - 9,9%, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” – 7,0%, „Handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi” – 4,0%, „Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” – 3,8%, „Produkcja artykułów spożywczych” – 1,8% oraz „Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych” - 1,5%. Udziały pozostałych branż wyniosły niecałe 1,5%. W świetle przyjętych założeń do oceny istotności ryzyka koncentracji branżowej oraz wyników obliczeń (krzywa Lorentza) uznaje się, że występuje wysoka koncentracja branżowa.

Na koniec grudnia 2013 roku można stwierdzić wyraźną dominację „Administracji publicznej, obrony narodowej, obowiązkowego zabezpieczenia społecznego” – 20,6% oraz znaczące udziały: „Działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości” - 7,3%, „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych” – 6,6%, „Handel hurtowy z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi” – 4,6%, „Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków” – 3,9%, „Produkcja artykułów spożywczych” – 2,4%, „Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody” - 1,5% oraz „Opieka zdrowotna” – 1,3%. Udziały pozostałych branż wyniosły niecałe 2%.

Na koniec grudnia 2014 roku w pierwszej z wymienionych wyżej branż, stanowiącej 17,7% portfela, dominują klienci - podmioty będące w dobrej kondycji ekonomiczno-finansowej (głównie jednostki samorządu terytorialnego). Występuje ponadto silna dywersyfikacja ryzyka. Branża ta charakteryzuje się niskim poziomem odpisów aktualizujących. Pozostałe branże, decydujące o kształcie bankowego portfela kredytowego mają przed sobą umiarkowane perspektywy rozwojowe.

Portfel kredytowy Banku, w podziale geograficznym, na koniec grudnia 2014 roku tworzy 17 oddziałów i 11 centrów korporacyjnych, obejmujące działaniem wszystkie regiony kraju. Obszary zaangażowania kredytowego oddziałów wyznacza w Banku Zarządzenie Prezesa Zarządu w sprawie terytorialnego zasięgu działania oddziałów. Struktura geograficzna portfela jest zróżnicowana: udział największego oddziału w sumie kredytów to 14,0%, zaś najmniejszego 1,3%. Wyraźną dominację w sumie kredytów można odnotować w Warszawie, gdzie mieszczą się dwa duże oddziały Banku (łącznie 20,4%).

Zaangażowanie w poszczególne branże przedstawiono poniżej.

31 grudnia 2014

Branża	Obciążenie ryzykiem kredytowym	udział % w sumie ogółem
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2 277 780	17,7%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1 267 884	9,9%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	905 233	7,0%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	514 641	4,0%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	489 912	3,8%
Produkcja artykułów spożywczych	227 475	1,8%
Produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	194 250	1,5%
Produkcja podstawowych substancji farmaceutycznych oraz leków i pozostałych wyrobów farmaceutycznych	173 707	1,4%
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	160 822	1,3%
Zakwaterowanie	132 638	1,0%
Pozostałe branże, w tym:	6 505 441	50,6%
- osoby prywatne	4 676 994	36,4%
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	12 849 783	100,0%
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-316 082	
Pozostałe należności	11	
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto	12 533 712	
- klienci	12 529 785	
- banki	3 927	

31 grudnia 2013

Branża	Obciążenie ryzykiem kredytowym	udział % w sumie ogółem
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	2 544 355	20,6%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	904 412	7,3%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	816 913	6,6%
Handel hurtowy, z wyłączeniem handlu pojazdami samochodowymi	566 348	4,6%
Roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków	478 750	3,9%
Produkcja artykułów spożywczych	298 218	2,4%
Pobór, uzdatnianie i dostarczanie wody	187 133	1,5%
Opieka zdrowotna	164 054	1,3%
Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń	126 801	1,0%
Produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania	111 062	0,9%
Pozostałe branże, w tym:	6 166 225	49,9%
- osoby prywatne	4 723 928	38,2%
Ogółem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom brutto	12 364 271	100,0%
Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom	-305 112	
Pozostałe należności	17	
Razem kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom netto	12 059 176	
- klienci	12 054 714	
- banki	4 462	

Struktura koncentracji zaangażowania w poszczególne podmioty, grupy kapitałowe

Zaangażowanie równe lub przekraczające 10% funduszy własnych Banku w stosunku do jednego podmiotu wraz z podmiotami powiązanymi kapitałowo lub organizacyjnie na dzień 31 grudnia 2014 roku wystąpiło w pięciu przypadkach i wynosiło łącznie 1 261 403 tys. zł, co stanowiło 73,3% funduszy własnych Banku. Na dzień 31 grudnia 2013 roku wystąpiło w pięciu przypadkach i wynosiło łącznie 1 128 084 tys. zł, co stanowiło 76,3% funduszy własnych Banku. W badanych okresach zaangażowanie w największe podmioty/grupy kapitałowe nie dotyczyło spółek Skarbu Państwa.

Poniżej przedstawiono zaangażowanie wobec największych podmiotów lub grup podmiotów powiązanych kapitałowo lub organizacyjnie:

L.p.	Zaangażowanie* \ wg stanu na dzień 31 grudnia 2014
1	1 385 248**\
2	272 032
3	266 468
4	263 622
5	243 694
6	215 587
Razem	1 261 403

L.p.	Zaangażowanie* \ wg stanu na dzień 31 grudnia 2013
1	1 347 840 **\
2	320 489
3	284 245
4	193 979
5	169 198
6	160 173
Razem	1 128 084

*\ Na zaangażowanie danego podmiotu składają się ekspozycje kredytowe brutto, zobowiązania warunkowe tj. otwarte linie kredytowe i gwarancje, dłużne papiery wartościowe wyemitowane przez podmiot oraz zawarte transakcje walutowe typu fx spot, fx forward, fx swap.

**\ Zaangażowanie wyłączone z limitu zaangażowania na podstawie regulacji wewnętrznych Banku, wynikające z gwarancji udzielonej podmiotowi zależnemu o wartości nominalnej wraz z należnymi odsetkami 325 mln EUR, co stanowi równowartość na dzień 31 grudnia 2014 roku ok. 1 385,2 mln zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku ok. 1 347,8 mln zł), w związku z emisją euroobligacji.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku poziom ryzyka koncentracji Banku wynikający z zaangażowania w największą grupę kapitałową (z uwzględnieniem wyłączenia zaangażowania wynikającego z gwarancji udzielonej podmiotowi zależnemu) nie przekroczył dozwolonego limitu i wyniósł 15,7% funduszy własnych. Na dzień 31 grudnia 2013 roku poziom ryzyka koncentracji Banku wynikający z zaangażowania w największą grupę kapitałową (z uwzględnieniem wyłączenia zaangażowania wynikającego z gwarancji udzielonej podmiotowi zależnemu) nie przekroczył dozwolonego limitu i wyniósł 20,6% funduszy własnych.

Dziesięciu klientów z największym zaangażowaniem wg stanu na 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku:

31 grudnia 2014

L.p.	Kapitał + zobowiązania pozabilansowe	Kapitał	Zobowiązania pozabilansowe *\ 	Udział w zaangażowaniu Banku ogółem
1	1 385 248**\ 	-	1 385 248	8,0%
2	263 000	61 790	201 210	1,5%
3	237 343	55 189	182 154	1,4%
4	157 554	157 554	-	0,9%
5	152 949	144 383	8 566	0,9%
6	133 687	-	133 687	0,8%
7	125 716	40 756	84 960	0,7%
8	122 155	122 155	-	0,7%
9	120 000	120 000	-	0,7%
10	117 999	51 382	66 617	0,7%

*\

**\

31 grudnia 2013

L.p.	Kapitał + zobowiązania pozabilansowe	Kapitał	Zobowiązania pozabilansowe *\ 	Udział w zaangażowaniu Banku ogółem
1	1 347 840 **\ 	-	1 347 840	8,0%
2	424 791	28 607	396 184	2,5%
3	168 465	136 000	32 465	1,0%
4	156 555	124	156 431	0,9%
5	131 417	-	131 417	0,8%
6	126 045	126 045	-	0,7%
7	123 320	123 320	-	0,7%
8	103 480	66 570	36 910	0,6%
9	100 000	37 222	62 778	0,6%
10	90 128	34 858	55 270	0,5%

*\

**\

6.1.6. Maksymalna ekspozycja na ryzyko kredytowe

Poniżej zaprezentowano obciążenie ryzykiem kredytowym poszczególnych kategorii aktywów finansowych.

	31-12-2014			31-12-2013		
	Wartości bilansowe brutto	Odpisy aktualizacyjne	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym	Wartości bilansowe brutto	Odpisy aktualizacyjne	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom*\	265 049	-74	264 975	140 748	-518	140 230
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	201 044	-	201 044	110 949	-	110 949
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym: *\	12 845 793	-316 008	12 529 785	12 359 308	-304 594	12 054 714
- Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 846 982	-158 386	4 688 596	4 914 180	-128 974	4 785 206
- Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	5 412 172	-155 856	5 256 316	4 509 912	-173 524	4 336 388
- Kredyty udzielone finansom publicznym	2 586 628	-1 766	2 584 862	2 935 029	-2 096	2 932 933
- Kredyty udzielone pozostałym klientom	-	-	-	170	-	170
- Pozostałe należności	11	-	11	17	-	17
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	5 700 699	-4 916	5 695 783	4 705 174	-13 604	4 691 570
Dostępne do sprzedaży	4 710 373	-4 916	4 705 457	3 716 659	-13 604	3 703 055
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	4 633 537	-	4 633 537	3 657 867	-12 696	3 645 171
- Skarbu Państwa	2 009 770	-	2 009 770	1 032 281	-	1 032 281
- NBP	2 049 773	-	2 049 773	1 999 584	-	1 999 584
- Banków	79 608	-	79 608	-	-	-
- Finansów publicznych	494 386	-	494 386	605 613	-	605 613
- Pomocniczych instytucji finansowych	-	-	-	20 389	-12 696	7 693
Kapitałowe, w tym:	76 836	-4 916	71 920	58 792	-908	57 884
- Notowane	41 775	-4 916	36 859	23 738	-908	22 830
- Nienotowane	35 061	-	35 061	35 054	-	35 054
Utrzymywane do terminu zapadalności	990 326	-	990 326	988 515	-	988 515
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	990 326	-	990 326	988 515	-	988 515
- Skarbu Państwa	990 326	-	990 326	988 515	-	988 515
Inne aktywa finansowe**\	31 933	-5 843	26 090	46 642	-5 284	41 358

*\ Kredyty są wykazywane w wartości netto

**\ Na pozycję tą składają się głównie: odprowadzenie nadmiaru gotówki, należności z tytułu zawartych transakcji na instrumentach finansowych.

Natomiast obciążenie ryzykiem kredytowym poszczególnych pozycji zobowiązań warunkowych jest następujące:

	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym 31-12-2014	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym 31-12-2013
Warunkowe zobowiązania finansowe, w tym:	2 600 555	2 606 915
- otwarte linie kredytowe, w tym:	2 341 111	2 225 021
- odwoławalne	1 933 392	1 865 654
- nieodwoławalne	407 719	359 367
- otwarte akredytywy importowe	215 761	195 421
- promesy udzielenia kredytu, w tym:	43 683	186 473
- nieodwoławalne	43 683	186 473
Gwarancje i poręczenia *\\	1 653 494	1 709 191
Gwarantowanie emisji	24 835	17 475
Transakcje walutowe i stopy procentowej**\\	10 580 002	8 291 305

*\\ Zaangażowanie wyłączone z limitu zaangażowania na podstawie regulacji wewnętrznych Banku, wynikające z gwarancji udzielonej podmiotowi zależnemu o wartości nominalnej wraz z należnymi odsetkami 325 mln EUR, co stanowi równowartość na dzień 31 grudnia 2014 roku ok. 1 385,2 mln zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku ok. 1 347,8 mln zł), w związku z emisją euroobligacji.

**\\ Na pozycje składają się:

W 2014 roku

Transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych w kwocie 2 338 933 tys. zł

Transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej w kwocie 7 536 839 tys. zł

Transakcje wymiany stopy procentowej w kwocie 704 230 tys. zł

W 2013 roku

Transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych w kwocie 2 036 271 tys. zł

Transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej w kwocie 5 562 314 tys. zł

Transakcje wymiany stopy procentowej w kwocie 692 720 tys. zł

Zgodnie z obowiązującymi w Banku procedurami zobowiązania warunkowe podlegają takiej samej formie zabezpieczenia oraz monitorowania jak transakcje bilansowe.

Częstotliwość monitorowania klienta korporacyjnego uzależniona jest przede wszystkim od wielkości zaangażowania kredytowego. Zakres monitoringu uzależniony jest od kondycji ekonomiczno-finansowej klienta.

Kontrola sytuacji ekonomiczno-finansowej mikroprzedsiębiorstwa polega między innymi na:

- porównaniu wielkości rocznego przychodu z rocznego zeznania lub deklaracji podatkowej za ostatni zamknięty okres obrachunkowy z wielkością rocznego przychodu z zeznania lub deklaracji za poprzedni zamknięty okres obrachunkowy,
- analizie warunków dodatkowych transakcji,
- wielkości wpływów na rachunkach bieżących.

Badanie przychodów dokonywane jest raz w roku, natomiast analiza warunków dodatkowych podlega badaniu raz na kwartał. Ponadto Bank monitoruje każdorazowo ryzyko transakcji.

Weryfikacja kondycji finansowej wspólnot mieszkaniowych uzależniona jest od ratingu klienta oraz realizacji warunków dodatkowych umów kredytowych.

6.1.7. Praktyki forbearance

Status forbearance otrzymują ekspozycje, dla których nastąpiła restrukturyzacja umowy kredytu, należności lub inwestycji utrzymywanej do terminu wymagalności, zgodnie z definicją aktualnie obowiązującej regulacji w sprawie „Zasad identyfikacji ekspozycji kredytowych zagrożonych utratą wartości i ustalania wysokości odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości tych ekspozycji”, dla których okres od ostatniej restrukturyzacji do daty raportowej jest krótszy niż 36 miesięcy niezależnie od kwoty przeterminowania lub klasyfikacji pod względem utraty wartości z wyłączeniem ekspozycji, które spełniły kryteria wyjścia ze statusu forbearance.

W szczególności praktykami forbearance uznaje się w Banku:

- a) wydłużenie okresu spłaty wierzytelności,
- b) zawieszenie spłat,
- c) zmiany kolejności zaspokajania wierzytelności,
- d) obniżenie oprocentowania,
- e) umorzenie (częściowe umorzenie),
- f) zaprzestanie naliczania odsetek,
- g) sprzedaż przez klienta, w porozumieniu z bankiem, składników majątkowych stanowiących zabezpieczenie wierzytelności oraz przeznaczenie uzyskanych środków w całości lub części na spłatę zadłużenia,

o ile wynikają z trudności finansowych klienta i w sytuacji gdyby bank ich nie zastosował klient zaprzestałby obsługi zadłużenia.

Ekspozycja przestaje być klasyfikowana jako forborne (zdejmowany jest status forbearance), gdy zostały spełnione wszystkie niżej wymienione warunki:

- a) ekspozycja nie posiada statusu NPE (non performing exposure),
- b) upłynęły co najmniej 24 miesiące (okres próbny) od daty ostatniej klasyfikacji transakcji jako forborne w których:
  - przez minimum połowę okresu próby nie występują opóźnienia przekraczające 30 dni,
  - żadna z ekspozycji wobec dłużnika nie jest opóźniona powyżej 30 dni.

Restrukturyzacja oraz wnioski o restrukturyzację są przesłankami utraty wartości. Odwrócenie straty jest możliwe po ustąpieniu przesłanki utraty wartości oraz upływie okresu kwarantanny. Transakcje restrukturyzowane bez utraty wartości wyceniane są jako odrębny portfel homogeniczny.

Poniżej zaprezentowano obciążenie ryzykiem kredytowym poszczególnych transakcji forborne (gdzie zastosowano praktyki forbearance).

	kredyty z utratą wartości			kredyty bez utraty wartości		
	Wartości bilansowe brutto	Odpisy aktualizacyjne	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym	Wartości bilansowe brutto	Odpisy aktualizacyjne	Maksymalne obciążenie ryzykiem kredytowym
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	430 604	-104 195	326 410	29 082	-1 718	27 365
- Kredyty udzielone klientom detalicznym	189 666	-51 222	138 444	28 510	-1 696	26 814
w tym wyceniane indywidualnie	97 681	-25 864	71 818	0	0	0
- Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	232 037	-51 394	180 643	572	-22	551
w tym wyceniane indywidualnie	229 167	-50 520	178 647	0	0	0
- Kredyty udzielone finansom publicznym	4 904	-1 505	3 399	0	0	0
w tym wyceniane indywidualnie	4 904	-1 505	3 399	0	0	0
- Banki	3 997	-74	3 924	0	0	0
w tym wyceniane indywidualnie	3 997	-74	3 924	0	0	0

6.2. Techniki pomiaru ryzyka finansowego (w księdze bankowej i handlowej) oraz limity

Ryzyko finansowe w Banku obejmuje: ryzyko płynności, ryzyko stopy procentowej (w księdze handlowej i bankowej) oraz ryzyko walutowe (w księdze handlowej; ryzyko walutowe z księgi bankowej jest transferowane do księgi handlowej).

Transakcje księgi bankowej stanowią podstawową działalność Banku, tzn. wynikają z działalności komercyjnej, w tym: pozyskiwania źródeł finansowania i efektywnego zarządzania płynnością finansową. Zadaniem księgi handlowej jest zapewnienie klientom Banku najwyższej jakości usług. W celu osiągnięcia tych zadań Bank, w ramach obowiązujących limitów ryzyka, utrzymuje otwarte pozycje.

Zgodnie z przyjętą w BOŚ S.A. definicją, księga handlowa zawiera transakcje realizowane na rachunek własny w celu handlowym, tj. z zamiarem uzyskania korzyści finansowych w krótkich okresach, z rzeczywistych lub oczekiwanych różnic między rynkowymi cenami zakupu i sprzedaży lub też innych odchyżeń cen lub parametrów cenowych, w tym w szczególności: stóp procentowych, kursów walutowych i indeksów giełdowych. Sprzedaż transakcji z księgi handlowej nie jest prowadzona w celu utrzymania płynności Banku.

Do księgi bankowej wchodzi pozycje nie zaliczone do księgi handlowej, w tym w szczególności:

- 1) udzielane kredyty, gwarancje, pożyczki, lokaty i przyjmowane depozyty,
- 2) transakcje zabezpieczające płynność i ryzyko stopy procentowej operacji zaliczonych do księgi bankowej,
- 3) zakup papierów wartościowych w celu innym niż handlowy.

W ramach działań określających apetyt Banku na ryzyko finansowe, w BOŚ S.A. obowiązują polityki w zakresie zarządzania ryzykiem płynności, ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej oraz ryzykiem rynkowym, gdzie określone są między innymi maksymalne poziomy ryzyka finansowego, zgodne z przyjętym przez Radę Nadzorczą Banku apetytem na ryzyko.

Poziom i profil ryzyka finansowego jest regularnie monitorowany w Departamencie Ryzyka Finansowego i raportowany: Radzie Nadzorczej Banku, Zarządowi Banku, Komitetowi Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitetowi ZAP) oraz Komitetowi Płynności i Ryzyka Rynkowego.

Zgodnie ze strategią Banku, działalność w księdze handlowej uzupełnia działalność w księdze bankowej.

6.2.1. Ryzyko płynności

Ryzyko płynności rozumiane jest jako utrata zdolności Banku do terminowego regulowania zobowiązań, do pozyskiwania funduszy na sfinansowanie nieoczekiwanego wycofania depozytów oraz zdolności do generowania przez Bank dodatniego salda przepływów gotówkowych.

Płynność w Banku rozpatrywana jest w następującym horyzoncie czasowym: płynność bieżąca – w okresie do 7 dni; płynność krótkoterminowa – w okresie do 1 miesiąca; płynność średnioterminowa – w okresie powyżej 1 miesiąca do 12 miesięcy; płynność długoterminowa – w okresie powyżej 12 miesięcy.

Celem Banku w zakresie zarządzania płynnością jest zabezpieczenie płynności Banku oraz utrzymanie zrównoważonej struktury aktywów i pasywów, zapewniającej bezpieczny profil płynności w poszczególnych pasmach czasowych, w podziale na płynność w złotych polskich oraz głównych walutach obcych, a przede wszystkim – dla całkowitej pozycji płynności.

W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności bieżącej i krótkoterminowej Bank wprowadził następujące miary i narzędzia: (i) aktywa płynne – stanowią bufor dla oczekiwanych i nieoczekiwanych wypływów w horyzoncie 30 dni; (ii) zapas płynności – mierzy poziom aktywów płynnych, pomniejszonych o oczekiwane oraz nieoczekiwane wypływy, wyznaczone w terminie 30 dni; (iii) ocenę stabilności bazy depozytowej; (iv) nadzorcze miary płynności – współczynniki M1 i M2; (v) wymóg pokrycia wypływów netto (wskaźnik LCR); (vi) lukę płynności krótkoterminowej (dla PLN, EUR, CHF i USD) – pokazuje poziom niedopasowania w strukturach finansowania w walutach obcych, luka ta przede wszystkim obejmuje przepływy z transakcji pochodnych oraz międzybankowych. W celu pomiaru płynności oraz ryzyka płynności średnio- i długoterminowego Bank wyznacza i monitoruje: (i) lukę płynności kontraktową oraz urealnioną (która jest uzupełniana o systematycznie przeprowadzane analizy: stabilności bazy depozytowej, koncentracji bazy depozytowej oraz wielkości przedpłat kredytów oraz poziomu zrywalności depozytów); (ii) wskaźniki pokrycia aktywów długoterminowych pasywami długoterminowymi; (iii) wskaźnik pokrycia kredytów służących finansowaniu długoterminowych potrzeb klientów najbardziej stabilnymi źródłami finansowania); (iv) miesięczny wskaźnik przedpłat kredytów; (v) nadzorcze miary płynności – współczynniki M3 i M4; (vi) prognozę zapasu płynności, aktywów płynnych oraz nadzorczych miar płynności.

Dla większości z powyższych miar ustalane są limity lub wartości ostrzegawcze w ramach zestawu wewnętrznych limitów ryzyka płynności, których struktura ma charakter hierarchiczny (tzn. ustalane są na poziomie Rady Nadzorczej, Zarządu Banku oraz Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami). Kształtowanie odpowiedniego profilu ryzyka płynności wspierane jest poprzez uwzględnienie kosztu płynności w ramach obowiązującego w Banku systemu cen transferowych. Proces monitorowania płynności i ryzyka płynności w Banku jest wspierany przez dedykowany system informatyczny (w szczególności w zakresie generowania kontraktowej i urealnionej luki płynności).

Bank organizuje proces zarządzania ryzykiem płynności w szczególności za pomocą podziału kompetencji organów Banku oraz właściwych komórek organizacyjnych centrali przy wykonywaniu zadań i podejmowaniu decyzji w procesie zarządzania ryzykiem płynności. Komórki organizacyjne są wzajemnie niezależne. Obszary powstawania ryzyka i komórki organizacyjne kontroli ryzyka znajdują się pod nadzorem różnych Członków Zarządu Banku.

W celu realizacji wymogów zewnętrznych, BOŚ S.A. wyznacza wielkość wskaźników płynności zgodnie z nadzorczymi miarami płynności krótkoterminowej i długoterminowej. W 2014 roku, podobnie jak w 2013 roku, normy nadzorcze w zakresie płynności były przestrzegane.

W poniższych tabelach zaprezentowano kontraktową lukę płynności (wartości bilansowe):

31 grudnia 2014	1M	1-3M	3-6M	6-12M	1-5Y	Pow. 5Y	Razem
Wskaźnik luki płynności	0,14	0,11	0,15	0,22	0,65	1,00	
Aktywa razem	876 726	318 174	712 416	1 085 059	8 025 304	8 462 301	19 479 980
- w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom	133 044	285 620	487 007	1 076 202	4 581 429	5 966 483	12 529 785
Zobowiązania razem	6 421 331	4 422 288	2 205 413	604 561	3 364 895	2 461 492	19 479 980
- w tym zobowiązania wobec klientów	6 146 015	4 083 115	1 944 843	501 763	1 087 647	393 224	14 156 607
Luka	-5 544 605	-4 104 114	-1 492 997	480 498	4 660 409	6 000 809	-
Luka skumulowana	-5 544 605	-9 648 719	-11 141 716	-10 661 218	-6 000 809	-	-

31-12-2013	1M	1-3M	3-6M	6-12M	1-5Y	Pow. 5Y	Razem
Wskaźnik luki płynności	0,46	0,38	0,37	0,43	0,69	1,00	
Aktywa razem	3 684 224	346 450	483 420	1 045 556	5 447 534	7 325 268	18 332 452
- w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom	541 146	307 530	468 286	1 016 580	3 937 748	5 783 424	12 054 714
Zobowiązania razem	7 967 390	2 670 028	1 673 858	704 943	3 031 947	2 284 286	18 332 452
- w tym zobowiązania wobec klientów	7 588 061	2 369 480	1 569 731	413 541	805 635	477 595	13 224 043
Luka	-4 283 166	-2 323 578	-1 190 438	340 613	2 415 587	5 040 982	-
Luka skumulowana	-4 283 166	-6 606 744	-7 797 182	-7 456 569	-5 040 982	-	-

Zestawienie zapadalności aktywów i wymagalności zobowiązań według terminów umownych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdyktowane).

Luka płynności

31-12-2014	1M	1-3M	3-6M	6-12M	1-5Y	Pow. 5Y*\	Razem
Aktywa finansowe							
Kasa, środki w Banku Centralnym	394 155	-	-	-	-	-	394 155
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	246 057	473	851	1 079	3 589	17 219	269 268
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	5 066	5 115	9 693	7 910	120 972	74 111	222 867
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	189 587	368 130	591 593	1 261 973	5 688 980	7 637 251	15 737 514
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	2 064 111	6 465	259 595	82 799	1 718 234	2 022 066	6 153 270
- dostępne do sprzedaży	2 060 991	6 465	21 947	69 074	1 261 434	1 576 286	4 996 197
- utrzymywane do terminu zapadalności	3 120	-	237 648	13 725	456 800	445 780	1 157 073
Aktywa finansowe razem	2 898 976	380 183	861 732	1 353 761	7 531 775	9 750 647	22 777 074
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	38	-	-	-	-	-	38
Zobowiązania wobec innych banków	217 491	45 445	11 247	3 049	79 375	-	356 607
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	112 931	120 128	233 059
Zobowiązania wobec klientów	6 154 104	4 106 743	1 965 820	510 874	1 114 278	401 639	14 253 458
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	1 859	287 778	278 886	109 309	2 063 024	-	2 740 856
Zobowiązania podporządkowane	3 792	7 964	7 760	5 275	162 335	471 341	658 467
Rezerwy	4 553	777	44	134	655	2 869	9 032
Zobowiązania finansowe razem	6 381 837	4 448 707	2 263 757	628 641	3 532 598	995 977	18 251 517
Wskaźnik luki płynności netto							
	0,45	0,30	0,32	0,40	0,75	1,25	1,25
Aktywa finansowe razem	2 898 976	380 183	861 732	1 353 761	7 531 775	9 750 647	22 777 074
Zobowiązania finansowe razem	6 381 837	4 448 707	2 263 757	628 641	3 532 598	995 977	18 251 517
Luka	-3 482 861	-4 068 524	-1 402 025	725 120	3 999 177	8 754 670	4 525 557

*\ w tym akcje i udziały mniejszościowe

Luka płynności

31-12-2013	1M	1-3M	3-6M	6-12M	1-5Y	Pow. 5Y*\	Razem
Aktywa finansowe							
Kasa, środki w Banku Centralnym	892 539	-	-	-	-	-	892 539
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	121 321	-	429	206	8 615	19 875	150 446
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	8 267	7 483	2 551	7 943	91 056	20 795	138 095
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	499 414	382 863	576 450	1 224 357	5 400 111	8 879 011	16 962 206
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	2 005 870	7 062	42 038	88 009	1 751 489	1 376 259	5 270 727
- dostępne do sprzedaży	2 002 737	7 062	31 215	54 349	1 159 564	793 571	4 048 498
- utrzymywane do terminu zapadalności	3 133	-	10 823	33 660	591 925	582 688	1 222 229
Aktywa finansowe razem	3 527 411	397 408	621 468	1 320 515	7 251 271	10 295 940	23 414 013
Zobowiązania finansowe							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	21	-	-	-	-	-	21
Zobowiązania wobec innych banków	167 722	91 415	82 610	3 665	96 710	10 714	452 836
Pochodne instrumenty finansowe	2 666	9 490	1 857	5 524	48 035	31 298	98 870
Zobowiązania wobec klientów	7 549 804	2 392 502	1 593 916	426 446	858 257	508 591	13 329 516
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	96 880	202 793	107 102	301 547	2 317 043	-	3 025 365
Zobowiązania podporządkowane	-	2 939	6 076	4 385	49 168	354 258	416 826
Rezerwy	5 070	506	34	186	773	2 228	8 797
Zobowiązania finansowe razem	7 822 163	2 699 645	1 791 595	741 753	3 369 986	907 089	17 332 231
Wskaźnik luki płynności netto	0,45	0,37	0,37	0,45	0,80	1,35	1,35
Aktywa finansowe razem	3 527 411	397 408	621 468	1 320 515	7 251 271	10 295 940	23 414 013
Zobowiązania finansowe razem	7 822 163	2 699 645	1 791 595	741 753	3 369 986	907 089	17 332 231
Luka	-4 294 752	-2 302 237	-1 170 127	578 762	3 881 285	9 388 851	6 081 782

*\ w tym akcje i udziały mniejszościowe

Przepływy środków pieniężnych instrumentów pochodnych (rozliczenia brutto)

Zestawienie zapadalności instrumentów pochodnych według terminów umownych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdykontowane):

31-12-2014	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
Wpływy, w tym:	727 073	425 987	573 722	780 107	337 594	2 844 483
FX forward	223 834	17 407	284 771	215 615	-	741 627
FX Spot	65 011	-	-	-	-	65 011
FX Swap	416 233	375 032	257 299	483 730	-	1 532 294
IRS	21 995	33 548	31 652	80 762	337 594	505 551
Wyływy, w tym:	725 909	430 139	574 766	779 898	329 629	2 840 341
FX forward	221 664	17 571	282 840	215 029	-	737 104
FX Spot	64 943	-	-	-	-	64 943
FX Swap	419 024	379 386	258 862	484 250	-	1 541 522
IRS	20 278	33 182	33 064	80 619	329 629	496 772

31-12-2013	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
Wpływy, w tym:	690 605	494 902	392 603	532 847	535 338	2 646 295
FX forward	67 392	46 438	35 959	176 535	84 521	410 845
FX Spot	71 044	-	-	-	-	71 044
FX Swap	537 858	413 917	329 421	273 187	-	1 554 383
IRS	14 311	34 547	27 223	83 125	450 817	610 023
Wyływy, w tym:	683 453	495 891	387 939	531 356	525 905	2 624 544
FX forward	66 901	46 554	37 156	174 102	86 342	411 055
FX Spot	71 031	-	-	-	-	71 031
FX Swap	532 601	415 593	326 841	269 764	-	1 544 799
IRS	12 920	33 744	23 942	87 490	439 563	597 659

Ryzyko płynności zobowiązań warunkowych

Zestawienie wymagalności zobowiązań warunkowych według terminów umownych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku zaprezentowano w poniższych tabelach (wartości niezdykontowane)

31-12-2014	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 – 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania warunkowe	2 633 713	15 259	25 028	65 650	1 515 215	24 019	4 278 884
Finansowe, w tym:	2 600 555	-	-	-	-	-	2 600 555
- otwarte linie kredytowe, w tym:	2 341 111	-	-	-	-	-	2 341 111
- odwołalne	1 933 392	-	-	-	-	-	1 933 392
- nieodwołalne	407 719	-	-	-	-	-	407 719
- otwarte akredytywy importowe	215 761	-	-	-	-	-	215 761
- promesy udzielenia kredytu, w tym:	43 683	-	-	-	-	-	43 683
- nieodwołalne	43 683	-	-	-	-	-	43 683
Gwarancje	8 323	15 259	25 028	65 650	1 515 215	24 019	1 653 494
Gwarantowanie emisji	24 835						24 835

31-12-2013	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 – 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania warunkowe	2 632 922	40 998	17 518	110 313	1 490 148	41 682	4 333 581
Finansowe, w tym:	2 606 915	-	-	-	-	-	2 606 915
- otwarte linie kredytowe, w tym:	2 225 021	-	-	-	-	-	2 225 021
- odwołalne	1 865 654	-	-	-	-	-	1 865 654
- nieodwołalne	359 367	-	-	-	-	-	359 367
- otwarte akredytywy importowe	195 421	-	-	-	-	-	195 421
- promesy udzielenia kredytu, w tym:	186 473	-	-	-	-	-	186 473
- nieodwołalne	186 473	-	-	-	-	-	186 473
Gwarancje	8 532	40 998	17 518	110 313	1 490 148	41 682	1 709 191
Gwarantowanie emisji	17 475	-	-	-	-	-	17 475

Ryzyko płynności zobowiązań pozabilansowych

31-12-2014	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 – 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania z tytułu zawartej umowy leasingu operacyjnego	86	172	258	516	1 040	-	2 072
Zobowiązania z tytułu umów czynszu	-	114	3 303	2 142	52 135	6 042	63 736
Zobowiązania z tytułu zakupu wartości niematerialnych	-	283	104	326	-	-	713

31-12-2013	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6-12 M	1 – 5 Y	Pow. 5 Y	Razem
Zobowiązania z tytułu zawartej umowy leasingu operacyjnego	-	-	-	71	2 817	-	2 888
Zobowiązania z tytułu umów czynszu	-	343	1 125	1 867	39 847	13 593	56 775
Zobowiązania z tytułu zakupu wartości niematerialnych	1 523	3 942	3 407	1 360	-	-	10 232

Ryzyko stopy procentowej

Ryzyko stopy procentowej jest rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian stóp procentowych na prognozowany wynik finansowy, wartość ekonomiczną kapitału własnego oraz wartość bieżącą posiadanych dłużnych papierów wartościowych.

Głównym celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze bankowej jest dążenie do stabilizacji i optymalizacji wyniku odsetkowego oraz marży odsetkowej Banku, przy jednoczesnym ograniczeniu negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wartość ekonomiczną kapitału własnego.

W tym celu Bank wykorzystuje dwa narzędzia: posiadany portfel inwestycyjny oraz transakcje pochodne dokonywane w ramach rachunkowości zabezpieczeń. Budowany w księdze bankowej portfel inwestycyjny powinien między innymi przyczyniać się do zabezpieczenia wyniku odsetkowego generowanego na kapitałach własnych Banku, jak również stabilnej części niewrażliwych na zmianę stopy procentowej osadów na rachunkach bieżących. Stąd portfel inwestycyjny, wchodzący w skład księgi bankowej, pełni dwie funkcje: (i) stabilizuje wynik i marżę odsetkową oraz (ii) stanowi jednocześnie zapas aktywów w procesie zarządzania płynnością Banku.

W celu utrzymania akceptowanego profilu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej, Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń: (i) przepływów pieniężnych oraz (ii) wartości godziwej. Celem rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych jest zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w EUR, udzielonych do dnia rozpoczęcia powiązania zabezpieczającego (z kategorii kredytów normalnych i „pod obserwacją”, wydzielony został portfel jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczonych transakcjami IRS); wartość portfela przyjęta do zabezpieczenia jest tożsama z nominałem zawartych transakcji zabezpieczających; zmiany wyceny przeprowadzonych transakcji zabezpieczających IRS nie zwiększają fluktuacji wyniku finansowego. Celem rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej jest zabezpieczenie wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu, stanowiących część portfela do sprzedaży; przeprowadzone transakcje zabezpieczające IRS ograniczają fluktuacje kapitału pod wpływem zmiany stóp procentowych.

Proces monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej jest wspierany przez dedykowany system informatyczny, za pomocą którego Bank w szczególności wyznacza / przeprowadza: (i) lukę przeszacowania (*repricing gap*), prezentującą wartości aktywów, pasywów i pozycji bilansowych wrażliwych na zmiany stóp procentowych w okresach wymagalności / zapadalności bądź przeszacowania, (ii) symulację wyniku odsetkowego – analizę dynamiczną odzwierciedlającą projekcję wyniku odsetkowego (WO) w zadanych przedziałach czasowych, w oparciu o przyjęte scenariusze rozwoju Banku, jak również założenia odnośnie kształtowania się czynników rynkowych, (iii) symulację wartości bieżącej (*net present value, NPV*), prezentującą wartości zdyskontowane, według zadanych parametrów rynkowych, wszystkich przepływów pieniężnych; w oparciu o analizy NPV wyznaczone są miary BPV oraz wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału (Δ WEK), (iv) szoki cenowe pod analizę ryzyka bazowego, których celem jest oszacowanie wpływu na wynik odsetkowy zróżnicowanej zmiany oprocentowania produktów, których oprocentowanie oparte jest o różne stawki bazowe, (v) analizę ryzyka krzywej dochodowości, której celem jest oszacowanie wpływu na wartość ekonomiczną kapitału własnego nierównoległych zmian kształtu krzywej dochodowości, (vi) analizę ryzyka opcji klienta, której celem jest oszacowanie wpływu na wynik finansowy Banku realizowanych przez klientów opcji wbudowanych w produkty odsetkowe oraz (vii) testy warunków skrajnych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wrażliwość WEK na zmianę stóp o -200 p.b. wyniosła 149,74 mln zł, o +200 p.b. -119,66 mln zł. (na dzień 31 grudnia 2013 roku wrażliwość WEK na zmianę stóp o -200 p.b. wyniosła 200,30 mln zł, o +200 p.b. -153,80 mln zł). Na dzień 31 grudnia 2014 roku, przy założeniu równoległego przesunięcia stóp procentowych o 100 p.b. wynik odsetkowy (WO) mógłby zmniejszyć się o odpowiednio o -12,88 mln zł - w przypadku obniżenia się stóp procentowych oraz zwiększyć się o 13,63 mln zł - w przypadku wzrostu stóp procentowych (wrażliwość ta została wyliczona przy założeniu, że stopy procentowe po zmianie muszą przyjmować wartości nie mniejsze niż 0). Na dzień 31 grudnia 2013 roku, wynik odsetkowy (WO) mógłby zwiększyć się o 9,44 mln zł – w przypadku obniżenia się stóp procentowych oraz o -5,08 mln zł - w przypadku wzrostu stóp

procentowych. Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank był narażony na ryzyko opcji klienta, ryzyko bazowe oraz krzywej dochodowości (analogiczna sytuacja miała miejsce na dzień 31 grudnia 2013 roku).

Na podstawie stosowanych miar, Bank wyznaczył następujące wewnętrzne limity oraz wartości ostrzegawcze, wyznaczone według stanu na koniec każdego miesiąca: (i) wrażliwość wyniku odsetkowego na zmianę stóp procentowych o ± 100 p.b, (ii) wrażliwość wartości ekonomicznej kapitału własnego na zmianę stóp procentowych o ± 200 p.b. Na dzień 31 grudnia 2014 roku obowiązujące limity i wartości ostrzegawcze były przestrzegane (analogiczna sytuacja miała miejsce według stanu na 31 grudnia 2013 roku).

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego Banku, uwzględnia się ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Na dzień 31 grudnia 2014 roku ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej było istotne, utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 15,31 mln zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku przedmiotowe ryzyko było istotne, utworzono kapitał wewnętrzny w wysokości 54,58 mln zł).

Celem zarządzania ryzykiem stopy procentowej w księdze handlowej jest uzyskanie w tym obszarze działalności, zakładanego w planie finansowym wyniku finansowego, przy akceptowalnej ekspozycji Banku na przedmiotowe ryzyko oraz minimalizacja jego negatywnych skutków z tytułu posiadanych w księdze handlowej instrumentów wrażliwych na zmiany stóp procentowych.

W BOŚ S.A., w celu monitorowania ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, wykorzystuje się: (i) model wartości zagrożonej (model VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność stóp procentowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy, (ii) BPV (tzn. wrażliwość papierów wartościowych i instrumentów pochodnych generujących ryzyko stopy procentowej przy zmianie stóp procentowych o 1 p.b.), (iii) system limitów oraz (iv) przeprowadza się analizy stress testing.

Wg stanu na 31 grudnia 2014 roku VaR stopy procentowej dla portfela handlowego wyniósł 471 tys. zł (wg stanu na 31 grudnia 2013 roku VaR wyniósł 1 359 tys. zł).

Wartość VaR stopy procentowej w księdze handlowej, w okresach rocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią):

	VAR 10-dniowy		
	(w tys. zł)		
	średnia	max	min
2014	734	2 063	66
2013	565	1 682	77

W celu weryfikacji Bank, raz na miesiąc przeprowadza analizę back-testing, kalkulowaną poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR, z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku, wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku.

System limitów w zakresie ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limit BPV dla instrumentów generujących ryzyko stopy procentowej w księdze handlowej, obowiązujący zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia, osobno dla pozycji w papierach dłużnych i dla IRS wg stanu na 31 grudnia 2014 roku BPV dla portfela handlowego wyniosło - 1 tys. zł. (wg stanu na 31 grudnia 2013 roku wyniosło -10 tys. zł) (przy wzroście stóp o 1 p.b.),
- 3) limity maksymalnej dwudniowej i ciągnionej miesięcznej straty na aktywach w portfelu handlowym.

Kalkulowanie i monitorowanie poziomu wykorzystania poszczególnych limitów jest przeprowadzane wg stanu na każdy dzień roboczy, a w odniesieniu do limitów BPV również w ciągu dnia oraz systematycznie raportowane kadrze zarządzającej.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka stopy procentowej w księdze bankowej i handlowej w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. W księdze bankowej badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian:

- 1) stóp procentowych na: (i) wynik odsetkowy (WO), (ii) wartość ekonomiczną kapitału własnego (WEK), (iii) na portfel w księdze bankowej: papierów wartościowych w ramach rachunkowości zabezpieczeń, dłużnych papierów wartościowych, transakcji IRS oraz FX swap,
- 2) kursów walutowych na WO oraz WEK,
- 3) stóp procentowych i kursów walutowych łącznie na WO oraz WEK.

W księdze handlowej badany jest wpływ skrajnie niekorzystnych zmian poziomu rynkowych stóp procentowych na wynik Banku oraz zmienności stóp procentowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami stóp procentowych na poziom VaR zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej.

Wyniki tej analizy pokazują, iż, przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji Banku w instrumentach wrażliwych na ryzyko stopy procentowej, działalność w portfelu zarówno bankowym jak i handlowym Banku utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy stress-testing, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku.

Zestawienie umownych dat zmiany oprocentowania (tzn. terminów płatności lub przeszacowywania w zależności, który termin jest wcześniejszy) dla pozycji bilansowych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku prezentują poniższe tabele:

Ryzyko stopy procentowej (wartości bilansowe netto)

31-12-2014	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6 – 12 M	Pow. 1 Y	Nieoprocentowane	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	353 492	-	-	-	-	40 663	394 155
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	239 443	5 209	15 000	-	-	5 323	264 975
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	201 044	201 044
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-	-	21 823	21 823
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	2 086 574	7 028 016	2 546 796	265 743	539 512	63 144	12 529 785
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	3 108 775	118 029	529 130	86 770	1 655 375	197 704	5 695 783
- dostępne do sprzedaży	2 968 775	118 029	314 130	86 770	1 027 875	189 878	4 705 457
- utrzymywane do terminu zapadalności	140 000	-	215 000	-	627 500	7 826	990 326
Inne aktywa *\\	-	-	-	-	-	372 415	372 415
Aktywa razem	5 788 284	7 151 254	3 090 926	352 513	2 194 887	902 116	19 479 980
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	38	-	-	-	-	-	38
Zobowiązania wobec innych banków	216 960	73 615	54 319	-	-	9 192	354 086
Zobowiązania wobec klientów	3 517 846	7 948 685	1 827 633	372 762	367 883	121 798	14 156 607
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	191 555	191 555
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-	-	41 504	41 504
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	100 000	385 000	1 000 000	-	1 065 575	44 125	2 594 700
Zobowiązania podporządkowane	150 000	183 000	220 000	-	-	13 435	566 435
Pozostałe zobowiązania **\\	-	-	-	-	-	62 784	62 784
Zobowiązania razem	3 984 844	8 590 300	3 101 952	372 762	1 433 458	484 393	17 967 709
Kapitał własny	9 151	17 981	27 133	53 404	969 021	435 581	1 512 271
Luka	1 794 289	-1 457 027	-38 159	-73 653	-207 592	-17 858	

*\\ w tym: inwestycje w jednostkach zależnych, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, inne aktywa

**\\ w tym: rezerwy, zobowiązania z tyt. bieżącego podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania

Na pozycję kredyty i pożyczki udzielone klientom, w kolumnie nieoprocentowane składają się przede wszystkim kredyty ze środków obcych, które nie są wrażliwe na ryzyko stopy procentowej w kwocie ok. 30,6 mln zł oraz odsetki i prowizje od kredytów.

Ryzyko stopy procentowej (wartości bilansowe netto)

31-12-2013	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6 – 12 M	Pow. 1 Y	Nieoprocentowane	Razem
Aktywa							
Kasa, środki w Banku Centralnym	850 210	-	-	-	-	42 329	892 539
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	135 004	-	-	-	-	5 226	140 230
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	110 949	110 949
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-	-	27 146	27 146
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	4 064 871	5 046 657	2 405 860	159 217	301 441	76 668	12 054 714
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	2 246 125	142 431	323 067	90 240	1 781 500	108 207	4 691 570
- dostępne do sprzedaży	2 106 125	142 431	323 067	90 240	939 000	102 192	3 703 055
- utrzymywane do terminu zapadalności	140 000	-	-	-	842 500	6 015	988 515
Inne aktywa *\\	-	-	-	-	-	415 304	415 304
Aktywa razem	7 296 210	5 189 088	2 728 927	249 457	2 082 941	785 829	18 332 452
Zobowiązania							
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	-	-	-	-	21	21
Zobowiązania wobec innych banków	293 142	97 392	51 820	-	-	874	443 228
Zobowiązania wobec klientów	9 541 933	2 017 750	1 267 747	217 991	48 349	130 273	13 224 043
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	-	-	-	83 998	83 998
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-	-	14 872	14 872
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	195 000	350 000	1 104 600	-	1 036 800	46 887	2 733 287
Zobowiązania podporządkowane	-	100 000	220 000	-	-	7 155	327 155
Pozostałe zobowiązania **\\	-	-	-	-	-	63 047	63 047
Zobowiązania razem	10 030 075	2 565 142	2 644 167	217 991	1 085 149	347 127	16 889 651
Kapitał własny	7 962	24 211	24 211	48 423	863 646	474 348	1 442 801
Luka	-2 741 827	2 599 735	60 549	-16 957	134 146		

*\\ w tym: inwestycje w jednostkach zależnych, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, inne aktywa

**\\ w tym: rezerwy, zobowiązania z tyt. bieżącego podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania

Na pozycję kredyty i pożyczki udzielone klientom, w kolumnie nieoprocentowane składają się przede wszystkim kredyty ze środków obcych, które nie są wrażliwe na ryzyko stopy procentowej w kwocie ok. 49,3 mln zł oraz odsetki od kredytów.

Pochodne instrumenty finansowe

Poniższe tabele zawierają dekompozycję instrumentów pochodnych na instrumenty bazowe – w celu przedstawienia ich wrażliwości na zmiany stóp procentowych (wartości nominalne)

31-12-2014	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
FX forward	223 834	17 407	284 771	215 615	-	741 627
FX Spot	65 011	-	-	-	-	65 011
FX Swap	416 233	375 032	257 299	483 730	-	1 532 294
IRS	370 398	489 262	1 097 645	1 304 686	4 979 078	8 241 069
Razem	1 075 476	881 701	1 639 715	2 004 031	4 979 078	10 580 001
FX forward	221 664	17 571	282 840	215 029	-	737 104
FX Spot	64 943	-	-	-	-	64 943
FX Swap	419 024	379 386	258 862	484 250	-	1 541 522
IRS	162 897	391 262	1 187 016	1 326 682	5 173 212	8 241 069
Razem	868 528	788 219	1 728 718	2 025 961	5 173 212	10 584 638
Saldo	206 948	93 482	-89 003	-21 930	-194 134	

31-12-2013	1 M	1 – 3 M	3 – 6 M	6-12M	Pow. 1Y	Razem
FX forward	67 392	46 438	35 959	176 535	84 521	410 845
FX Spot	71 044	-	-	-	-	71 044
FX Swap	537 858	413 917	329 421	273 187	-	1 554 383
IRS	695 483	1 237 176	1 333 903	238 147	2 750 325	6 255 034
Razem	1 371 777	1 697 531	1 699 283	687 869	2 834 846	8 291 306
FX forward	66 901	46 554	37 156	174 102	86 342	411 055
FX Spot	71 031	-	-	-	-	71 031
FX Swap	532 601	415 593	326 841	269 764	-	1 544 799
IRS	307 484	1 301 754	1 845 672	304 147	2 495 977	6 255 034
Razem	978 017	1 763 901	2 209 669	748 013	2 582 319	8 281 919
Saldo	393 760	-66 370	-510 386	-60 144	252 527	

Aktywa i zobowiązania finansowe o stałym i zmiennym oprocentowaniu oraz te, które nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2014 roku.

31-12-2014	O stałym oprocentowaniu	O zmiennym oprocentowaniu	Nie bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej	Razem
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym	-	353 492	40 663	394 155
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	100 000	159 652	5 323	264 975
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	201 044	201 044
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	21 823	21 823
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	353 340	12 113 301	63 144	12 529 785
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	3 920 375	1 577 704	197 704	5 695 783
- dostępne do sprzedaży	3 077 875	1 437 704	189 878	4 705 457
- utrzymywane do terminu zapadalności	842 500	140 000	7 826	990 326
Inne aktywa *\\	-	-	372 415	372 415
Aktywa razem	4 373 715	14 204 149	902 116	19 479 980
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	38	-	38
Zobowiązania wobec innych banków	221 886	123 008	9 192	354 086
Zobowiązania wobec klientów	8 749 017	5 285 792	121 798	14 156 607
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	191 555	191 555
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	41 504	41 504
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	1 500 575	1 050 000	44 125	2 594 700
Zobowiązania podporządkowane	-	553 000	13 435	566 435
Pozostałe zobowiązania **\\	-	-	62 784	62 784
Zobowiązania razem	10 471 478	7 011 838	484 393	17 967 709
Kapitał własny		1 076 690	435 581	1 512 271

*\\ w tym: inwestycje w jednostkach zależnych, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, inne aktywa

**\\ w tym: rezerwy, zobowiązania z tyt. bieżącego podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania

Aktywa i zobowiązania finansowe o stałym i zmiennym oprocentowaniu oraz te, które nie są bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej na dzień 31 grudnia 2013 roku.

31-12-2013	O stałym oprocentowaniu	O zmiennym oprocentowaniu	Nie bezpośrednio narażone na ryzyko zmiany stopy procentowej	Razem
Aktywa				
Kasa, środki w Banku Centralnym	-	850 210	42 329	892 539
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	38 150	96 854	5 226	140 230
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	110 949	110 949
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	27 146	27 146
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	420 833	11 557 213	76 668	12 054 714
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	3 784 500	798 863	108 207	4 691 570
- dostępne do sprzedaży	2 942 000	658 863	102 192	3 703 055
- utrzymywane do terminu zapadalności	842 500	140 000	6 015	988 515
Inne aktywa *\\	-	-	415 304	415 304
Aktywa razem	4 243 483	13 303 140	785 829	18 332 452
Zobowiązania				
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	-	-	21	21
Zobowiązania wobec innych banków	283 490	158 864	873	443 228
Zobowiązania wobec klientów	6 659 182	6 434 588	130 273	13 224 043
Pochodne instrumenty finansowe	-	-	83 998	83 998
Pochodne instrumenty zabezpieczające	-	-	14 872	14 872
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	1 036 800	1 649 600	46 887	2 733 287
Zobowiązania podporządkowane	-	320 000	7 155	327 155
Pozostałe zobowiązania **\\	-	-	63 047	63 047
Zobowiązania razem	7 979 472	8 563 052	347 127	16 889 651
Kapitał własny		968 452	474 349	1 442 801

*\\ w tym: inwestycje w jednostkach zależnych, wartości niematerialne, rzeczowe aktywa trwałe, aktywa z tytułu podatku dochodowego, inne aktywa

**\\ w tym: rezerwy, zobowiązania z tyt. bieżącego podatku dochodowego, pozostałe zobowiązania

Rachunkowość zabezpieczeń

Przyjęte zasady rachunkowości zabezpieczeń

Bank prowadzi politykę rachunkowości zabezpieczeń, zgodnie z warunkami określonymi w MSR 39. Rachunkowość zabezpieczeń jest integralnym elementem procesu zarządzania ryzykiem finansowym w BOŚ S.A. Zarządzanie ryzykiem finansowym odbywa się w ramach obowiązującego w Banku procesu zarządzania ryzykiem.

Zabezpieczanym ryzykiem jest ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej. Bank stosuje rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych denominowanych w EUR i rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej obligacji Skarbu Państwa o stałym oprocentowaniu. W momencie ustanowienia zabezpieczenia, Bank formalnie wyznacza i dokumentuje powiązania zabezpieczające oraz strategię ustanowienia zabezpieczenia. Dokumentacja zawiera identyfikację instrumentu zabezpieczającego, zabezpieczanej pozycji lub transakcji, charakter zabezpieczanego ryzyka oraz sposób oceny efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zagrożenia zmianami wartości godziwej zabezpieczanej pozycji lub przepływów pieniężnych związanych z zabezpieczanym ryzykiem

Rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych

Bank, w okresie objętym zabezpieczeniem (tj. w okresie 5 lat), dokonuje zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych dla portfela kredytów hipotecznych o zmiennym oprocentowaniu denominowanych w EUR, udzielonych do dnia rozpoczęcia powiązania zabezpieczającego (z kategorii kredytów normalnych i „pod obserwacją”), wydzielonym portfelem jednoznacznie określonych transakcji zabezpieczających IRS (Interest Rate Swap). Wartość portfela przyjęta do zabezpieczenia jest tożsama z nominałem zawartych transakcji zabezpieczających. Marża na kredytach hipotecznych jest wyłączona z rachunkowości zabezpieczeń. W dokonanych przez Bank transakcjach IRS, Bank płaci odsetki oparte o zmienną stopę (tj. opartą o 6-miesięczny EURIBOR), a otrzymuje odsetki oparte o stałą stopę. Obie płatności kuponów są rozliczane od kwoty nominalnej, na którą został zawarty IRS. Wartość godziwa instrumentu zabezpieczającego wykazuje więc tendencję odwrotną niż wartość godziwa pozycji zabezpieczanej. Dzięki ustanowieniu powiązania zabezpieczającego, w rachunku zysków i strat uzyskiwany jest efekt wzajemnego kompensowania się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej z tytułu zabezpieczanego ryzyka. Zabezpieczeniu podlega tylko jeden rodzaj ryzyka (tj. ryzyko zmienności stóp procentowych).

Zgodnie z MSR 39, nieefektywność zabezpieczenia ma miejsce tylko wtedy, gdy ponownie oszacowana wartość przepływów pieniężnych w danym przedziale czasowym jest niższa niż zabezpieczana wartość dotycząca danego przedziału czasowego. Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest na bieżąco oceniana w celu kontrolowania, czy jest wysoce efektywna we wszystkich okresach sprawozdawczych, na które zostało ustanowione. W trakcie okresu zabezpieczenia, Bank systematycznie dokonuje pomiarów efektywności powiązania zabezpieczającego. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Test prospektywny przyjmuje postać testu wysokiego prawdopodobieństwa, który podlega również testowaniu wstecznemu. Test retrospektywny jest wykonywany w oparciu o metodę hipotetycznego derywatu, w ramach którego następuje porównanie zmiany wartości transakcji zabezpieczających oraz hipotetycznego derywatu. Testy są wykonywane z częstotliwością kwartalną.

Zmiana wartości godziwej instrumentów zabezpieczających wykazywana jest w kapitale z aktualizacji wyceny, w wielkości w jakiej zabezpieczenie jest efektywne. Nieefektywna część zabezpieczenia ujmowana jest w rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy”. Efektywna część wyceny transakcji zabezpieczających jest klasyfikowana do rachunku zysków i strat do pozycji „Przychody odsetkowe” w okresach naliczania przychodów odsetkowych od zabezpieczanych kredytów.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku w kapitale z aktualizacji wyceny zaewidencjonowana była kwota 15 130 tys. zł, dotycząca efektywnej części powiązania zabezpieczającego w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych. Część nieefektywna powiązania zabezpieczającego, wynikająca z niedopasowania w kompensowaniu zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji

zabezpieczanej ujęta w rachunku zysków i strat według stanu na dzień 31 grudnia 2014 roku wyniosła 0 zł.

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych

	31-12-2014		31-12-2013	
	wartość nominalna	wartość godziwa	wartość nominalna	wartość godziwa
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-
Intrest Rate Swap (IRS) – wycena dodatnia	426 230	15 130	414 720	20 714
Intrest Rate Swap (IRS) – wycena ujemna	-	-	-	-

Okresy, w których Bank oczekuje wystąpienia przepływów pieniężnych, będących przedmiotem zabezpieczenia w rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych, a tym samym – ich wpływu na wynik finansowy zaprezentowano poniżej:

Oczekiwane terminy reklasyfikacji kwot ujętych na kapitale do rachunku wyników

31-12-2014	do 1 roku	1 – 3 lat	3 – 5 lat
Oczekiwane kwoty netto	4 045	11 085	-

31-12-2013	do 1 roku	1 – 3 lat	3 – 5 lat
Oczekiwane kwoty netto	3 047	17 667	-

Rachunkowość zabezpieczeń wartości godziwej

Bank w okresie objętym zabezpieczeniem dokonuje zabezpieczenia zmienności wartości godziwej obligacji o stałym oprocentowaniu wynikające ze zmian rynkowych stóp procentowych. Pozycję zabezpieczaną stanowi część obligacji Skarbu Państwa utrzymywana w portfelu dostępnym do sprzedaży. Instrumentem zabezpieczającym są transakcje Interest Rate Swap (IRS), w których Bank dokonuje płatności w oparciu o stałą stopę procentową, a otrzymuje kupon oparty o zmienną stopę (6-miesięczny WIBOR). Dzięki ustanowieniu powiązania zabezpieczającego, w rachunku zysków i strat uzyskiwany jest efekt wzajemnego kompensowania się zmian wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego i pozycji zabezpieczanej z tytułu zabezpieczanego ryzyka. Zabezpieczeniu podlega tylko jeden rodzaj ryzyka (tj. ryzyko zmienności stóp procentowych). Spread pomiędzy kwotowaniami obligacji skarbowych i transakcji IRS zostaje wyłączony z zabezpieczenia.

Oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce skuteczne w kompensowaniu zmian wartości godziwej wynikających z zabezpieczanego ryzyka. Efektywność zabezpieczenia jest weryfikowana poprzez zastosowanie prospektywnych i retrospektywnych testów efektywności. Test prospektywny polega na analizie miary BPV pozycji zabezpieczanej i instrumentu zabezpieczającego. Test retrospektywny jest wykonywany w oparciu o metodę bezpośredniej kompensaty, w ramach której następuje porównanie zmian wartości transakcji zabezpieczających oraz pozycji zabezpieczanej wynikających ze zmian zabezpieczanego czynnika ryzyka. Testy wykonywane są z częstotliwością kwartalną.

Zgodnie z MSR 39, zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej wynikająca ze zmian rynkowych stóp procentowych ujmowana jest w rachunku zysków i strat. Zmiany wartości godziwej obligacji, nie wynikające ze zmian zabezpieczanego czynnika ryzyka odnoszone są na kapitał z aktualizacji wyceny. Zmiany wyceny instrumentu zabezpieczającego ujmowane są w rachunku zysków i strat.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku, z tytułu zabezpieczonych pozycji, na rachunku zysków i strat zaksięgowano kwotę -3 641 tys. zł, wynikającą ze zmian wartości godziwej obligacji z tytułu ryzyka stopy procentowej oraz wartości godziwej transakcji IRS. W kapitale z aktualizacji wyceny zaewidencjonowana była kwota 272 tys. zł, wynikająca z niezabezpieczonej części wartości godziwej instrumentów dłużnych (spreadu pomiędzy kwotowaniami obligacji i transakcji IRS).

	31-12-2014		31-12-2013	
	wartość nominalna	wartość godziwa	wartość nominalna	wartość godziwa
Instrumenty zabezpieczające	-	-	-	-
Interest Rate Swap (IRS) – wycena dodatnia	-	-	-	-
Interest Rate Swap (IRS) – wycena ujemna	278 000	38 869	278 000	12 255
Pozycja zabezpieczana				
Obligacje SP - wycena dodatnia	249 000	35 228	249 000	10 029
Obligacje SP - wycena ujemna	-	-	-	-
Łączny wpływ na wynik	-	- 3 641	-	- 2 226

6.2.3. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe rozumiane jako potencjalny negatywny wpływ zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku.

Celem Banku w zakresie zarządzania ryzykiem walutowym w księdze bankowej jest nieutrzymywanie otwartych indywidualnych pozycji w zakresie strukturalnej pozycji FX. Ekspozycje walutowe, wynikające z działalności prowadzonej w ramach księgi bankowej, są systematycznie transferowane do Departamentu Skarbu tego samego dnia lub najpóźniej – następnego dnia roboczego.

Głównymi pozycjami walutowymi Banku są pozycje w PLN, USD, EUR i CHF.

Dla monitorowania ryzyka walutowego na otwartych pozycjach walutowych w księdze handlowej (bilansowych i pozabilansowych), podobnie jak w przypadku ryzyka stopy procentowej w księdze handlowej, stosuje się: (i) model wartości zagrożonej (VaR) wyznaczony dla poziomu ufności 99% w oparciu o dzienną zmienność kursów walutowych z 250 dni roboczych poprzedzających dzień analizy oraz system limitów wewnętrznych, (ii) system limitów oraz (iii) analizy stress testing.

Wartość VaR-u 10-dniowego na 31 grudnia 2014 roku dla Banku wyniosła 65 tys. zł (na 31 grudnia 2013 roku wyniosła 159 tys. zł)

Wartość VaR dla otwartych pozycji walutowych Banku, w okresach rocznych, kształtowała się następująco (podano wartość maksymalną, minimalną i średnią):

	VAR 10-dniowy		
	(w tys. zł)		
	średnia	max	min
2014	199	716	6
2013	239	898	10

Bank, w celu weryfikacji modelu wartości zagrożonej, raz w miesiącu przeprowadza analizy back-testing, poprzez porównanie maksymalnych strat, wyznaczonych z modelu VaR z rzeczywistymi zyskami i stratami oraz z teoretycznymi zmianami wyniku wynikającymi z rewaluacji pozycji. Wyniki back-testingu, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych – dla Rady Nadzorczej Banku.

System limitów w zakresie ryzyka walutowego w księdze handlowej obejmuje:

- 1) limit na VaR 10-dniowy, poprzez przeskalowanie VaR 1-dniowego na VaR 10-dniowy,
- 2) limity kwotowe na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut, obowiązujące zarówno w ciągu dnia jak i na koniec dnia,
- 3) limity straty dziennej i ciągnionej miesięcznej z tytułu transakcji wymiany walut.

Kontrola wykorzystania ww. limitów przeprowadzana jest każdego dnia roboczego, a w odniesieniu do limitów na pozycję całkowitą oraz na pozycje indywidualne dla głównych walut Banku również w ciągu dnia. Informacje o poziomie wykorzystania poszczególnych limitów są systematycznie raportowane kierownictwu BOŚ S.A.

Przeprowadzone analizy wskazują, że w badanym okresie ryzyko walutowe kształtowało się na umiarkowanym poziomie.

Bank, raz w miesiącu, przeprowadza analizę stress testing, badając kształtowanie się poziomu ryzyka walutowego w przypadku materializacji skrajnych zmian czynników ryzyka. Badany jest przede wszystkim wpływ skrajnie niekorzystnych zmian kursów walutowych w stosunku do PLN i kursów krzyżowych par walutowych EUR/USD i EUR/CHF na wynik z pozycji wymiany oraz zmian zmienności kursów walutowych w okresie 250 dni roboczych i korelacji pomiędzy zmiennościami kursów walutowych na poziom VaR, zarówno za pomocą metody historycznej jak i parametrycznej.

Wyniki analizy stress-testing pokazują, iż przy wystąpieniu skrajnie niekorzystnych warunków rynkowych i zwiększonych pozycji, działalność Banku w zakresie ryzyka walutowego utrzymuje się na bezpiecznym poziomie.

Wyniki analizy stress-testing, w cyklach miesięcznych, są prezentowane w raportach przygotowywanych dla Zarządu Banku i Komitetu ZAP oraz w cyklach kwartalnych - dla Rady Nadzorczej Banku.

Zestawienie otwartych pozycji walutowych na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku zaprezentowano w poniższych tabelach:

Ryzyko walutowe (wartości bilansowe netto)

31-12-2014	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Aktywa						
Kasa, środki w Banku Centralnym	384 819	6 206	1 418	767	945	394 155
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	125 798	94 579	41 201	330	3 067	264 975
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	200 949	95	-	-	-	201 044
Pochodne instrumenty zabezpieczające	15 130	6 693	-	-	-	21 823
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	9 086 555	2 011 399	91 289	1 340 541	1	12 529 785
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	5 695 739	3	41	-	-	5 695 783
- dostępne do sprzedaży	4 705 413	3	41	-	-	4 705 457
- utrzymywane do terminu zapadalności	990 326	-	-	-	-	990 326
Inwestycje w jednostkach zależnych	87 762	386	-	-	-	88 148
Inne aktywa	282 213	1 002	530	344	178	284 267
Aktywa razem	15 878 965	2 120 363	134 479	1 341 982	4 191	19 479 680
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		1 437 429	26 971	7 515	30 122	
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	38	-	-	-	-	38
Zobowiązania wobec innych banków	202 074	97 686	-	54 326	-	354 086
Zobowiązania wobec klientów	12 209 361	1 846 706	62 972	3 971	33 597	14 156 607
Pochodne instrumenty finansowe	191 510	45	-	-	-	191 555
Pochodne instrumenty zabezpieczające	41 504	-	-	-	-	41 504
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	1 487 756	1 106 944	-	-	-	2 594 700
Zobowiązania podporządkowane	566 435	-	-	-	-	566 435
Rezerwy	8 415	598	19	-	-	9 032
Pozostałe zobowiązania	43 535	6 738	3 233	-	246	53 752
Zobowiązania razem	14 750 628	3 058 717	66 224	58 297	33 843	17 967 709
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		500 493	95 236	1 291 857	427	
Bilansowa pozycja netto		-938 354	68 255	1 283 685	-29 652	
Pozabilansowa pozycja netto		936 936	-68 265	-1 284 342	29 695	

Ryzyko walutowe (wartości bilansowe netto)

31-12-2013	PLN	EUR	USD	CHF	Inne	Razem
Aktywa						
Kasa, środki w Banku Centralnym	672 396	216 664	1 524	696	1 259	892 539
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	14 796	30 540	56 907	1 208	36 779	140 230
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe	110 932	17	-	-	-	110 949
Pochodne instrumenty zabezpieczające	20 714	6 432	-	-	-	27 146
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	9 021 395	1 565 081	69 482	1 398 756	-	12 054 714
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe, w tym:	4 683 840	7 696	34	-	-	4 691 570
- dostępne do sprzedaży	3 695 325	7 696	34	-	-	3 703 055
- utrzymywane do terminu zapadalności	988 515	-	-	-	-	988 515
Inwestycje w jednostkach zależnych	85 264	375	-	-	-	85 639
Inne aktywa	324 433	4 093	328	453	358	329 665
Aktywa razem	14 933 770	1 830 898	128 275	1 401 113	38 396	18 332 452
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		1 319 789	100 700	1 451	2 919	
Zobowiązania						
Zobowiązania wobec Banku Centralnego	21	-	-	-	-	21
Zobowiązania wobec innych banków	234 375	133 197	23 825	51 831	-	443 228
Zobowiązania wobec klientów	11 513 155	1 597 337	71 509	4 165	37 877	13 224 043
Pochodne instrumenty finansowe	83 996	2	-	-	-	83 998
Pochodne instrumenty zabezpieczające	14 872	-	-	-	-	14 872
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	1 656 235	1 077 052	-	-	-	2 733 287
Zobowiązania podporządkowane	327 155	-	-	-	-	327 155
Rezerwy	8 650	130	17	-	-	8 797
Pozostałe zobowiązania	46 025	6 313	1 786	-	126	54 250
Zobowiązania razem	13 884 484	2 814 031	97 137	55 996	38 003	16 889 651
Pozycje pozabilansowe tworzące pozycję walutową		331 028	131 635	1 343 436	3 228	
Bilansowa pozycja netto	-983 133	31 138	1 345 117	393		
Pozabilansowa pozycja netto		988 761	-30 935	-1 341 985	-309	

Walutowa pozycja pozabilansowa wynika przede wszystkim z zawartych transakcji fx swap, które są używane przez Bank do pokrycia niedopasowania płynnościowego w walutach obcych.

6.3. Zarządzanie kapitałem

6.3.1. Cele, polityka i procesy zarządzania kapitałem.

W strukturze funduszy własnych Banku dominuje kapitał podstawowy Tier I.

Fundusze własne Banku na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku, zgodnie z obowiązującymi na te daty przepisami, przedstawiają się następująco:

Wyszczególnienie	31-12-2014	31-12-2013
Fundusze własne	1 721 396	1 472 004
Kapitał Tier I (fundusze podstawowe)	1 272 208	1 162 158
Kapitał Tier II (fundusze uzupełniające)	449 188	309 846

Wartość funduszy własnych na dzień 31 grudnia 2014 roku została wyznaczona zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zwanym dalej CRR, obowiązującym od 1 stycznia 2014 roku. Dla porównania, wyznaczona zgodnie z CRR wartość funduszy własnych na koniec 2013 roku wynosi 1 461 927 tys. zł.

Celem ograniczania ryzyka spadku współczynników kapitałowych Bank monitoruje kształtowanie się skali i struktury działalności Banku oraz czynników mogących mieć wpływ na obniżenie się poziomu funduszy własnych Banku.

Zgodnie z art. 128 pkt. 1 ust. 2 Prawa Bankowego Bank utrzymuje fundusze własne na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:

- suma wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka oraz wymogów kapitałowych z tytułu przekroczenia limitów i naruszenia innych norm określonych w ustawie,
- oszacowana przez Bank kwota, niezbędna do pokrycia wszystkich zidentyfikowanych, istotnych rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku oraz zmian otoczenia gospodarczego, uwzględniająca przewidywany poziom ryzyka (kapitał wewnętrzny).

Bank szacuje kapitał wewnętrzny na pokrycie ryzyk występujących w działalności Banku w oparciu o wymogi regulacyjne dla ryzyk I filara, z wyłączeniem ryzyka kredytowego, dla którego począwszy od grudnia 2012 roku wykorzystano model wewnętrzny, oraz dodatkowo szacuje kapitał wewnętrzny dla tych ryzyk II filara, których poziom został oceniony jako istotny.

Poziom kapitału wewnętrznego kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	31-12-2014	31-12-2013
Kapitał wewnętrzny	1 253 276	998 710

6.3.2. Kalkulacja wymogów kapitałowych

Bank Ochrony Środowiska S.A. wyznacza wymogi w zakresie funduszy własnych zgodnie z obowiązującym od 1 stycznia 2014 roku Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR).

Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych stanowiący sumę wymogów z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	31-12-2014	31-12-2013
Całkowity wymóg w zakresie funduszy własnych, w tym:	998 998	885 342
- wymóg z tytułu ryzyka kredytowego i ryzyka kredytowego kontrahenta	933 909	828 741
- wymóg z tytułu ryzyka rynkowego (w odniesieniu do instrumentów dłużnych)	4 876	2 594
- wymóg z tytułu ryzyka operacyjnego	54 853	54 007
- wymóg z tytułu ryzyka korekty wyceny kredytowej	5 360	-

Wymóg w zakresie funduszy własnych na dzień 31 grudnia 2013 roku w ujęciu zgodnym z CRR wyniósłby 923 713 tys. zł.

6.3.3. Deklaracja zgodności z wymogami w zakresie adekwatności kapitałowej.

Zgodnie z art. 92 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku (CRR), Bank jest zobowiązany utrzymywać łączny współczynnik kapitałowy na poziomie co najmniej 8 %. Współczynnik kapitału Tier I i współczynnik kapitału podstawowego Tier I powinny wynosić odpowiednio co najmniej 6 % i 4,5 %.

Poziom współczynników kapitałowych kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	31-12-2014	31-12-2013
Łączny współczynnik kapitałowy	13,78 %	13,39 %
Współczynnik kapitału Tier I	10,19 %	10,50 %

Współczynniki kapitałowe na dzień 31 grudnia 2013 roku obliczone zgodnie z CRR wynosiłyby odpowiednio: 12,66 %, 9,88 %.

W 2006 roku, w toku postępowania administracyjnego związanego z uzyskaniem przez NFOŚiGW zezwolenia na wykonywanie prawa głosu z akcji Banku, NFOŚiGW zobowiązał się wobec KNF do utrzymania współczynnika wypłacalności Banku (zwanego obecnie łącznym współczynnikiem kapitałowym) na poziomie co najmniej 12%. Postępowanie administracyjne, na potrzeby którego NFOŚiGW zaciągnął wobec KNF zobowiązanie, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, było prowadzone w związku z odkupieniem przez NFOŚiGW akcji Banku posiadanych przez Skandinaviska Enskilda Banken. Bank uwzględnia potrzeby kapitałowe wynikające z zobowiązania nałożonego przez KNF w planach finansowych oraz strategii Banku.

7. Wynik z tytułu odsetek

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze z tytułu		
Kredytów i pożyczek, w tym od:	549 837	566 412
- Banków	1 547	2 476
- Klientów, w tym:	548 290	563 936
- korporacyjnych	197 890	219 677
- detalicznych	241 027	206 850
- finansów publicznych	109 372	137 398
- pozostałych	1	11
Instrumentów finansowych, w tym:	189 273	198 447
- dostępnych do sprzedaży	128 458	137 791
- utrzymywanych do terminu zapadalności	48 237	47 230
- przeznaczonych do obrotu	12 578	13 426
Transakcje zabezpieczające	4 051	6 323
Razem	743 161	771 182

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Koszty odsetek i podobne koszty z tytułu:		
Lokat przyjętych, depozytów i rachunków bankowych, w tym od:	295 673	329 312
- Banków	3 718	6 531
- Klientów	291 955	322 781
- korporacyjnych	121 361	129 208
- detalicznych	133 349	149 642
- finansów publicznych	24 325	27 157
- funduszy ekologicznych	12 920	15 795
- pozostałych	-	979
Kredytów i pożyczek, w tym od:	11 375	12 362
- Banków	1 247	3 145
- Klientów	10 128	9 217
Środków funduszy z przeznaczeniem na kredyty	7 380	11 794
Instrumentów finansowych - dłużne papiery własnej emisji	149 840	150 917
Razem	464 268	504 385

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Przychody odsetkowe wyliczone metodą efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do aktywów finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	726 532	751 433
Koszty odsetkowe wyliczone metodą efektywnej stopy procentowej w odniesieniu do zobowiązań finansowych, które nie są wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	464 268	504 385
Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze dotyczące aktywów finansowych objętych rezerwą z tytułu utraty wartości	51 309	46 659

8. Wynik z tytułu opłat i prowizji

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Przychody z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty za obsługę rachunków klientów, inne operacje rozliczeniowe w obrocie krajowym i zagranicznym	56 767	71 964
Prowizje od kredytów	31 166	24 355
Prowizje od gwarancji i akredytywy	7 054	6 298
Pozostałe opłaty	25	10
Razem	95 012	102 627

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Koszty z tytułu opłat i prowizji		
Opłaty z tytułu kart płatniczych	6 861	8 929
Prowizje płacone innym bankom w obrocie gotówkowym	610	757
Opłaty od rachunków bieżących	4 635	3 328
Opłaty z tytułu świadczonych usług przez Euronet	620	194
Pozostałe opłaty	1 789	2 379
Razem	14 515	15 587

Bank nie prowadził działalności powierniczej w latach 2014 – 2013.

9. Przychody z tytułu dywidend

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	4 474	3 784
Przychody z tytułu dywidend od jednostek podporządkowanych	10 400	3 900
Razem	14 874	7 684

W kwocie dywidendy na koniec 2014 roku znajduje się dywidenda od spółki Kemipol p. z o.o. w wysokości 4 308 tys. zł (w 2013 roku 3 542 tys. zł), WODKAN Przedsiębiorstwo Wodociągów i

Kanalizacji S.A. w wysokości 166 tys. zł (w 2013 roku 242 tys. zł), Domu Maklerskiego BOŚ S.A. w wysokości 7 500 tys. zł. (w 2013 roku 3 000 tys. zł.) oraz BOŚ Eko Profit S.A. w wysokości 2 900 tys. zł (w 2013 roku 900 tys. zł.).

10. Wynik na działalności handlowej

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	542	-321
- wynik na sprzedaży	542	-221
- wynik z tyt. wyceny do wartości godziwej	-	-100
Pochodne instrumenty finansowe	28 896	23 141
- wynik z tyt. realizacji kontraktu	23 471	9 174
- wynik z tyt. wyceny do wartości godziwej	5 425	13 967
Razem	29 438	22 820

11. Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Wynik na sprzedaży aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży - kwota wyłączona z kapitału własnego, ujęta w wyniku finansowym, w tym:	34 930	20 020
- zyski	35 222	20 051
- straty	-292	-31

12. Wynik z pozycji wymiany

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Wynik z tytułu operacji wyceny zrealizowany	47 998	22 627
Wynik z tytułu operacji wyceny niezrealizowany	-23 913	-919
Razem	24 085	21 708

13. Pozostałe przychody operacyjne

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Rozwiązanie rezerw na zobowiązania, w tym:	1 249	5 224
- rezerwy na zobowiązania i roszczenia	138	4 639
- pozostałe rezerwy	1 111	585
Przychody z tytułu odzyskanych należności przedawnionych, umorzonych i nieściągalnych	1 311	186
Z tytułu sprzedaży lub likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych	47	1 343
Przychód związany z aportem nieruchomości	-	7 297
Przychody z tytułu zwrotu kosztów windykacji należności	465	766
Przychody od sprzedaży towarów i usług	1 460	581
Korekta odsetek od zerwanych depozytów z lat ubiegłych	164	225
Przychody z tytułu odszkodowań, kar i grzywien	50	101
Pozostałe *\\	2 354	3 855
Razem	7 100	19 578

*\\ w tym głównie zwrot obowiązkowych opłat

14. Pozostałe koszty operacyjne

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Likwidacja środków trwałych, wartości niematerialnych	350	1 410
Przekazane darowizny	2 099	1 300
Utworzenie rezerw na przyszłe zobowiązania, w tym:	1 372	922
- rezerwa na zobowiązania i roszczenia	527	195
- pozostałe rezerwy	845	727
Koszty windykacji należności	2 602	2 338
Korekta odsetek i prowizji od kredytów z lat ubiegłych	8 552	5 244
Koszty utrzymania i administracji wynajmowanych lokali własnych	1 378	900
Koszty z tytułu odszkodowań, kar i grzywien	499	222
Pozostałe	457	1 857
Razem	17 309	14 193

15. Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Inwestycyjnych papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży (dotworzenie)	-4 019	-181
Kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom (rozwiązanie), w tym:	443	1 324
- na należności bilansowe	445	1 324
- na zobowiązania pozabilansowe	-2	-
Kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz zobowiązań pozabilansowych, w tym:	-64 626	-61 336
na należności bilansowe (dotworzenie):	-65 265	-60 153
Kredyty udzielone klientom detalicznym	-44 738	-14 537
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	-20 854	-46 208
Kredyty udzielone finansom publicznym	327	592
na zobowiązania pozabilansowe (rozwiązanie/dotworzenie):	639	-1 183
Kredyty udzielone klientom detalicznym	- 139	161
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	774	-1 370
Kredyty udzielone finansom publicznym	4	26
Razem	-68 202	-60 193

Wynik odpisów kredytów i pożyczek klientów na należności bilansowe:

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Wynik odpisów kredytów i pożyczek klientów		
Wycena indywidualna	-40 535	-44 525
Wycena grupowa	-24 730	-15 628
Razem	-65 265	-60 153

16. Ogólne koszty administracyjne

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Świadczenia pracownicze (Nota 17)	146 831	147 453
Koszty administracyjne, w tym:	122 307	117 303
- koszty rzeczowe	103 605	102 875
- podatki i opłaty	1 563	1 906
- składka i wpłaty na BFG	15 167	10 717
- składka i wpłaty na KNF	1 972	1 805
Amortyzacja, w tym:	40 691	40 036
- od środków trwałych	16 472	18 209
- od wartości niematerialnych	24 219	21 827
Razem	309 829	304 792

17. Świadczenia pracownicze

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Wynagrodzenia	123 668	122 701
Składki na ubezpieczenia społeczne	23 163	24 752
Razem	146 831	147 453

Bank nie finansuje świadczeń emerytalnych opartych na programach określonych świadczeń za wyjątkiem statutowo obowiązujących odpraw emerytalnych.

W saldzie wynagrodzeń znajdują się koszty:

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Odpraw emerytalnych	575	682
Nagrody jubileuszowe	3	-4 815

18. Obciążenia podatkowe

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Podatek bieżący	-10 336	-2 824
Podatek odroczony*/	-1 919	-2 132
Razem	-12 255	-4 956
Zysk brutto	73 083	66 324
Podatek dochodowy według stawki 19 %	-13 886	-12 602
Trwałe różnice pomiędzy wynikiem brutto a podstawą opodatkowania:		
a) zmniejszające:		
- otrzymane dywidendy	2 826	1 503
- rozwiązane odpisy aktualizujące należności	1 821	4 603
- aport nieruchomości**\	-	6 703
- pozostałe	251	985
b) zwiększające:		
z tego :	-5 490	-8 486
- utworzone odpisy aktualizujące należności	-3 286	-7 153
- pozostałe	-2 204	-1 333
Odliczenia od dochodu	2 223	1 013
- darowizny	249	247
- nowe technologie	1 974	766
Obciążenia podatkowe dotyczące wyniku finansowego roku bieżącego	-12 255	-6 281
Zmniejszenie obciążeń podatkowych w związku z korektami dotyczącymi lat ubiegłych ***\	-	1 325
Ogółem obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego	-12 255	-4 956
Efektywna stawka podatkowa	17%	8%

*\ więcej informacji na temat odroczonego podatku dochodowego przedstawiono w nocie 33

**\ transakcja jednorazowa wewnątrz grupy

***\ Obciążenia wyniku roku bieżącego w związku z korektami lat ubiegłych dotyczące:

w 2013 roku:

- odliczenia od dochodu wydatków na nabycie nowych technologii

Zmiana stanu podatku odroczonego w okresie

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Stan na początek okresu	30 412	26 557
- zmiana stanu ujemnych różnic przejściowych	31 342	711
- zmiana stanu dodatnich różnic przejściowych	-34 788	3 144
- razem zmiana stanu w tym:	-3 446	3 855
- zmiana stanu na kapitale z aktualizacji wyceny	-1 527	5 987
- zmiana stanu odniesiona na rachunek zysków i strat	-1 919	-2 132
Stan na koniec okresu (nota 33)	26 966	30 412

19. Zysk przypadający na jedną akcję

Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję wylicza się jako iloraz zysku przypadającego na akcjonariuszy Banku oraz średniej ważonej liczby akcji zwykłych w trakcie roku.

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Zysk netto	60 828	61 368
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w tysiącach)	22 842	22 834
Podstawowy zysk na akcję (wyrażony w zł, gr)	2,66	2,69

Zysk rozdroniony na akcję jest równy zyskowi podstawowemu na akcję w prezentowanych okresach.

20. Kasa, środki w Banku Centralnym

	31-12-2014	31-12-2013
Środki pieniężne w kasie	40 663	42 329
Środki w Banku Centralnym	353 492	850 210
Razem	394 155	892 539

21. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

	31-12-2014	31-12-2013
Lokaty w innych bankach, ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 40)	11 196	81 213
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	4 001	4 980
Należności z tytułu zabezpieczeń instrumentów pochodnych	127 257	39 467
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	107 516	-
Minus: odpisy aktualizujące lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom (bank ukraiński)	-74	-518
Razem	249 896	125 142
Papiery dłużne zaklasyfikowane do portfela pożyczek i należności	15 079	15 088
Razem	264 975	140 230

Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg terminów zapadalności

	31-12-2014	31-12-2013
- do 1 miesiąca	245 975	119 252
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	473	-
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	552	-
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	947	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	2 028	5 979
- powyżej 5 lat	15 000	14 999
Razem	264 975	140 230

22. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

	31-12-2014			31-12-2013		
	Kredyty i pożyczki brutto	Minus: odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto	Kredyty i pożyczki brutto	Minus: odpisy aktualizujące	Kredyty i pożyczki netto
Kredyty udzielone klientom detalicznym	4 846 982	158 386	4 688 596	4 914 180	128 974	4 785 206
Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	5 412 172	155 856	5 256 316	4 509 912	173 524	4 336 388
Kredyty udzielone finansom publicznym	2 586 628	1 766	2 584 862	2 935 029	2 096	2 932 933
Kredyty udzielone pozostałym klientom	-	-	-	170	-	170
Razem	12 845 782	316 008	12 529 774	12 359 291	304 594	12 054 697
Pozostałe należności	11	-	11	17	-	17
Razem	12 845 793	316 008	12 529 785	12 359 308	304 594	12 054 714

W kredytach i pożyczkach udzielonych klientom znajdują się kredyty preferencyjne z dopłatami do odsetek od NFOSiGW i WFOŚiGW, które w prezentowanych okresach wynoszą:

	31-12-2014	31-12-2013
	404 552	459 951

Dopłaty do odsetek w prezentowanych okresach wynosiły średnio 0,8 - 0,9 stopy redyskonta weksli.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg terminów zapadalności

	31-12-2014	31-12-2013
- do 1 miesiąca	133 044	541 146
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	285 620	307 530
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	487 007	468 286
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	1 076 202	1 016 580
- powyżej 1 roku do 5 lat	4 581 429	3 937 748
- powyżej 5 lat	5 966 483	5 783 424
Razem	12 529 785	12 054 714

Zmiany stanu odpisów aktualizujących na utratę wartości kredytów i pożyczek

	Kredyty udzielone klientom detalicznym	Kredyty udzielone klientom korporacyjnym	Kredyty udzielone finansom publicznym	Razem
Stan na początek okresu 01-01-2014	128 974	173 524	2 096	304 594
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	210 417	144 792	373	355 582
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-165 679	-123 938	-700	-290 317
Kredyty odpisane w ciągu roku jako nieściągalne w tym:	-15 326	-21 479	-3	-36 808
-Kredyty spisane - przeniesione do pozabilansu	-475	-13 104	-	-13 579
-Zbycie wierzytelności funduszom sekurytyzacyjnym	-2 618	-4 989	-	-7 607
Zmniejszenie z tytułu konwersji wierzytelności kredytowych na akcje	-	-17 035	-	-17 035
Inne zmniejszenia	-	-8	-	-8
Stan na koniec okresu 31-12-2014	158 386	155 856	1 766	316 008
Stan na początek okresu 01-01-2013	139 560	153 217	2 688	295 465
Zwiększenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	161 232	202 654	1 375	365 261
Zmniejszenie odpisów aktualizujących na utratę wartości	-146 695	-156 446	-1 967	-305 108
Kredyty odpisane w ciągu roku jako nieściągalne w tym:	-25 069	-25 766	-	-50 835
-Kredyty spisane - przeniesione do pozabilansu	-3 263	-24 363	-	-27 626
-Zbycie wierzytelności funduszom sekurytyzacyjnym	-21 014	-250	-	-21 264
Inne zmniejszenia	-54	-135	-	-189
Stan na koniec okresu 31-12-2013	128 974	173 524	2 096	304 594

23. Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

	31-12-2014	31-12-2013
Dłużne papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	4 633 537	3 645 171
Skarbu Państwa	2 009 770	1 032 281
NBP - ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (Nota 40)	2 049 773	1 999 584
Banków	79 608	-
Finansów publicznych	494 386	605 613
Pomocnicze instytucje finansowe	-	7 693
Kapitałowe papiery wartościowe wyceniane w wartości godziwej:	71 920	57 884
- notowane	36 859	22 830
- nienotowane	35 061	35 054
Razem	4 705 457	3 703 055

W 2014 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. wystąpił z uczestnictwa w organizacji VISA poprzez wypowiedzenie członkostwa w spółce VISA Europe Limited.

Z dniem 22 października 2014 roku (tj. dniem rejestracji przez sąd rejestrowy, podwyższenia kapitału w spółce Polimex-Mostostal S.A.) Bank w ramach konwersji wierzytelności objął akcje w spółce Polimex-Mostostal S.A. Udział Banku w kapitale zakładowym spółki na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 4,63%.

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe dostępne do sprzedaży wg terminów zapadalności

	31-12-2014	31-12-2013
- do 1 miesiąca	21 538	2 019 748
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	-	1 025
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	-	12 583
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	-	21 033
- powyżej 1 roku do 5 lat	2 965 796	945 593
- powyżej 5 lat	1 660 273	645 223
- z nieokreślonym terminem zapadalności	57 850	57 850
Razem	4 705 457	3 703 055

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

	31-12-2014	31-12-2013
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności		
Dłużne papiery wartościowe – według zamortyzowanego kosztu:		
Skarbu Państwa	990 326	988 515
Razem	990 326	988 515
Razem inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	5 695 783	4 691 570

Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności wg terminów zapadalności

	31-12-2014	31-12-2013
- do 1 miesiąca	19 894	19 905
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	215 164	-
- powyżej 1 roku do 5 lat	355 079	467 158
- powyżej 5 lat	400 189	501 452
Razem	990 326	988 515

Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych:

Dostępnych do sprzedaży

	Dłużne papiery wartościowe					RAZEM Dłużne papiery wartościowe
	Skarbu Państwa	NBP	Banków	Finansów publicznych	Pomocniczych instytucji finansowych	
Stan na początek okresu 01-01-2014	1 032 281	1 999 584	-	605 613	7 693	3 645 171
Zwiększenia (z tytułu)	2 492 642	122 875 119	79 890	92 635	2 721	125 543 007
- zakup	2 161 586	122 792 221	79 000	61 940	-	125 094 747
- naliczone odsetki lub dyskonto, premia	57 612	56 614	179	22 187	8	136 600
- dodatnia wycena	273 444	26 284	711	8 508	2 713	311 660
Zmniejszenia (z tytułu)	1 515 153	122 824 930	282	203 862	10 414	124 554 641
- sprzedaż i wykup	1 219 935	122 741 704	-	177 099	8 022	124 146 760
- odsetki zrealizowane, premia	54 773	56 966	-	23 278	49	135 066
- ujemna wycena	240 445	26 260	282	3 485	2 332	272 804
- odpis z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	11	11
Stan na koniec okresu 31-12-2014	2 009 770	2 049 773	79 608	494 386	-	4 633 537

Dłużne papiery wartościowe						
	Skarbu Państwa	NBP	Banków	Finansów publicznych	Pomocniczych instytucji finansowych	RAZEM Dłużne papiery wartościowe
Stan na początek okresu 01-01-2013	967 844	1 449 316	29 227	545 121	8 273	2 999 781
Zwiększenia (z tytułu)	1 762 105	121 169 496	2 091	265 921	3 313	123 202 926
- zakup	1 443 580	121 069 087	-	235 159	295	122 748 121
- naliczone odsetki lub dyskonto, premia	60 740	68 964	1 012	27 745	38	158 499
- dodatnia wycena	257 785	31 445	1 079	3 017	2 980	296 306
Zmniejszenia (z tytułu)	1 697 668	120 619 228	31 318	205 429	3 893	122 557 536
- sprzedaż i wykup	1 351 245	120 518 861	30 000	171 254	-	122 071 360
- odsetki zrealizowane, premia	58 236	68 954	1 044	29 165	15	157 414
- ujemna wycena	288 187	31 413	274	5 010	3 697	328 581
- odpis z tytułu utraty wartości	-	-	-	-	181	181
Stan na koniec okresu 31-12-2013	1 032 281	1 999 584	-	605 613	7 693	3 645 171

W dostępnych do sprzedaży papierach wartościowych Skarbu Państwa część stanowiła zabezpieczenie umów pożyczek otrzymanych od banków i międzynarodowych instytucji finansowych z terminem wykupu:

	31-12-2014	31-12-2013
- do roku	-	3 149
- powyżej roku	746 718	775 136
Razem	746 718	778 285

Kapitałowe papiery wartościowe			
	Notowane	Nienotowane	RAZEM
Stan na początek okresu 01-01-2014	22 830	35 054	57 884
Zwiększenia (z tytułu)	18 037	7	18 044
- objęcie akcji	18 037	-	18 037
- dodatnia wycena	-	7	7
Zmniejszenia (z tytułu)	4 008	-	4 008
- odpis z tytułu utraty wartości akcji	4 008	-	4 008
Stan na koniec okresu 31-12-2014	36 859	35 061	71 920
Stan na początek okresu 01-01-2013	-	35 054	35 054
Zwiększenia (z tytułu)	-	-	-
- przekwalifikowanie akcji	22 830	-	22 830
Zmniejszenia (z tytułu)	-	-	-
Stan na koniec okresu 31-12-2013	22 830	35 054	57 884

Utrzymywanych do terminu zapadalności

	Dłużne papiery wartościowe Skarbu Państwa	Razem
stan na początek okresu 01-01-2014.	988 515	988 515
Zwiększenia	48 237	48 237
- naliczone odsetki, dyskonto, premia	48 237	48 237
Zmniejszenia	46 426	46 426
- odsetki zrealizowane, premia	46 426	46 426
Stan na koniec okresu 31-12-2014	990 326	990 326
stan na początek okresu 01-01-2013	897 617	897 617
Zwiększenia	171 414	171 414
- zakup	124 184	124 184
- naliczone odsetki, dyskonto, premia	47 230	47 230
Zmniejszenia	80 516	80 516
- wykup	30 000	30 000
- odsetki zrealizowane, premia	50 516	50 516
Stan na koniec okresu 31-12-2013	988 515	988 515

W utrzymywanych do terminu zapadalności papierach wartościowych Skarbu Państwa część stanowiła zabezpieczenie funduszu ochrony środków gwarantowanych w ramach BFG z terminem wykupu:

	31-12-2014	31-12-2013
- do roku	5 193	-
- powyżej roku	71 109	70 984
Razem	76 302	70 984

W utrzymywanych do terminu zapadalności papierach wartościowych Skarbu Państwa część stanowiła zabezpieczenie umów pożyczek otrzymanych od banków i międzynarodowych instytucji finansowych z terminem wykupu:

	31-12-2014	31-12-2013
- do roku	211 871	-
- powyżej roku	695 922	787 372
Razem	907 793	787 372

24. Inwestycje w jednostkach zależnych

Inwestycje Banku w jednostkach zależnych zostały ujęte w cenie nabycia.

	31-12-2014	31-12-2013
Dom Maklerski BOŚ S.A.	32 223	31 989
BOS Finance AB	386	375
BOŚ Eko Profit S.A.	18 660	16 611
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.	35 353	35 353
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	15	15
BOŚ Invest Management sp. z o. o.	1 296	1 296
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	215	-
Razem	88 148	85 639

W 2014 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. nabył udziały w spółce BOŚ Ekosystem sp. z o.o. oraz dokonał dokapitalizowania Spółki kwotą 200 tys. zł. Udział Banku w kapitale zakładowym jak również udział w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 100%.

25. Wartości niematerialne

	31-12-2014	31-12-2013
Licencje i oprogramowanie w tym:	151 075	147 997
- oprogramowanie wytworzone we własnym zakresie	1 914	2 105
Wartości niematerialne w budowie	2 630	11 416
Razem	153 705	159 413

W odniesieniu do wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, tzn. będące w trakcie realizacji, Bank na bieżąco identyfikuje przesłanki utraty wartości. Na podstawie przeglądu poniesionych nakładów na wartości niematerialne w budowie na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku nie stwierdzono utraty ich wartości.

	Licencje i oprogramowanie	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Stan na 01-01-2014			
Wartość bilansowa brutto	229 197	11 416	240 613
Umorzenie	-81 200	-	-81 200
Wartość bilansowa netto	147 997	11 416	159 413
Okres kończący się 31-12-2014			
Wartość bilansowa netto na początek roku	147 997	11 416	159 413
Zwiększenia:	27 298	15 645	42 943
- zakup	3 032	15 631	18 663
- przeksięgowanie z inwestycji	24 266	-	24 266
- przeksięgowanie	-	14	14
Zmniejszenia:	-1 192	-24 431	-25 623
- likwidacje	-1 192	-	-1 192
- przeksięgowanie z inwestycji	-	-24 431	-24 431
Naliczenie amortyzacji	-24 219	-	-24 219
Wyksięgowanie umorzeń	1 191	-	1 191
Wartość bilansowa netto na 31-12-2014	151 075	2 630	153 705
Stan na 31-12-2014			
Wartość bilansowa brutto	255 303	2 630	257 933
Umorzenie	-104 228	-	-104 228
Wartość bilansowa netto na 31-12-2014	151 075	2 630	153 705
	Licencje i oprogramowanie	Wartości niematerialne w budowie	Razem
Stan na 01-01-2013			
Wartość bilansowa brutto	214 668	7 038	221 706
Umorzenie	-62 472	-	-62 472
Wartość bilansowa netto	152 196	7 038	159 234
Okres kończący się 31-12-2013			
Wartość bilansowa netto na początek roku	152 196	7 038	159 234
Zwiększenia:	17 772	16 342	34 114
- zakup	5 385	16 337	21 722
- przeksięgowanie z inwestycji	11 729	-	11 729
- przeksięgowanie	658	5	663
Zmniejszenia:	-3 243	-11 964	-15 207
- likwidacje	-3 243	-	-3 243
- przeksięgowania z inwestycji	-	-11 964	-11 964
Naliczenie amortyzacji	-21 827	-	-21 827
Wyksięgowanie umorzeń	3 243	-	3 243
Zwiększenie umorzeń	-144	-	-144
Wartość bilansowa netto na 31-12-2013	147 997	11 416	159 413
Stan na 31-12-2013			
Wartość bilansowa brutto	229 197	11 416	240 613
Umorzenie	-81 200	-	-81 200
Wartość bilansowa netto na 31-12-2013	147 997	11 416	159 413

Kwota zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości wartości niematerialnych wynosi :

31-12-2014	713
31-12-2013	10 232

26. Rzeczowe aktywa trwałe

	31-12-2014	31-12-2013
Środki trwałe, w tym:	46 262	54 148
- grunty	204	204
- budynki i lokale	7 196	6 702
- ulepszenia w obcych środkach trwałych	11 060	13 719
- sprzęt komputerowy i urządzenia techniczne	23 769	28 971
- środki transportu	82	148
- inne środki trwałe	3 951	4 404
Środki trwałe w budowie	280	2 325
Rzeczowe aktywa trwałe, razem	46 542	56 473

Na dzień 31 grudnia 2014 roku składniki majątku wycofane z aktywnego użytkowania i przeznaczone do zbycia wynosiły 323 tys. zł. Nie występowały aktywa trwałe czasowo nieużywane o istotnej wartości bilansowej.

Wg stanu na dzień 31 grudnia 2013 roku składniki majątku wycofane z aktywnego użytkowania i przeznaczone do zbycia wynosiły 458 tys. zł. Nie występowały aktywa trwałe czasowo nieużywane o istotnej wartości bilansowej.

	Grunty i budynki	Ulepszenia w obcych środkach trwałych	Urządzenia techniczne, środki transportu i inne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 01-01-2014					
Wartość bilansowa brutto	10 697	44 065	108 595	2 325	165 682
Umorzenie	-3 791	-30 346	-75 072	-	-109 209
Wartość bilansowa netto	6 906	13 719	33 523	2 325	56 473
Okres kończący się 31-12-2014					
Wartość bilansowa netto na początek roku	6 906	13 719	33 523	2 325	56 473
Zwiększenia:	758	1 485	6 537	3 028	11 808
- zakupy	-	95	3 749	3 001	6 845
- przejęcie z inwestycji	756	1 390	2 788	-	4 934
- przekształcenia	2	-	-	27	29
Zmniejszenia:	-	-1 162	-21 545	-5 073	-27 780
- likwidacje/ sprzedaż	-	-1 162	-21 545	-	-22 707
- przejęcie z inwestycji	-	-	-	-5 040	-5 040
- przekształcenia	-	-	-	-33	-33
Naliczenie amortyzacji	-262	-4 110	-12 099	-	-16 471
Wyksięgowanie umorzenia z tyt. likwidacji/sprzedaży	-	1 128	21 386	-	22 514
Zwiększenie umorzeń	-2	-	-	-	-2
Wartość bilansowa netto na 31-12-2014	7 400	11 060	27 802	280	46 542
Stan na 31-12-2014					
Wartość bilansowa brutto	11 455	44 388	93 587	280	149 710
Umorzenie	-4 055	-33 328	-65 785	-	-103 168
Wartość bilansowa netto	7 400	11 060	27 802	280	46 542

	Grunty i budynki	Ulepszenia w obcych środkach trwałych	Urządzenia techniczne, środki transportu i inne	Środki trwałe w budowie	RAZEM
Stan na 01-01-2013					
Wartość bilansowa brutto	53 123	46 370	113 985	2 318	215 796
Umorzenie	-16 711	-30 794	-73 745	-	-121 250
Wartość bilansowa netto	36 412	15 576	40 240	2 318	94 546
Okres kończący się 31-12-2013					
Wartość bilansowa netto na początek roku	36 412	15 576	40 240	2 318	94 546
Zwiększenia:	-	4 654	7 988	9 322	21 964
- zakupy	-	272	3 078	9 231	12 581
- przejęcie z inwestycji	-	4 382	4 883	91	9 356
- przeksięgowania	-	-	27	-	27
Zmniejszenia:	-42 426	-6 959	-13 378	-9 315	-72 078
- likwidacje/ sprzedaż	-42 426	-6 959	-13 351	-	-62 736
- przejęcie z inwestycji	-	-	-	-9 315	-9 315
- przeksięgowania	-	-	-27	-	-27
Naliczenie amortyzacji	-1 315	-4 462	-12 432	-	-18 209
Wyksięgowanie umorzenia z tyt. likwidacji/sprzedaży	14 235	4 973	11 135	-	30 343
Zwiększenie umorzeń	-	-63	-30	-	-93
Wartość bilansowa netto na 31-12-2013	6 906	13 719	33 523	2 325	56 473
Stan na 31-12-2013					
Wartość bilansowa brutto	10 697	44 065	108 595	2 325	165 682
Umorzenie	-3 791	-30 346	-75 072	-	-109 209
Wartość bilansowa netto	6 906	13 719	33 523	2 325	56 473

Kwota zobowiązań umownych do nabycia w przyszłości środków trwałych wynosi:

31-12-2014	21
31-12-2013	415

27. Inne aktywa

	31-12-2014	31-12-2013
Odprowadzenie nadmiaru gotówki	21 827	17 451
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	209	121
Koszty zapłacone z góry	28 586	33 992
Dłużnicy różni	2 917	20 623
Przychody do otrzymania	2 368	3 913
Rozrachunki publiczno- prawne	793	439
Aktywa trwałe do zbycia	323	458
Pozostałe	31	7
Razem	57 054	77 004

28. Zobowiązania wobec innych banków

	31-12-2014	31-12-2013
Depozyty innych banków	249 097	324 006
Kredyty i pożyczki otrzymane	50 663	67 391
Transakcje z przyrzeczeniem odkupu	54 326	51 831
Razem	354 086	443 228

Zobowiązania wobec innych banków wg terminów wymagalności

	31-12-2014	31-12-2013
- do 1 miesiąca	217 249	168 280
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	45 216	90 552
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	10 870	80 736
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	2 664	2 592
- powyżej 1 roku do 5 lat	78 087	90 704
- powyżej 5 lat	-	10 364
Razem	354 086	443 228

29. Zobowiązania wobec klientów

	31-12-2014	31-12-2013
Klienci korporacyjni	4 785 342	5 115 768
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 580 785	1 331 553
– lokaty terminowe	3 204 557	3 784 215
Klienci detaliczni	6 666 297	4 828 243
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	1 756 932	1 957 162
– lokaty terminowe	4 909 365	2 871 081
Finanse publiczne	793 135	926 324
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	319 536	402 862
– lokaty terminowe	473 599	523 462
Fundusze ekologiczne	319 827	562 466
– rachunki bieżące/rozliczeniowe	44 614	82 603
– lokaty terminowe	275 213	479 863
Pozostali klienci	35 613	81 490
Kredyty i pożyczki otrzymane od międzynarodowych instytucji finansowych	1 292 024	1 349 408
Środki funduszy z przeznaczeniem na kredyty	264 369	360 344
Razem	14 156 607	13 224 043

W okresie sprawozdawczym Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatnościach rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań.

Zobowiązania wobec klientów wg terminów wymagalności

	31-12-2014	31-12-2013
- do 1 miesiąca	6 146 015	7 588 061
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 083 115	2 369 480
- powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	1 944 843	1 569 731
- powyżej 6 miesięcy do 12 miesięcy	501 763	413 541
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 087 647	805 635
- powyżej 5 lat	393 224	477 595
Razem	14 156 607	13 224 043

30. Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych

				31-12-2014		31-12-2013	
	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin wymagalności/wykupu	Wartość nominalna	Stan zobowiązań	Wartość nominalna	Stan zobowiązań
Dłużne papiery wartościowe:				2 594 700		2 733 284	
Obligacje serii E	PLN	WIBOR 6M+marża (kupon 6-miesięczne)	3 lata	-	-	230 000	232 335
Obligacje serii I	PLN	WIBOR 6M+marża (kupon 6-miesięczne)	2 lata	-	-	53 100	53 150
Obligacje serii J	PLN	WIBOR 6M + marża (kupon 6-miesięczne)	3 lata	100 000	101 396	100 000	101 390
Obligacje serii K	PLN	WIBOR 6M + marża (kupon 6-miesięczne)	2 lata	50 000	50 638	50 000	50 622
Obligacje serii L	PLN	WIBOR 6M + marża (kupon 6-miesięczne)	2 lata	100 000	101 721	100 000	101 678
Obligacje serii M1	PLN	WIBOR 6M + marża (kupon 6-miesięczne)	3 lata	200 000	201 786	200 000	201 976
Obligacje serii N1	PLN	WIBOR 6M + marża (kupon 6-miesięczne)	5 lat	200 000	201 173	200 000	201 403
Obligacje serii N2	PLN	WIBOR 6M + marża (kupon 6-miesięczne)	4,5 roku	200 000	200 260	200 000	200 709
Obligacje serii O1	PLN	WIBOR 6M + marża (kupon 6-miesięczne)	4,5 roku	200 000	200 521	200 000	200 368
Euroobligacje	EUR	Oprocentowanie stałe (kupon roczny)	5 lat	250 000	1 105 371	250 000	1 074 551
Obligacje krótkoterminowe	PLN	obligacje dyskontowe	6 miesięcy	435 000	431 834	316 500	315 102
Pozostałe bankowe papiery wartościowe						-	3
Razem				2 594 700		2 733 287	

W 2014 roku Bank wyemitował obligacje krótkoterminowe w ramach Sub-programu obligacji krótkoterminowych na łączną kwotę 785 mln zł.

31. Zobowiązania podporządkowane

	Wartość nominalna	Waluta	Warunki oprocentowania	Termin wymagalności/ wykupu	Stan zobowiązań	
					31-12-2014	31-12-2013
Powszechny Zakład Ubezpieczeń S.A.	25 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	25 193	25 224
Powszechny Zakład Ubezpieczeń na Życie S.A.	25 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	25 193	25 224
Bank Pocztowy S.A.	20 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	20 154	20 179
Powszechna Kasa Oszczędności Bank Polski S.A.	50 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	50 386	50 448
Bank Gospodarstwa Krajowego */	200 000	PLN	WIBOR 6M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	207 971	206 080
Skarbiec TFI S.A.	8 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	8 154	-
TFI PZU S.A.	35 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	35 821	-
PKO TFI S.A.	42 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	42 986	-
ALTUS TFI S.A.	13 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	13 271	-
AVIVA Investors Poland S.A.	17 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	17 399	-
Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych Allianz Polska S.A.	6 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne)	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	6 141	-

IPOPEMA Asset Management S.A.	35 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	35 821	-
AVIVA Towarzystwo Ubezpieczeń na Życie S.A.	4 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	4 049	-
ING Investment Management (Polska) S.A.	10 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	10 123	-
MetLife TFI S.A.	15 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	15 184	-
Open Finance Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	2 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	2 025	-
Quercus TFI S.A.	10 000	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	10 123	-
BPH TFI S.A.	19 800	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	20 043	-
Opera TFI S.A.	16 200	PLN	WIBOR M+marża (kupony 6-miesięczne	10 lat (z opcją wykupu po 5 latach)	16 398	-
Razem	553 000				566 435	327 155

* / Bank Gospodarstwa Krajowego był organizatorem emisji i nabył obligacje na rynku pierwotnym.

32. Rezerwy

	31-12-2014	31-12-2013
Rezerwy na udzielone zobowiązania warunkowe w tym:	4 298	4 951
- otwarte linie kredytowe	1 792	1 375
- gwarancje	2 506	3 576
Rezerwa na świadczenia pracownicze w tym:	4 001	3 455
- odprawy emerytalne i rentowe	4 001	3 420
- nagrody jubileuszowe	-	35
Rezerwa na zobowiązania i roszczenia	733	391
Razem	9 032	8 797

Zmiana stanu rezerw

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Rezerwa na zobowiązania warunkowe		
Stan na początek okresu	4 951	3 606
- utworzenie rezerw na utratę wartości zobowiązań pozabilansowych	22 182	53 992
- rozwiązanie rezerw na utratę wartości zobowiązań pozabilansowych	-22 819	-52 809
- inne	-16	162
Stan na koniec okresu	4 298	4 951
Rezerwa na świadczenia pracownicze - rezerwa na nagrody jubileuszowe oraz odprawy emerytalne i rentowe		
Stan na początek okresu	3 455	9 694
- utworzenie rezerw	667	815
- wykorzystanie rezerw	-121	-1 448
- rozwiązanie rezerw	-	-5 606
Stan na koniec okresu	4 001	3 455
Rezerwa na zobowiązania i roszczenia		
Stan na początek okresu	391	4 835
- utworzenie rezerw	527	195
- wykorzystanie rezerw	-47	-
- rozwiązanie rezerw	-138	-4 639
Stan na koniec okresu	733	391
Stan rezerw na koniec okresu, razem	9 032	8 797

Wartość przyszłych zobowiązań z tytułu nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych wobec pracowników zatrudnionych przedstawiono poniżej:

	31-12-2014	31-12-2013 (przekształcone)
Stopa przyrostu płac	2.5% (0% w 2015)	2.5% (0% w 2014)
Stopa procentowa dla przyszłych zobowiązań z tytułu:		
odpraw emerytalnych i rentowych	2,75%	4,25%
Kwoty ujmowane w całkowitych dochodach w odniesieniu do omawianych programów zdefiniowanych świadczeń:		
Koszt świadczeń:		
Koszt bieżącego zatrudnienia	439	548
Koszt przeszłego zatrudnienia i (zysk)/strata z rozliczenia)	-	-
Koszt odsetkowy netto	136	134
Aktuarialne zyski i straty		
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	-	-
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	-	-
Aktuarialne zyski i straty wynikające z korekt doświadczalnych	-	-
Składniki kosztów programu zdefiniowanych świadczeń ujęte w wyniku finansowym	575	682
Przeszacowanie zobowiązania netto z tytułu zdefiniowanych świadczeń:		
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	91	-
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	533	-173
Aktuarialne zyski i straty wynikające z korekt doświadczalnych	-532	-493
Składniki kosztów programu zdefiniowanych świadczeń ujęte w pozostałych całkowitych dochodach	92	-666
Razem	667	16

	31-12-2014	31-12-2013 (przekształcone)
Kwoty ujmowane w całkowitych dochodach w odniesieniu do omawianych programów zdefiniowanych świadczeń:		
Zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń, BO	3 420	3 485
Koszt bieżących świadczeń	439	548
Koszt odsetkowy	136	134
(Zyski)/straty z przeszacowania:		
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń demograficznych	91	-
Aktuarialne zyski i straty wynikające ze zmian założeń finansowych	533	-173
Aktuarialne zyski i straty wynikające z korekt doświadczalnych	-532	-493
Koszt przeszłego zatrudnienia, w tym (straty)/zyski z tytułu cięć	-	-
Świadczenia wypłacone	-86	-81
Zobowiązania z tytułu zdefiniowanych świadczeń, BZ	4 001	3 420

Obliczenia wartości obecnej przyszłych zobowiązań z tytułu odpraw emerytalnych i rentowych dotyczą obecnej populacji pracowników Banku Ochrony Środowiska S.A. i nie uwzględniają pracowników, którzy będą przyjęci do pracy w przyszłości. Polegają na wyznaczeniu nabytego w roku następującym po dacie obliczeń prawa pracownika do określonej części odprawy zgodnie z metodą „*Projected Unit Credit*” obliczenia aktuarialnej obecnej wartości przyszłych zobowiązań. Wartość nabytego przez pracownika prawa do określonej części odprawy, która ma być wypłacona w przyszłości obliczona została przy założeniu, że pracownik będzie utrzymywał ciągłość pracy w Banku do momentu wypłaty danego świadczenia i zdyskontowaniu na moment obliczeń.

Nabyte prawo do części świadczenia jest ilorazem obecnego stażu pracy pracownika i stażu pracy wymaganego do uzyskania odprawy emerytalnej i rentowej.

Odprawy rentowe obliczane są jako suma iloczynów prawdopodobieństw nabycia inwalidztwa w latach przyszłych dla osoby będącej w określonym wieku oraz nabytych praw do części świadczenia w każdym roku, w całym prognozowanym okresie i są zdyskontowane na moment waluacji. Nabyte prawo do części świadczenia z tytułu odprawy rentowej w każdym roku jest obliczane jako iloraz obecnego stażu pracy do stażu pracy w danym przyszłym roku.

Obecna wartość nabytych praw wyliczana jest przy założeniu wzrostu podstawy wymiaru odpraw do momentu wypłaty zgodnie ze stopą przyrostu płac.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku do oszacowania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przyjęto stopę dyskontową w wysokości 2,75%. Przy zastosowaniu stopy dyskontowej 2,5% zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych wynosiłyby na dzień 31 grudnia 2014 roku 4 121 tys. zł, natomiast przy stopie dyskontowej 3,0% zobowiązania te wynosiłyby 3 887 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku do oszacowania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych przyjęto stopę dyskontową w wysokości 4,25%. Przy zastosowaniu stopy dyskontowej 4,0% zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych wynosiłyby na dzień 31 grudnia 2013 roku 3 511 tys. zł, natomiast przy stopie dyskontowej 4,5% zobowiązania te wynosiłyby 3 333 tys. zł.

Bank szacuje, że wpływ korzyści ekonomicznych wynikający z realizacji tych rezerw nastąpi w prezentowanych okresach:

	31-12-2014	31-12-2013
do 1 roku	476	454
powyżej 1 roku do 5 lat	655	773
powyżej 5 lat do 10 lat	817	613
powyżej 10 lat do 20 lat	1 162	1 001
powyżej 20 lat	891	614
Razem	4 001	3 455

Uchwałą Zarządu BOŚ S.A. w 2013 roku wprowadzono zmianę w Regulaminie wynagradzania pracowników BOŚ S.A., która polegała na skreśleniu Rozdziału IV „Nagrody jubileuszowe”. W Uchwale zapisano jednak, że osoby, które nabyły prawo do nagrody do dnia 31 grudnia 2013 roku nagrodę otrzymają. W związku z tym rezerwa na nagrody została rozwiązana do kwoty nagród, które mają być wypłacone. W dniu 31 grudnia 2013 roku w rezerwie pozostała kwota nagród przysługujących osobom, które nabyły prawo do nagrody w dniu 31 grudnia 2013 roku w kwocie 35 tys. zł. Nagrody te zostały wypłacone w styczniu 2014 roku.

Rezerwy na zobowiązania i roszczenia utworzone zostały w wysokości przewidywanych wpływów korzyści ekonomicznych w prezentowanych poniżej okresach:

	01-01-2014 31-12-2014		01-01-2013 31-12-2013	
	Kwota	Przewidywany wpływ korzyści	Kwota	Przewidywany wpływ korzyści
Rezerwa na karę pieniężną nałożoną na banki przez Prezesa UOKiK *\\	64	powyżej roku	64	powyżej roku
Rezerwa na inne przyszłe roszczenia **\\	669		327	
	333	do roku	247	do roku
	336	powyżej roku	80	powyżej roku
Razem	733		391	

*\\ Rezerwa na karę pieniężną nałożoną na banki przez Prezesa UOKiK została opisana w nocie 5 (e).

**\\ Na 31 grudnia 2014 roku w kwocie rezerw na roszczenia znajdują się rezerwy w wysokości 353 tys. zł dotyczące klientów Banku oraz rezerwy na roszczenia z powództwa byłych pracowników Banku w wysokości 316 tys. zł natomiast na 31 grudnia 2013 roku w kwocie rezerw na roszczenia znajdują się rezerwy w wysokości 189 tys. zł dotyczące klientów Banku oraz rezerwy na roszczenia z powództwa byłych pracowników Banku w wysokości 138 tys. zł.

Łączna wartość postępowań będących w toku w prezentowanych okresach:

	31-12-2014	31-12-2013
- Bank jest pozwanym	38 008	35 428
- Bank jest powodem	22 197	17 252

Zdaniem Zarządu Banku ryzyko związane z powyższymi postępowaniami, za wyjątkiem tych, które zostały objęte rezerwami na roszczenia, oceniane jest na poziomie możliwym, ale nie prawdopodobnym. Wszelkie ryzyka wiążące się z postępowaniami toczącymi się przed sądem lub organami administracji publicznej są odpowiednio zabezpieczone poziomem rezerw.

33. Odroczonego podatek dochodowy

Odroczony podatek dochodowy obliczany jest w stosunku do wszystkich różnic przejściowych przy zastosowaniu stawki podatku dochodowego w wysokości 19%.

W zakresie odroczonego podatku dochodowego zanotowano następujące zmiany:

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Stan na początek okresu	30 412	26 557
Zmiana stanu :	-3 446	3 855
w tym z tytułu:		
- odpisów aktualizujących należności	-2 523	-718
- wyceny aktywów	-285	3 764
- kosztów do zapłacenia	9 507	-1 642
- otrzymanych odsetek od papierów wartościowych uprzednio zakupionych przez Bank	-2 066	5 233
- pozostałych różnic	547	243
- prowizji rozliczanych wg ESP	-51	1 026
- niezamortyzowanych środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	-3 987	623
- rezerw na koszty rzeczowe i osobowe	-321	-430
- przychodów do otrzymania	-4 267	-4 244
Stan na koniec okresu	26 966	30 412

W tym podatek odroczonego odniesiony na kapitał z aktualizacji wyceny:

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Stan na początek okresu	-4 851	-10 838
Zmiana stanu ujemnych różnic przejściowych z tytułu wyceny aktywów	-723	159
Zmiana stanu dodatnich różnic przejściowych z tytułu przeszacowania świadczeń pracowniczych	18	-125
Zmiana stanu dodatnich różnic przejściowych	-821	5 953
Stan na koniec okresu	-6 377	-4 851

Zobowiązania i aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego są przypisywane następującym pozycjom:

	31-12-2014	31-12-2013
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tytułu:		
- przychodów do otrzymania	42 493	38 226
- zwyżek z tytułu wyceny aktywów	53 121	26 241
- niezamortyzowanych środków trwałych objętych ulgą inwestycyjną	11 615	7 628
- zapłaconych prowizji do rozliczenia wg ESP	5 676	5 919
- pozostałych różnic przejściowych	3	106
Razem:	112 908	78 120

	31-12-2014	31-12-2013
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego w tym:		
- odpisy aktualizujące należności	23 870	26 393
- otrzymane prowizje do rozliczenia wg ESP	14 895	15 189
- rezerwy na koszty rzeczowe i osobowe	3 803	4 123
- koszty do zapłacenia	39 400	29 893
- otrzymane odsetki od papierów wartościowych uprzednio zakupione przez Bank	6 903	8 969
- zniżki z tytułu wyceny aktywów	47 387	20 792
- pozostałe różnice przejściowe	3 616	3 173
Razem:	139 874	108 532

34. Pozostałe zobowiązania

	31-12-2014	31-12-2013
Rozliczenia międzyokresowe bierne	16 097	16 922
Rozliczenia międzybankowe	10 819	9 901
Rozliczenia publiczno- prawne	6 003	6 592
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług	10 424	13 646
Prowizje do rozliczenia w czasie	4 234	3 858
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych	789	1 650
Pozostałe	1 447	1 681
Razem	49 813	54 250

35. Aktywa i zobowiązania warunkowe

	31-12-2014	31-12-2013
Zobowiązania warunkowe:	4 278 884	4 333 581
Finansowe	2 600 555	2 606 915
w tym: otwarte linie kredytowe, w tym:	2 341 111	2 225 021
- odwołalne	1 933 392	1 865 654
- nieodwołalne	407 719	359 367
otwarte akredytywy importowe	215 761	195 421
promesy udzielenia kredytu, w tym:	43 683	186 473
- nieodwołalne	43 683	186 473
Gwarancyjne	1 653 494	1 709 191
w tym: poręczenia i gwarancje spłaty kredytu	44 392	57 046
gwarancje właściwego wykonania kontraktu	201 556	289 890
gwarancje dla spółki zależnej	1 407 546	1 362 255
	24 835	17 475
Gwarantowanie emisji		
Aktywa warunkowe:	275 145	467 169
Finansowe w tym:	20 457	207 360
otwarte linie kredytowe *\\	-	207 360
pozostałe	20 457	-
Gwarancyjne	254 688	259 809
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem	4 554 029	4 800 750

*\\ Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank nie posiadał otwartych linii kredytowych od innych banków i międzynarodowych organizacji finansowych.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku Bank posiadał do wykorzystania linie kredytowe otrzymane od niżej wymienionych banków i międzynarodowych organizacji finansowych:

Bank	Waluta	Kwota umowy w tys.	Kwota do wykorzystania w tys.	Termin wykorzystania pozostałej kwoty
Nordycki Bank Inwestycyjny	EUR	30 000	20 000	Zostały wykorzystane 2 transze w łącznej wysokości 10 mln EUR. W 2014 roku nie są planowane kolejne ciągnięcia.
Bank Rady Rozwoju Europy	EUR	75 000	30 000	Zostały wykorzystane 2 transze w łącznej wysokości 45 mln EUR. Wypłata 30 mln EUR planowana jest w 2015 roku

Leasing operacyjny

Przedmiotem umów leasingu operacyjnego są pojazdy i nieruchomości, których Bank jest leasingobiorcą. Łączna kwota przyszłych minimalnych opłat leasingowych w odniesieniu do poniższych okresów wynosi:

(a) Leasing operacyjny pojazdów

	31-12-2014	31-12-2013
poniżej 1 roku	1 032	71
od 1 do 5 lat	1 040	2 817

Opłaty ujęte w rachunku zysków i strat w pozycji koszty rzeczowe ogólnych kosztów administracyjnych wyniosły:

	31-12-2014	31-12-2013
minimalne opłaty leasingowe	1 068	1 056
opłaty subleasingowe	-	-

Poziom miesięcznej raty wynagrodzenia w kwocie netto, stanowi iloczyn ceny netto pojazdu oraz faktora procentowego określonego w załączniku do umowy leasingu, wraz z należnym podatkiem VAT. W razie przekroczenia limitu przebiegu, Bank zobowiązany jest zapłacić opłatę dodatkową w wysokości stanowiącej iloczyn liczby kilometrów ponad ustalony limit i kwoty określonej oddzielnie dla każdego z pojazdów, w załączniku do umowy leasingu.

Jeśli, począwszy od daty zawarcia umowy leasingu, nastąpi zmiana ustawowych stawek podatków i opłat, które wywierają wpływ na kalkulację miesięcznej raty wynagrodzenia netto, a w szczególności wpływają na cenę zakupu pojazdu od sprzedawcy, wówczas finansujący przedstawi korzystającemu do akceptacji nową kalkulację kwoty wynagrodzenia z tytułu leasingu pojazdu w odpowiednim stosunku. Nie dotyczy to samochodów odebranych przez korzystającego. Zgodnie z warunkami umowy, każdy odrębny stosunek leasingu każdego z pojazdów, nawiązany na podstawie umowy leasingu, jest niezależny od stosunków leasingu pozostałych pojazdów nawiązanych na podstawie umowy leasingu.

Zgodnie z umową nie występuje możliwość wykorzystania opcji kupna.

(b) Leasing operacyjny nieruchomości

	31-12-2014	31-12-2013
poniżej 1 roku	5 559	3 335
od 1 do 5 lat	52 135	39 847
powyżej 5 lat	6 042	13 593

Opłaty ujęte w rachunku zysków i strat w pozycji koszty rzeczowe ogólnych kosztów administracyjnych wyniosły :

	31-12-2014	31-12-2013
Koszty czynszów	30 134	28 686

Opłaty dotyczą długoterminowych umów najmu nieruchomości użytkowanych przez Bank w ramach normalnej działalności operacyjnej.

36. Kapitał podstawowy

(a) Zarejestrowany kapitał zakładowy

Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania akcji	Liczba akcji	Wartość serii / emisji wg wartości nominalnej	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy (od daty)
A	O	zwykłe	236 700	2 367	opłacone	09-01-91	01-01-92
B	O	zwykłe	1 263 300	12 633	opłacone	11-03-92	01-01-93
C	O	zwykłe	477 600	4 776	opłacone	30-12-92	01-01-93
C	O	zwykłe	22 400	224	niepieniężny wkład	30-12-92	01-01-93
D	O	zwykłe	1 300 000	13 000	opłacone	30-12-93	01-01-94
E	O	zwykłe	647 300	6 473	opłacone	30-06-94	01-01-95
E	O	zwykłe	15 500	155	niepieniężny wkład	30-06-94	01-01-95
E	O	zwykłe	37 200	372	niepieniężny wkład	30-06-94	01-01-95
F	O	zwykłe	1 500 000	15 000	opłacone	30-12-94	01-01-95
G	O	zwykłe	1 260 000	12 600	opłacone	30-06-95	01-01-96
H	O	zwykłe	670 000	6 700	opłacone	30-06-95	01-01-96
I	O	zwykłe	70 000	700	opłacone	30-06-95	01-01-96
J	O	zwykłe	1 055 000	10 550	opłacone	21-06-96	01-01-96
K	O	zwykłe	945 000	9 450	opłacone	21-06-96	01-01-96
L	O	zwykłe	1 200 000	12 000	opłacone	29-11-96	01-01-96
M	O	zwykłe	2 500 000	25 000	opłacone	07-05-98	01-01-97
N	O	zwykłe	1 853 000	18 530	opłacone	13-06-07	01-01-07
O	O	zwykłe	1 320 245	13 202	wkład niepieniężny	25-06-10	01-01-10
P	O	zwykłe	6 500 000	65 000	opłacone	15-06-12	01-01-11
Liczba akcji, razem			22 873 245				
Kapitał zakładowy wg wartości nominalnej razem				228 732			
Kapitał zakładowy razem				228 732			

Wartość nominalna jednej akcji wynosi 10 zł.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku kapitał zakładowy wynosił 228 732 450 złotych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku struktura akcjonariuszy posiadających bezpośrednio i pośrednio przez podmioty zależne co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku:

Akcjonariusz	31-12-2014	
	Liczba głosów na WZ (akcji)	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (w kapitale zakładowym)
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	12 951 960	56,62
ING Otwarty Fundusz Emerytalny oraz ING Dobrowolny Fundusz Emerytalny	1 181 198	5,16

Jedna akcja daje prawo do jednego głosu na walnym zgromadzeniu.

Na pozostałych akcjonariuszy przypada łącznie 38,22% udziałów w kapitale zakładowym Banku.

Na dzień sporządzenia sprawozdania finansowego nie są znane zmiany w strukturze własności znacznych pakietów akcji.

Na dzień 31 grudnia 2013 roku tylko jeden Akcjonariusz posiadał powyżej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu Banku:

Akcjonariusz	31-12-2013	
	Liczba głosów na WZ (akcji)	% udział w ogólnej liczbie głosów na WZ (w kapitale zakładowym)
Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	12 951 960	56,62

Na pozostałych akcjonariuszy przypada łącznie 43,38% udziałów w kapitale zakładowym Banku.

(b) Akcje własne

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank posiadał 33 095 akcji własnych, które nabył w 2012 roku w ramach działań stabilizacyjnych związanych z emisją akcji serii P i reprezentują 0,14% kapitału zakładowego Banku oraz 0,14% ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku, przy czym Bank zgodnie z przepisami Kodeksu spółek handlowych nie jest uprawniony do wykonywania prawa głosu z tych akcji.

W okresie od 22 maja do 12 czerwca 2014 roku Bank nabył 23 723 akcje własne, reprezentujące 0,10% kapitału zakładowego Banku i ogólnej liczby głosów na Walnym Zgromadzeniu BOŚ S.A., podczas sesji giełdowych na rynku podstawowym GPW w Warszawie S.A. Akcje zostały nabyte na podstawie Uchwały nr 42/2014 Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia BOŚ S.A. z dnia 30 kwietnia 2014 roku w sprawie Programu odkupu akcji BOŚ S.A. w celu zaoferowania osobom zajmującym stanowiska kierownicze mające istotny wpływ na profil ryzyka Banku.

W dniu 2 lipca 2014 roku Bank nieodpłatnie zbył 23 723 akcje osobom określonym w wyżej wymienionej Uchwale ZWZ BOŚ S.A.

(c) Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej tworzony jest z nadwyżki osiągniętej przy emisji akcji powyżej wartości nominalnej pozostałej po pokryciu kosztów emisji.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku kapitał zapasowy wynosił 532 181 tys. zł, a na dzień 31 grudnia 2013 roku kapitał ten wynosił 532 220 tys. zł i zmniejszył się o 39 tys. zł z tytułu realizacji wypłat wynagrodzenia zmiennego w akcjach.

37. Kapitał z aktualizacji wyceny

Kapitał z aktualizacji wyceny obejmuje zmianę wartości aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy wynikającą z ich wyceny oraz przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych.

	31-12-2014	31-12-2013
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży	16 714	2 984
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	15 130	20 735
Przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	1 717	1 809
Odroczony podatek dochodowy	-6 377	-4 851
Razem	27 184	20 677

Zmiana stanu kapitału z aktualizacji wyceny

Stan na 01-01-2014	20 677
Zwiększenie z tytułu:	563 451
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	321 621
- wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	241 830
Zmniejszenie z tytułu:	-555 418
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-307 891
- wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	-247 435
- przeszacowanie zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	-92
Odroczony podatek dochodowy	-1 526
Stan na 31-12-2014	27 184
Stan na 01-01-2013	46 202
Zwiększenie z tytułu:	686 439
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	306 213
- wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	379 568
- przeszacowania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	658
Zmniejszenie z tytułu:	-717 951
- wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	-329 124
- wyceny instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne	-388 827
Odroczony podatek dochodowy	5 987
Stan na 31-12-2013	20 677

38. Zyski zatrzymane

Na zyski zatrzymane składają się: pozostały kapitał zapasowy, pozostałe kapitały rezerwowe, fundusz ogólnego ryzyka, niepodzielony wynik finansowy.

	31-12-2014	31-12-2013
Pozostały kapitał zapasowy:	618 641	563 670
utworzony ustawowo	44 000	44 000
utworzony zgodnie ze statutem ponad wymaganą ustawowo (minimalną) wartość	570 316	515 345
inny	4 325	4 325
Fundusz ogólnego ryzyka	48 302	48 302
Niepodzielony wynik finansowy, w tym:	58 393	50 362
strata z lat ubiegłych	-2 435	-11 006
wynik netto bieżącego okresu	60 828	61 368
Razem	725 336	662 334

Kapitał zapasowy tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto w wysokości co najmniej 8% zysku netto, dopóki kapitał ten nie osiągnie przynajmniej jednej trzeciej kapitału zakładowego. Część kapitału zapasowego w wysokości jednej trzeciej kapitału zakładowego może być przeznaczona jedynie na pokrycie straty wykazanej w sprawozdaniu finansowym.

Kapitał rezerwowy tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto niezależnie od kapitału zapasowego z przeznaczeniem na pokrycie szczególnych strat i wydatków.

O użyciu kapitału zapasowego i rezerwowego rozstrzyga Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy.

Fundusz ogólnego ryzyka przeznaczony na niezidentyfikowane ryzyka w działalności Banku tworzony jest z odpisów z rocznego zysku netto, zgodnie z zasadami określonymi w przepisach prawa bankowego.

Zwołane na 30 kwietnia 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. przeznaczyło zysk netto za 2013 rok w wysokości 62 910 541,21 zł na kapitał zapasowy. Jednocześnie Walne Zgromadzenie przeznaczyło kwotę 10 113 579,11 zł z kapitału zapasowego na pokrycie strat z lat ubiegłych.

Zarząd Banku zwróci się do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. z wnioskiem o przeznaczenie całości wypracowanego zysku netto w 2014 roku na kapitał zapasowy.

39. Płatności na bazie akcji

(a) Program opcji menedżerskich

W 2012 roku w Grupie Kapitałowej BOŚ został uruchomiony trzyletni program motywacyjny dla kluczowych członków kadry menedżerskiej, tzw. program opcji menedżerskich („Program”), obejmujący lata: 2012, 2013 i 2014.

W ramach Programu kadra menedżerska Grupy BOŚ S.A. nabywa prawa do otrzymania warrantów uprawniających do nabycia akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. po cenie nominalnej wynoszącej 35 PLN. Jeden warrant uprawnia do nabycia jednej akcji Banku Ochrony Środowiska S.A. Rozliczenie płatności następuje w instrumentach kapitałowych.

Program jest skierowany do maksymalnie 200 osób.

Program składa się z trzech serii warrantów (odpowiednio na lata 2012, 2013 i 2014), przy czym maksymalna liczba warrantów oferowanych za dany rok nie może przekroczyć 200 tysięcy. Warranty są proponowane do nabycia osobom uprawnionym w odrębnych transzach w ramach każdej serii warrantów.

Warunkiem przyznania praw do warrantów jest osiągnięcie określonych warunków rynkowych związanych z kursem akcji Banku, warunków świadczenia usług oraz spełnienia nierynkowych warunków związanych z dokonaniem (zysk na akcję oraz cele indywidualne).

W związku z niespełnieniem w 2012 roku warunku kursu akcji i warunku zysku netto na akcje, Program za 2012 rok nie został zrealizowany.

W 2013 roku dokonano modyfikacji Programu polegającej na:

- dostosowaniu wielkości wskaźnika zysku netto na akcję do zaktualizowanej strategii Domu Maklerskiego BOŚ,
- dostosowaniu wskaźnika wzrostu kursu akcji w 2013 roku do poziomu uwzględniającego wpływ sytuacji na GPW,
- wprowadzono wskaźnik indywidualnego wkładu w zysk Grupy poprzez połączenie wskaźnika zysku na akcję z kryterium zadań indywidualnych.

Celem dokonanych zmian było utrzymanie wysokiej motywacji do realizacji zadań indywidualnych, a przez to do długoterminowego budowania wartości Banku oraz złagodzenie negatywnego wpływu na powodzenie Programu elementów niezależnych od menedżerów w okresie dekonunktury na rynku.

Modyfikacja zwiększyła wartość godziwą ustalonych praw do warrantów. Krańcowy przyrost wartości godziwej (3,03 zł; data modyfikacji: 13 grudnia 2013 roku) został włączony w wycenę kwoty ujemnej za świadczone usługi.

Program za 2013 rok zakończył się sukcesem. W okresie sprawozdawczym, po sprawdzeniu spełnienia warunków określonych w regulaminie, ustalono prawa 105 osób uprawnionych w ramach Grupy BOŚ do 200 000 warrantów serii B, w tym 90 osób w Banku do 164 400 warrantów, z czego 15 720 warrantów - z przeznaczeniem do objęcia przez członków Zarządu^(*) BOŚ S.A. W Dniu Oferty Bank zaproponował objęcie ustalonej liczby warrantów osobom uprawnionym. Termin wykonania praw do objęcia akcji serii S przez posiadaczy warrantów serii B upływa z dniem 31 grudnia 2017 roku.

(*) w tym 2 osoby nie powołane w skład obecnej kadencji Zarządu BOŚ S.A.

Koszty rezerw utworzonych w okresie sprawozdawczym przez BOŚ S.A. z tytułu realizacji transzy II Programu dla osób uprawnionych będących pracownikami Banku wynoszą 694 tys. zł.

Program jest kontynuowany w 2014 roku. Ustalono potencjalne prawa 168 osób w ramach Grupy BOŚ S.A. do 192 320 warrantów serii C, w tym 151 osób w Banku do 166 620 warrantów, z czego 11 320 warrantów – z przeznaczeniem do objęcia przez członków Zarządu BOŚ S.A., w dwóch datach

przyznania: 31 marca 2014 roku (wartość godziwa 14,08 zł) i 28 sierpnia 2014 roku (wartość godziwa 4,28 zł; ostateczne określenie liczby warrantów przeznaczonych do objęcia przez poszczególne osoby uprawnione oraz ostateczne określenie osób uprawnionych do ich nabycia nastąpi odrębnie w 2015 roku, po sprawdzeniu spełnienia warunków określonych w regulaminie.

Koszty rezerw utworzonych w okresie sprawozdawczym przez Bank na poczet realizacji transzy III Programu wynoszą 1 366 tys. zł.

Poniżej przedstawiono zmiany w liczbie warrantów w trakcie roku sprawozdawczego:

	Warranty serii B	Warranty serii C
Niezrealizowane na 1 stycznia	-	-
Przyznane w ciągu roku	164 400	166 620
Umorzone w ciągu roku	-	-
Zrealizowane w ciągu roku	-	-
Wygasłe w ciągu roku	-	-
Niezrealizowane na dzień 31 grudnia	164 400	166 620
Możliwe do realizacji na 31 grudnia	-	-

Wartość godziwa opcji na akcje przyznanych w ciągu roku

Wartość godziwa przyznanych warrantów została oszacowana na dzień przyznania praw dla III transzy na podstawie modelu symulacji Monte Carlo, w której zostało wykorzystane 20 000 iteracji. W przyjętym modelu wyceny istotny wpływ na wyznaczoną cenę miały m.in., zmienność cen akcji, bieżąca cena czy okres realizacji warrantów przez uczestnika po nabyciu uprawnień (przyjęto: 31 października 2018 roku).

Zmienność akcji BOŚ SA została wyznaczona za pomocą odchylenia standardowego na podstawie historycznych cen za okres ostatnich pięciu lat poprzedzających datę przyznania praw. Otrzymana wartość opcji dyskontowana jest na datę wyceny. Czynniki dyskontowe przyjmowane do kalkulacji wyceny są tworzone przy użyciu standardowego modelu konstrukcji krzywych IRS – krzywa zerokuponowa budowana ze stawek rynku międzybankowego, kwotowań kontraktów FRA oraz z kwotowań transakcji IRS. Krzywa ta jest używana w Banku m.in. do wyceny instrumentów pochodnych.

Data przyznania	31.03.2014	28.08.2014
Cena akcji na dzień przyznania	47,05	40,01
Cena warunkowa	50	50
Cena wykonania	35	35
Przewidywana zmienność (%)	36	30
Termin ważności opcji	do 10.2018 r.	
Stopa z dywidendy	3%	2,60%
Stopa wolna od ryzyka (%)*	3,41-3,57	2,37-2,47

*\krzywa zerokuponowa

(b) Polityka zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. („polityka zmiennych wynagrodzeń”)

W celu wypełnienia wymogów uchwały Komisji Nadzoru Finansowego NR 258/2011 z dnia 4 października 2011 roku w sprawie szczegółowych zasad funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej oraz szczegółowych warunków szacowania przez banki kapitału wewnętrznego i dokonywania przeglądów procesu szacowania i utrzymywania kapitału wewnętrznego oraz zasad ustalania polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze w banku, Bank wdrożył Politykę zmiennych składników wynagrodzeń osób zajmujących stanowiska kierownicze, zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą BOŚ S.A. a także

szczegółowe rozwiązania w tym zakresie w odpowiednim regulaminie oraz umowach o pracę zawartych z członkami Zarządu. Komitet ds. Wynagrodzeń powołany przez Radę Nadzorczą Banku opiniuje politykę zmiennych wynagrodzeń, opiniuje i projektuje zasady wynagradzania członków Zarządu, opiniuje i monitoruje wynagrodzenia zmienne osób zajmujących zidentyfikowane stanowiska kierownicze.

Polityka zmiennych wynagrodzeń zakłada m.in.:

- wypłatę co najmniej 50% ustalonego wynagrodzenia zmiennego w akcjach Banku Ochrony Środowiska, których wartość ustala się jako średnią cenę ważoną akcji Banku w obrotach sesyjnych na GPW w okresie od 1 grudnia roku poprzedzającego rok przyznania premii do 31 stycznia roku, w którym następuje przyznanie premii. Przez akcje rozumie się:

- (i) akcje Banku Ochrony Środowiska S.A. notowane na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- (ii) akcje wirtualne tzw. akcje fantomowe, o wartości odpowiadającej cenie akcji notowanych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,

- odroczenie wypłaty 40% wynagrodzenia zmiennego w trzech równych rocznych ratach, płatne w gotówce, przy czym może ono zostać zmniejszone lub nie wypłacone w ogóle m.in. w sytuacji, gdy wyniki Banku znacząco odbiegają od zatwierzonego planu finansowego na dany rok lub gdy spełnione zostały warunki, o których mowa w art. 142 ust. 1 ustawy – Prawo Bankowe.

- ocenę wyników obejmującą okres 3 lat, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez niego działalnością gospodarczą. Przez wyniki rozumie się założone w strategii lub planie finansowym Banku na dany rok zadania efektywnościowe, finansowe, sprzedażowe i cele indywidualne.

W okresie sprawozdawczym oceniono wyniki i ustalono wynagrodzenia zmienne za 2013 rok zidentyfikowanym osobom mającym istotny wpływ na profil ryzyka Banku oraz przyznano i wypłacono część nieodroczoną, płatną w gotówce oraz w akcjach rzeczywistych Banku; ponadto, przyznano i wypłacono pierwszą transzę odroczonej części wynagrodzenia zmiennego za 2012 rok oraz – po upływie okresu retencyjnego – wypłacono świadczenie pieniężne będące ekwiwalentem akcji wirtualnych przyznanych za 2012 rok.

Całkowity koszt wynagrodzeń zmiennych osób zajmujących stanowiska kierownicze w BOŚ S.A. przysługujących za wyniki 2013 roku wyniósł 2 618 tys. zł, w tym członkowie Zarządu^(*) BOŚ S.A. 2 055 tys. zł. Z kwoty całkowitej:

- płatności w akcjach stanowiące świadczenie krótkoterminowe wynoszą 1 107 tys. zł, w tym członkowie Zarządu^(*) 1 027 tys. zł,
- odroczone wypłatę 886 tys. zł stanowiącą świadczenie długoterminowe, w tym członkowie Zarządu^(*) 822 tys. zł., kwoty odroczone zostaną wypłacone – po ich przyznaniu – w 3 kolejnych latach, tj. 2015, 2016 i 2017 w równych częściach,
- wypłacono w gotówce 625 tys. zł stanowiące świadczenie krótkoterminowe, w tym członkowie Zarządu^(*) 206 tys. zł.

Nadto, w okresie sprawozdawczym wypłacono pierwszą (z trzech) transzę odroczonego wynagrodzenia zmiennego za wyniki 2012 roku w łącznej kwocie 230 tys. zł stanowiącej świadczenie długoterminowe, w tym członkowie Zarządu^(*) 220 tys. zł oraz – po upływie okresu retencyjnego – wypłacono świadczenie pieniężne będące ekwiwalentem akcji wirtualnych przyznanych za wyniki 2012 roku w łącznej kwocie 389 tys. zł stanowiącej świadczenie krótkoterminowe (tylko członkowie Zarządu^(*)).

(*) w tym 2 osoby nie powołane w skład obecnej kadencji Zarządu BOŚ S.A.

Wypłata części nieodroczonej za 2013 rok (płatności w akcjach 1 107 tys. zł i w gotówce 625 tys. zł) oraz pierwszej transzy odroczonego wynagrodzenia zmiennego za 2012 rok (230 tys. zł) zostały ujęte w ciężar 2013 roku. Wypłata świadczenia pieniężnego będącego ekwiwalentem akcji wirtualnych przyznanych za wyniki 2012 roku została ujęta w ciężar 2012 roku.

W okresie sprawozdawczym Bank utworzył rezerwę na wynagrodzenia zmienne za 2014 rok oraz na wypłatę w przyszłych latach pozostałej części odroczonej za 2012 rok i części odroczonej za 2013 rok dla osób zajmujących stanowiska kierownicze w rozumieniu Uchwały 258/2011 KNF, w kwocie 2 300 tys. zł.

40. Informacje dodatkowe do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Dla potrzeb sprawozdania z przepływów pieniężnych saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera następujące salda o wysokiej płynności i terminie zapadalności krótszym niż trzy miesiące.

	31-12-2014	31-12-2013
Kasa, środki w Banku Centralnym (Nota 20)	394 155	892 539
Lokaty w innych bankach, ujęte w ekwiwalentach środków pieniężnych (nota 21)	11 196	81 213
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe (Nota 23)	2 049 773	1 999 584
Razem	2 455 124	2 973 336

Saldo środków pieniężnych i ekwiwalentów środków pieniężnych zawiera rezerwę obowiązkową utrzymywaną na rachunku w NBP. Rezerwa deklarowana do utrzymania w miesiącu grudniu 2014 roku wynosiła 476 572 tys. zł (grudzień 2013 – 447 429 tys. zł). Bank musi utrzymywać średnie saldo środków pieniężnych w miesiącu powyżej zadeklarowanej rezerwy obowiązkowej.

Zgodnie z paragrafem 12 Uchwały NBP nr 42/2013 Bank może wykorzystywać środki utrzymywane na rachunku rezerwy obowiązkowej do bieżących rozliczeń pieniężnych.

Objaśnienie różnic pomiędzy bilansowymi zmianami stanu, a zmianami stanu tych pozycji wykazywanymi w działalności operacyjnej sprawozdania z przepływów pieniężnych

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2014	31-12-2013
Zysk z działalności inwestycyjnej		
Przychody ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych	-	-8 606
Przychody z umorzenia udziałów w spółce zależnej	-	-228
Zysk z działalności inwestycyjnej	-	-8 834

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2014	31-12-2013
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	-124 745	-46 150
Zmiana stanu należności od innych banków przyjęta do środków pieniężnych	-70 017	47 619
Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom razem	-194 762	1 469

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2014	31-12-2013
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających	49 417	-10 494
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy na kapitał z aktualizacji wyceny	-5 605	-9 259
Zmiana stanu aktywów i zobowiązań z tytułu wyceny pochodnych instrumentów finansowych i zabezpieczających razem	43 812	-19 753

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2014	31-12-2013
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych	-1 004 213	-736 288
Zmiana stanu inwestycyjnych papierów wartościowych przyjęta do środków pieniężnych	50 189	550 268
Wykup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-	-30 000
Zakup papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-	124 184
Odsetki otrzymane od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności	-46 426	-50 516
Przesunięcie odsetek od papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności do odsetek z działalności inwestycyjnej	48 237	47 230
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży na kapitał z aktualizacji wyceny	13 730	-22 911
Konwersja wierzytelności na akcje	-18 037	-
Zmiana stanu inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych razem	-956 520	-118 033

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2014	31-12-2013
Zmiana stanu inwestycji w jednostkach zależnych	-2 509	-20 511
Zakup akcji, podwyższenie kapitału	2 216	90
Niezrealizowane różnice kursowe	10	5
Umorzenie akcji spółki zależnej	-	-14 901
Opcje menadżerskie	283	39
Akcje spółki zależnej otrzymane za przekazany aport	-	35 278
Zmiana stanu inwestycji w jednostkach zależnych razem	-	-

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2014	31-12-2013
Zmiana stanu pozostałych aktywów i podatku dochodowego	29 759	-10 928
Odroczony podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	-1 919	-2 494
Odroczony podatek dochodowy z tytułu wyceny papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży i przeszacowania zobowiązań z tytułu świadczeń pracowniczych	-1 526	5 987
Niepieniężne zmiany z tytułu wartości niematerialnych oraz rzeczowych środków trwałych	456	1 364
Umorzenie akcji w spółce zależnej	-	15 129
Zmiana stanu pozostałych aktywów i podatku dochodowego razem	26 770	9 058

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2014	31-12-2013
Zmiana stanu rezerw	235	-9 338
Wycena aktuarusza wpływ na kapitał z aktualizacji wyceny	-92	658
Zmiana stanu rezerw razem	143	-8 680

	12 miesięcy zakończonych	
	31-12-2014	31-12-2013
Zmiana stanu innych zobowiązań i podatku dochodowego	-498	283
Bieżące obciążenia z tytułu podatku dochodowego	-10 336	-2 824
Zapłacony podatek dochodowy	5 082	9 982
Realizacja wypłat wynagrodzenia zmiennego w akcjach	1 107	597
Opcje menadżerskie	1 891	500
Pozostałe zobowiązania	-4	-
Zmiana stanu innych zobowiązań i podatku dochodowego razem	-2 758	8 538

41. Charakterystyka instrumentów pochodnych oraz transakcji wymiany walutowej

Transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych

	31-12-2014		31-12-2013		31-12-2014		31-12-2013	
INSTRUMENT	FX Swap		FX Forward		FX Spot * \			
Opis instrumentu	Transakcja, która zobowiązuje strony kontraktu do dokonania początkowej wymiany walut w wyznaczonym dniu i po określonym kursie oraz zwrotnej (końcowej) wymiany tych walut, w określonym w przyszłości dniu (innym niż rozliczenie tzw. pierwszej "nogi") i po kursie uzgodnionym w momencie zawarcia transakcji (przeważnie różnym od kursu wymiany początkowej). Waluta, którą jeden z kontrahentów jest zobowiązany zapłacić drugiemu w wyniku wymiany końcowej jest tą samą walutą, którą kontrahent otrzymał w wymianie początkowej.		Terminowa transakcja wymiany określonej kwoty waluty na inną walutę w określonym terminie, wg ustalonego kursu terminowego. Jest to tzw. kontrakt z dostawą waluty (forward outright). Wszystkie warunki transakcji ustalone są w dniu jej zawarcia.		Transakcja wymiany określonej kwoty waluty na inną walutę, po kursie terminowym uzgodnionym w momencie zawierania transakcji. Rozliczenie tej transakcji następuje w terminie zazwyczaj do dwóch dni roboczych od daty zawarcia.			
Cel nabycia lub wystawienia	do obrotu/płynność		do obrotu		do obrotu			
Ilość transakcji	65	45	126	220	63	49		
Wartość nominalna instrumentów (w tys. zł)	1 521 530	1 554 383	739 919	410 844	65 011	71 044		
Wartość godziwa (w tys. zł)	-12 000	7 047	5 836	459	67	13		
- dodatnia	1 514	13 362	7 460	3 224	183	36		
- ujemna	-13 514	-6 315	-1 624	-2 765	-116	-23		
Przyszłe przychody/ płatności	Zmienne		Zmienne		Zmienne			
Zapadalność	2015-01-02 2015-12-22	2014-01-03 2014-09-18	2015-01-02 2015-10-30	2014-01-02 2015-10-30	2015-01-02 2015-01-05	2014-01-02 2014-01-07		
Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Brak		Na wniosek klienta		Brak			
Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów/ pasywów	Brak		Brak		Brak			
Inne warunki	Brak		Brak		Brak			
Rodzaj ryzyka związanego z danym instrumentem pochodnym	Ryzyko operacyjne, ryzyko rynkowe, ryzyko kontrahenta		Ryzyko operacyjne, ryzyko rynkowe, ryzyko kontrahenta		Ryzyko operacyjne, ryzyko rynkowe, ryzyko kontrahenta			

* \ instrument wymiany walutowej

	31-12-2014	31-12-2013
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	2 326 460	2 036 271
Razem transakcje wymiany walut i walutowych instrumentów pochodnych:		
- aktywa	9 157	16 622
- zobowiązania	-15 254	-9 103

Transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej

INSTRUMENT	31-12-2014		31-12-2013		31-12-2014		31-12-2013	
	Transakcje wymiany stopy procentowej (IRS)		Transakcje wymiany stopy procentowej (IRS zabezpieczający PLN)		Transakcje wymiany stopy procentowej (IRS zabezpieczający EUR)			
Opis instrumentu	Transakcja zobowiązująca obie strony do wymiany okresowych płatności odsetkowych od określonej kwoty nominalnej przez uzgodniony okres. Dokonywane płatności odsetkowe są wyrażone w tej samej walucie i obliczane według ustalonej dla każdej ze stron stopy procentowej (jedna stopa może być stała a druga zmienna lub obie mogą być zmienne, ale uzależnione od różnych indeksów). Ta kategoria obejmuje także transakcje IRS, których kwota nominalna zmienia się w czasie - swapy amortyzowane.		Transakcja zobowiązująca obie strony do wymiany okresowych płatności odsetkowych od określonej kwoty nominalnej przez uzgodniony okres. Dokonywane płatności odsetkowe są wyrażone w tej samej walucie i obliczane według ustalonej dla każdej ze stron stopy procentowej (jedna stopa może być stała a druga zmienna lub obie mogą być zmienne, ale uzależnione od różnych indeksów).		Transakcja zobowiązująca obie strony do wymiany okresowych płatności odsetkowych od określonej kwoty nominalnej przez uzgodniony okres. Dokonywane płatności odsetkowe są wyrażone w tej samej walucie i obliczane według ustalonej dla każdej ze stron stopy procentowej (jedna stopa może być stała a druga zmienna lub obie mogą być zmienne, ale uzależnione od różnych indeksów).			
Cel nabycia lub wystawienia	do obrotu		jako zabezpieczenie (rachunkowość wartości godziwej)		jako zabezpieczenie (rachunkowość zabezpieczeń przepływów pieniężnych)			
Ilość transakcji	257	197	6	6	4	4		
Wartość nominalna instrumentów (w tys. zł)	7 536 839	5 562 314	278 000	278 000	426 230	414 720		
Wartość godziwa (w tys. zł)	15 587	19 433	-41 504	-14 872	21 823	27 146		
- dodatnia	191 887	94 328	-	-	21 823	27 146		
- ujemna	- 176 300	- 74 895	-41 504	-14 872	-	-		
Przyszłe przychody/ płatności	Zmienne		Zmienne		Zmienne			
Zapadalność	2015-01-07 2024-09-30	2014-02-17 2022-10-24	2019-07-11 2021-07-12	2019-07-11 2021-07-12	2016-05-11 2016-06-20	2016-05-11 2016-06-20		
Możliwość wcześniejszego rozliczenia	Generalnie brak, ale istnieje taka możliwość w przypadku transakcji z klientami niebankowymi w przypadkach określonych w umowach		Brak		Brak			
Możliwość wymiany lub zamiany na inny składnik aktywów/ pasywów	Brak		Brak		Brak			
Inne warunki	Brak		Brak		Brak			
Rodzaj ryzyka	Ryzyko operacyjne, ryzyko rynkowe, ryzyko kontrahenta		Ryzyko operacyjne, ryzyko rynkowe, ryzyko kontrahenta		Ryzyko operacyjne, ryzyko rynkowe, ryzyko kontrahenta			

	31-12-2014	31-12-2013
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	8 241 069	6 255 034
Razem transakcje instrumentami pochodnymi stopy procentowej:		
- aktywa	213 710	121 474
- zobowiązania	-217 804	-89 767

Razem pochodne instrumenty finansowe

	31-12-2014	31-12-2013
Wartość instrumentów według wartości nominalnej	10 567 529	8 291 305
Razem pochodne instrumenty finansowe:		
- aktywa	222 867	138 096
- zobowiązania	-233 059	-98 870

Kompensowanie aktywów finansowych i zobowiązań finansowych

Bank w aktywach finansowych i zobowiązaniach finansowych ujętych w sprawozdaniu finansowym nie stosuje kompensaty wartości posiadanych instrumentów finansowych. Niniejsza prezentacja stanowi informację o potencjalnym ujęciu instrumentów finansowych dla których istnieje możliwość przeprowadzenia kompensat zgodnie z właściwymi umowami.

Aktywa finansowe i zobowiązania finansowe z uwzględnieniem zmian do MSSF 7 według stanu na 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku:

Pozycje	Aktywa finansowe brutto ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zobow. finansowe brutto ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Pozycje które są kompensowane zgodnie z MSR 32		Aktywa finansowe netto ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Zobow. finansowe netto ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej	Pozycje które mogłyby podlegać kompensowaniu		Depozyty zabezp. przyjętych w ramach umów ramowych	Depozyty zabezp. złożone w ramach umów ramowych	Aktywa finansowe	Zobow. finansowe
			Aktywa finansowe - netto	Zobow. finansowe - netto			Aktywa finansowe - netto	Zobow. finansowe - netto				
(a)	(b)	(c)	(d)	(e)	(f) = (b) - (d)	(g) = (c) - (e)	(h)	(i)	(j)	(k)	(l) = (f) - (h) - (j)	(m) = (g) - (i) - (k)
Pochodne instrumenty finansowe (w tym pochodne instrumenty zabezpieczające)	222 867	-233 059	-	-	222 867	- 233 059	19 203	- 98 579	17 090	-108 403	186 575	-20 078
Pochodne instrumenty finansowe (w tym pochodne instrumenty zabezpieczające)	138 095	-98 870	-	-	138 095	- 98 870	44 449	- 27 690	38 991	- 28 657	54 654	-42 522

Zgodnie ze zmianami do MSSF 7 Bank w powyższej tabeli wskazuje wartości instrumentów pochodnych które :

- 1) kwoty brutto aktywów finansowych i zobowiązań finansowych ujętych w sprawozdaniu finansowym (kolumny b i c),
- 2) kwoty, które są kompensowane zgodnie z kryteriami określonymi w paragrafie 42 MSR 32 przy określaniu kwot netto wykazywanych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (kolumny d i e),
- 3) kwoty netto wykazywane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej (kolumny f i g),
- 4) kwoty objęte egzekwowalnym porozumieniem ramowym lub podobnym porozumieniem dotyczącym kompensowania, które nie są w inny sposób uwzględnione w paragrafie 13C pkt b), w tym: (i) kwoty związane z ujętymi instrumentami finansowymi, które nie spełniają niektórych lub wszystkich kryteriów kompensowania określonych w paragrafie 42 MSR 32 (kolumny h i j); oraz (ii) kwoty związane z zabezpieczeniami finansowymi (w tym zabezpieczeniami gotówkowymi) (kolumny j i k),
- 5) kwotę netto po odliczeniu kwot określonych w pkt 4) powyżej od kwot określonych w pkt 3) powyżej (kolumny l i m).

42. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Poniżej przedstawiono wartość bilansową i godziwą aktywów i zobowiązań finansowych innych niż wycenianych do wartości godziwej w sprawozdaniu finansowym:

	Wartość bilansowa na 31-12-2014	Wartość godziwa na 31-12-2014	Wartość bilansowa na 31-12-2013	Wartość godziwa na 31-12-2013
AKTYWA FINANSOWE				
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	264 975	263 133	140 230	138 825
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	12 529 785	12 383 508	12 054 714	11 942 417
- Kredyty w złotych polskich	9 071 217	8 976 071	9 017 086	8 962 615
- Kredyty w walutach obcych	3 458 568	3 407 437	3 037 628	2 979 802
Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe - utrzymywane do terminu zapadalności	990 326	1 068 667	988 515	1 033 269
Dłużne papiery wartościowe, w tym:	990 326	1 068 667	988 515	1 033 269
- Skarb Państwa	990 326	1 068 667	988 515	1 033 269
ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE				
Zobowiązania wobec innych banków	354 086	354 735	443 228	444 277
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	14 156 607	14 161 010	13 224 043	13 226 257
- Klientów korporacyjnych	4 785 342	4 786 019	5 115 768	5 115 644
- Klientów detalicznych	6 666 297	6 667 678	4 828 243	4 827 403
- Finansów publicznych	793 135	793 158	926 324	926 353
- Funduszy ekologicznych i pozostałych funduszy	584 196	584 197	922 810	922 793
- Międzynarodowych instytucji finansowych	1 292 024	1 294 345	1 349 408	1 352 585
- Pozostałych klientów	35 613	35 613	81 490	81 479
Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	2 594 700	2 624 929	2 733 287	2 767 812
Zobowiązania podporządkowane	566 435	563 053	327 155	322 977

Lokaty w innych bankach

Należności od innych banków obejmują lokaty międzybankowe, rachunki nostro oraz kredyty i pożyczki. Wartość godziwa lokat międzybankowych z uwagi na krótki termin realizacji (do 6 m-cy lokaty międzybankowe na stopę stałą) jest równa wartości bilansowej. Obligacje wyemitowane przez banki wyceniono według wartości godziwej z uwzględnieniem spreadu kredytowego wyznaczonego w oparciu o ostatnie porównywalne emisje przeprowadzone przez podobne banki.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom

Kredyty i pożyczki udzielone klientom i innym bankom przedstawiono po pomniejszeniu o odpisy z tytułu utraty wartości. W bilansie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa kredytów jest przyjmowana ich wartość wynikająca z bieżąco oszacowanych przyszłych przepływów kapitałowo-odsetkowych (oddzielnie dla walut i oddzielnie dla PLN) wyliczonych w oparciu o efektywną stopę procentową dla każdego kredytu (z wyjątkiem kredytów o nieustalonym harmonogramie lub kredytów zagrożonych dla których jako wartość godziwa przyjmowana jest wartość bilansowa) dyskontowanych średnią efektywną stopą procentową kredytów udzielonych w ostatnich dwunastu miesiącach. Dla kredytów hipotecznych uwzględniono przedpłaty. W przypadku kredytów w walutach obcych, których Bank zaprzestał udzielania została zastosowana średnia efektywna stopa procentowa odpowiadających im kredytów udzielanych w PLN, skorygowana o różnicę pomiędzy poziomami stóp w poszczególnych walutach i PLN.

Zobowiązania wobec podmiotów niebankowych

Zobowiązania w bilansie wycenia się według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Jako wartość godziwa zobowiązań jest przyjmowana ich wartość wynikająca ze zdyskontowania kapitału oraz odsetek dla wszystkich depozytów średnią ważoną stopą procentową, która obowiązywała dla depozytów przyjętych w grudniu 2014 roku. Z uwagi na brak harmonogramów dla rachunków bieżących zostały one ujęte wg wartości bilansowej.

Zobowiązania (kapitał i odsetki) wobec międzynarodowych instytucji finansowych zostały zdyskontowane średnią efektywną stopą procentową zobowiązań zaciąganych w 2014 roku.

Zobowiązania podporządkowane

Zobowiązania podporządkowane wycenione według wartości godziwej z uwzględnieniem zmiany spreadu kredytowego wyznaczonego w oparciu o emisję przeprowadzoną przez Bank w 2014 roku.

Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych

Zobowiązania z tytułu emisji papierów wartościowych wycenione według wartości godziwej z uwzględnieniem zmiany spreadu kredytowego dla obligacji w PLN wyznaczonego w oparciu o emisję przeprowadzone przez Bank w 2013 i 2014 roku dla emisji w PLN oraz w oparciu o notowanie rynkowe w przypadku euroobligacji.

Zobowiązania wobec innych banków

Zobowiązania z tytułu transakcji repo zostały wykazane w wartości bilansowej. Depozyty międzybankowe, z uwagi na krótki termin zostały ujęte w wartości bilansowej, a zaciągnięte pożyczki (kapitał i odsetki) zostały zdyskontowane średnią efektywną stopą procentową zobowiązań zaciąganych w 2014 roku.

43. Podział instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej w zależności od sposobu pomiaru wartości godziwej

Wartość godziwa zgodnie z MSSF 13 definiowana jest jako cena, którą otrzymano by za zbycie składnika aktywów lub zapłacono by za przeniesienie zobowiązania w transakcji przeprowadzonej na zwykłych warunkach na głównym (lub najkorzystniejszym) rynku na dzień wyceny w aktualnych warunkach rynkowych (tj. ceną wyjścia) bez względu na to, czy cena ta jest bezpośrednio obserwowalna lub oszacowana przy użyciu innej techniki wyceny. Bank szacując wartość godziwą uwzględnia korektę z tytułu ryzyka kredytowego kontrahenta.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na 31 grudnia 2013 roku Bank dokonywał klasyfikacji aktywów oraz zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej na trzy kategorie (poziomy) według ich metody wyceny:

- Poziom 1: metoda wyceny - mark-to-market bezpośrednio z dostępnych kwotowań instrumentów na rynku. Dotyczy to kwotowanych kapitałowych i dłużnych papierów wartościowych i bonów NBP (kwotowania oparte o stopę referencyjną),
- Poziom 2: metoda wyceny – mark-to-model z parametryzacją modeli w oparciu o kwotowania z aktywnego rynku dla danego typu instrumentów. Dotyczy to instrumentów pochodnych (w tym transakcji terminowych na papiery wartościowe) za wyjątkiem przypadków które spełniają kryteria przynależności do Poziomu 3,
- Poziom 3: metoda wyceny mark-to-model z parametryzacją modeli w oparciu o kwotowania z aktywnego rynku dla danego typu instrumentów oraz parametryzacją modelu na podstawie estymowanych czynników ryzyka. Dotyczy to komunalnych papierów wartościowych (wycena dokonywana na podstawie zdyskontowanych przepływów, przy czym spready kredytowe używane do wyceny wyznaczone są w oparciu o wewnętrzne ratingi), papierów innych banków (cena ustalana jest w oparciu o marże papierów, kwotowanych na rynku na moment ustalenia ceny, emitowanych przez odpowiednio wyselekcjonowanych emitentów), nienotowanych papierów kapitałowych oraz papierów kapitałowych charakteryzujących się niską płynnością (wyceniane są metodą zdyskontowanych przepływów).

31-12-2014	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	-	222 867	-	222 867
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	4 073 572	-	631 885	4 705 457
Dłużne papiery wartościowe	4 059 543	-	573 994	4 633 537
Kapitałowe papiery wartościowe	14 029	-	57 891	71 920
Razem	4 073 572	222 867	631 885	4 928 324

31-12-2014	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu				
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	-	233 059	-	233 059
Razem	-	233 059	-	233 059

	Poziom 3
Stan na początek okresu 01-01-2014	671 190
Zakup	140 940
Sprzedaż i wykup	-197 870
Suma zysków lub strat	
- w wynik finansowy	11 785
- w pozostałych całkowitych dochodach	5 840
Przeniesienia z poziomu 3	-
Stan na koniec okresu 31-12-2014	631 885

31-12-2013	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	-	-	-	-
Dłużne papiery wartościowe	-	-	-	-
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	-	138 095	-	138 095
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	3 031 865	-	671 190	3 703 055
Dłużne papiery wartościowe	3 031 865	-	613 306	3 645 171
Kapitałowe papiery wartościowe	-	-	57 884	57 884
Razem	3 031 865	138 095	671 190	3 841 150

31-12-2013	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Zobowiązania finansowe przeznaczone do obrotu				
Pochodne instrumenty finansowe i zabezpieczające	-	98 870	-	98 870
Razem	-	98 870	-	98 870

	Poziom 3
Stan na początek okresu 01-01-2013	640 505
Zakup	235 454
Sprzedaż i wykup	-201 254
Suma zysków lub strat	
- w wynik finansowy	-1 610
- w pozostałych całkowitych dochodach	-1 905
Przeniesienia z poziomu 3	-
Stan na koniec okresu 31-12-2013	671 190

Przeniesienie instrumentów pomiędzy Poziomem 1 a Poziomem 2 występuje na podstawie dostępności kwotowań z aktywnego rynku według stanu na zakończenie danego okresu sprawozdawczego.

Przeniesienie z Poziomu 2 do Poziomu 3 następuje w sytuacji zamiany w wycenie czynnika obserwowalnego na nieobserwowalny lub zastosowanie do wyceny nowego nieobserwowalnego czynnika ryzyka, która jednocześnie skutkuje istotnym wpływem na wycenę instrumentu.

Przeniesienie z Poziomu 3 do Poziomu 2 następuje w sytuacji zamiany w wycenie czynnika nieobserwowalnego na obserwowalny lub gdy wpływ czynnika nieobserwowalnego na wycenę instrumentu przestaje być istotny.

Przeniesienie między metodami wyceny następują w dacie i według stanu na koniec okresu sprawozdawczego.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2014 roku nie nastąpiły przeniesienia instrumentów pomiędzy poziomami.

W przypadku instrumentów zaklasyfikowanych do Poziomu 3 ich wycena nie ma wpływu na rachunek zysków i strat. Wycena do wartości godziwej instrumentów zakwalifikowanych do Poziomu 3 została uwzględniona w pozostałych całkowitych dochodach. W wyniku finansowym zostały uwzględnione odsetki naliczone, odsetki zapłacone, dyskonto lub premia, różnice kursowe oraz rozwiązane rezerwy (dotyczy to kapitałowych papierów wartościowych).

Na 31 grudnia 2014 roku analiza wrażliwości wyceny, instrumentów komunalnych zaklasyfikowanych do Poziomu 3, przy zmianie spreadu kredytowego o +/- 1 p.b. (nieobserwowalny parametr modelu) wynosiła 246 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2013 roku wynosiła 293 tys. zł)

44. Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Zgodnie z wymogami MSSF 8, segmenty operacyjne zostały określone na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej podlegających okresowym przeglądom dokonywanym przez członka kierownictwa odpowiedzialnego za podejmowanie decyzji operacyjnych. MSSF 8 definiuje segment operacyjny jako część działalności jednostki spełniający trzy kryteria:

- segment prowadzi działalność gospodarczą, w ramach której może osiągać przychody i ponosić koszty,
- wyniki działalności operacyjnej segmentu są przeglądane regularnie przez osobę podejmującą w jednostce główne decyzje operacyjne,
- odrębne informacje finansowe dla segmentu są dostępne.

Poniżej przedstawiono zasady sprawozdawczości według segmentów operacyjnych za okresy zakończone dnia 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku w podziale na następujące obszary działalności:

- a) pion korporacji i finansów publicznych,
- b) pion detaliczny,
- c) działalność skarbową i inwestycyjną,
- d) pozostałe (nieulokowane w segmentach).

W ramach pionu korporacji i finansów publicznych prowadzona jest działalność obejmująca transakcje zawierane poprzez Centra Korporacyjne oraz Centralę Banku z klientami korporacyjnymi i klientami należącymi do sektora finansów publicznych.

Natomiast aktywność Banku w pionie detalicznym dotyczy transakcji z klientami z grupy osób prywatnych, mikroprzedsiębiorstw oraz wspólnot mieszkaniowych.

W skład obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej wchodzi działalność na rynku międzybankowym i dłużnych papierów wartościowych, instrumentów pochodnych, a także w obszarze inwestycji kapitałowych. Działalność skarbową i inwestycyjną obejmuje zarządzanie płynnością, ryzykiem walutowym i stóp procentowych Banku oraz rozliczenia z tytułu cen transferowych funduszy z innymi pionami (segmentami) biznesowymi.

W obszarze pozostałe (nieulokowane w segmentach) znajdują się pozycje rachunku zysków i strat, które nie zostały przypisane do żadnego z wymienionych w ppkt a-d obszarów działalności, w szczególności przychody i koszty odsetkowe oraz prowizyjne generowane z aktywów i zobowiązań związanych z klientami niesklasyfikowanymi oraz ogólne koszty administracyjne.

Produkty pionów i obszarów działalności wymienionych w ppkt a-c powyżej zostały opisane w „Sprawozdaniu Zarządu z działalności Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2014 roku” w pkt. II ppkt 5.

Produktami obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej są instrumenty finansowe, bieżące i terminowe lokaty i depozyty międzybankowe oraz klientów ALM, kredyty od innych banków oraz kredyty udzielone bankom, dłużne i kapitałowe papiery wartościowe oraz instrumenty pochodne.

Natomiast obszar działalności maklerskiej obejmuje głównie nabywanie i zbywanie papierów wartościowych na cudzy lub własny rachunek, prowadzenie rachunków papierów wartościowych, zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie oraz oferowanie papierów wartościowych w obrocie pierwotnym lub w pierwszej ofercie publicznej.

Aktywa i pasywa obszarów określonych w ppkt a-b powyżej zostały wyodrębnione w oparciu o bazę kredytową i depozytową Banku.

I. Wynik na działalności operacyjnej pionu korporacji i finansów publicznych oraz pionu detalicznego jest wynikiem z działalności bankowej tych pionów, pomniejszonym o wartość kosztów administracyjnych przypisanych bezpośrednio do transakcji lub jednostek danego pionu, jak również kosztów alokowanych oraz odpisów z tytułu utraty wartości. Wynik finansowy uwzględnia także

rozliczenia wzajemne z tytułu obsługi klientów pionu korporacji i finansów publicznych przez oddziały Banku (przypisane do pionu detalicznego).

Na wynik z działalności finansowej ww. pionów składają się m.in.

1. **Wynik z tytułu odsetek**, tj. suma różnicy pomiędzy przychodami odsetkowymi od kredytów i obligacji komunalnych klientów, a kosztami za otrzymane fundusze od ALM (działalność skarbową i inwestycyjną) oraz przychodów z transferu funduszy do ALM pomniejszonych o koszty odsetkowe zapłacone klientom Banku. Wycena funduszy uwzględnia walutę, stabilność środków i termin, które są odnoszone do krzywej rentowności. Wycena przeprowadzana jest w cyklu miesięcznym i bazuje na średniej (ze stanów dziennych) poszczególnych transakcji odsetkowych przypisanych do danego pionu odrębnie dla każdej waluty.
2. **Wynik z tytułu prowizji**, tj. różnica przychodów z opłat i prowizji oraz kosztów przypisanych do danej transakcji oraz alokowanych do obszaru działalności. Wynik uwzględnia przychody i koszty rozliczane jednorazowo oraz rozliczane w czasie metodą liniową, natomiast przychody i koszty rozliczane przy transakcji wg. efektywnej stopy procentowej odnoszone są do wyniku z tytułu odsetek.
3. **Wynik z pozycji wymiany**, tj. dochody z negocjowanych transakcji wymiany walut (terminowych i SPOT) oraz dochody z wymiany walut według tabeli kursowej Banku. Pozycja uwzględnia wynik z transakcji instrumentami pochodnymi.
4. **Wynik odpisów z tytułu utraty wartości**, tj. wynik z tytułu zmiany wartości odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i obligacji komunalnych przypisanych do danego obszaru działalności. Wynik uwzględnia zmiany z tytułu wahań kursowych portfela kredytów walutowych objętych utratą wartości.

II. Wynik finansowy obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej stanowi sumę wyników z obszaru działalności skarbowej oraz obszaru inwestycji kapitałowych Banku, na które składają się m.in.:

1. **Wynik odsetkowy** – wyliczany jako suma wyniku odsetkowego z tytułu transakcji z klientami zewnętrznymi oraz wyniku rozliczeń z tytułu cen transferowych funduszy z innymi segmentami. Przychody i koszty odsetkowe zewnętrzne dotyczą transakcji na rynku międzybankowym (lokaty i kredyty), jak również nabywanych oraz emitowanych dłużnych papierów wartościowych. Wynik rozliczeń z tytułu cen transferowych funduszy jest różnicą pomiędzy przychodami z tytułu finansowania aktywów innych segmentów, a kosztami transferowymi za środki depozytowe otrzymane od innych segmentów.
2. **Wynik z pozycji wymiany**, uwzględnia wynik ze spekulacyjnych transakcji wymiany walut, rewaluację pozycji zabezpieczających rezerwy na kredyty walutowe oraz zmiany wyceny pozycji zabezpieczających aktywne walutowe transakcje terminowe. Pozycja uwzględnia wynik z pozycji wymiany nie przypisany innym segmentom.
3. **Wynik na działalności handlowej**, wynik z działalności ewidencjonowanej w Księdze Handlowej oraz z operacji instrumentami finansowymi, w tym typu FX SWAP.
4. **Wynik na inwestycyjnych papierach wartościowych** - wynik dotyczy akcji, udziałów i dłużnych papierów wartościowych oraz wyceny instrumentów finansowych.

5. Przychody z tytułu dywidend.

- 6. Różnica wartości odpisów z tytułu utraty wartości,** wynik dotyczy akcji i udziałów oraz zaangażowań wobec instytucji finansowych przypisanych do obszaru działalności skarbowej i inwestycyjnej.

Poniżej przedstawiono wyniki finansowe Banku Ochrony Środowiska S.A. za okresy dwunastu miesięcy zakończone dnia 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku przypadające na przyjęte segmenty.

Lp.	Sprawozdanie przedstawiające składniki rachunku zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014	PION KORPORACJI I FINANSÓW PUBLICZNYCH	PION DETALICZNY	DZIAŁALNOŚĆ SKARBOWA I INWESTYCYJNA	POZOSTAŁE (NIEUŁOKOWANE W SEGMENTACH)	BANK
I.	Wynik z tytułu odsetek	141 354	94 450	43 089	-	278 893
1.	Przychody z tytułu odsetek	508 725	360 178	-125 742	-	743 161
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	371 840	197 388	173 933	-	743 161
	- sprzedaż innym segmentom	136 885	162 790	-299 675	-	-
2.	Koszty z tytułu odsetek	-367 371	-265 728	168 831	-	-464 268
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	-112 148	-133 297	-218 823	-	-464 268
	- sprzedaż innym segmentom	-255 223	-132 431	387 654	-	-
II.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	51 935	29 600	-158	-880	80 497
III.	Przychody z tytułu dywidend	-	-	14 874	-	14 874
IV.	Wynik na działalności handlowej (ze SWAP)	-	-	29 438	-	29 438
V.	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-1 394	-	-1 394
VI.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	3 897	-	31 033	-	34 930
VII.	Wynik z pozycji wymiany	26 535	7 506	-9 956	-	24 085
VIII.	Wynik na działalności bankowej	223 721	131 556	106 926	-880	461 323
IX.	Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-4 211	-2 108	-	-3 890	-10 209
X.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-23 861	-44 853	512	-	-68 202
XI.	Wynik na działalności finansowej	195 649	84 595	107 438	-4 770	382 912
1.	Koszty bezpośrednie	-39 409	-55 774	-7 245	-	-102 428
	Wynik po kosztach bezpośrednich	156 240	28 821	100 193	-4 770	280 484
2.	Koszty pośrednie	-60 403	-76 036	-11 566	-3	-148 008
	Wynik po kosztach bezpośrednich i pośrednich	95 837	-47 215	88 627	-4 773	132 476
3.	Amortyzacja	-18 258	-20 930	-1 503	-	-40 691
4.	Pozostałe koszty (podatki, BFG, KNF, usługi wzajemne)	-10 277	-8 112	-313	-	-18 702
XII.	Wynik finansowy brutto	67 302	-76 257	86 811	-4 773	73 083
XIII.	Obciążenia podatkowe	-12 787	14 489	-13 957	0	-12 255
XIV.	Wynik finansowy netto	54 515	-61 768	72 854	-4 773	60 828
	Aktywa segmentu	8 326 125	4 698 033	6 371 789	84 033	19 479 980
	w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz lokaty i kredyty w innych bankach	7 831 741	4 698 033	264 975	11	12 794 760
	Zobowiązania segmentu	5 898 304	6 666 297	6 816 982	98 397	19 479 980
	w tym zobowiązania wobec klientów oraz banków	5 898 304	6 666 297	1 910 479	35 613	14 510 693
	Nakłady na aktywa trwałe i wartości niematerialne	10 596	13 279	1 703	-	25 578

Lp.	Sprawozdanie przedstawiające składniki rachunku zysków i strat za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013	PION KORPORACJI I FINANSÓW PUBLICZNYCH	PION DETALICZNY	DZIAŁALNOŚĆ SKARBOWA I INWESTYCYJNA	POZOSTAŁE (NIEUŁOKOWANE W SEGMENTACH)	BANK
I.	Wynik z tytułu odsetek	121 251	95 042	50 504	-	266 797
1.	Przychody z tytułu odsetek	568 757	390 381	-187 956	-	771 182
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	384 534	206 895	179 752	1	771 182
	- sprzedaż innym segmentom	184 223	183 486	-367 708	-1	-
2.	Koszty z tytułu odsetek	-447 506	-295 339	238 460	-	-504 385
	- sprzedaż klientom zewnętrznym	-152 081	-149 448	-202 856	-	-504 385
	- sprzedaż innym segmentom	-295 425	-145 891	441 316	-	-
II.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	49 735	39 295	1	-1 991	87 040
III.	Przychody z tytułu dywidend	-	-	7 684	-	7 684
IV.	Wynik na działalności handlowej (ze SWAP)	-	-	22 820	-	22 820
V.	Wynik na rachunkowości zabezpieczeń	-	-	-145	-	-145
VI.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	2 538	-	17 482	-	20 020
VII.	Wynik z pozycji wymiany	22 823	7 708	-8 823	-	21 708
VIII.	Wynik na działalności bankowej	196 347	142 045	89 523	-1 991	425 924
IX.	Wynik pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych	-2 740	-2 673	7 269	3 529	5 385
X.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	-47 272	-13 671	752	-2	-60 193
XI.	Wynik na działalności finansowej	146 335	125 701	97 544	1 536	371 116
1.	Koszty bezpośrednie	-36 814	-63 124	-5 385	-2	-105 325
	Wynik po kosztach bezpośrednich	109 521	62 577	92 159	1 534	265 791
2.	Koszty pośrednie	-67 983	-68 530	-8 488	-3	-145 004
	Wynik po kosztach bezpośrednich i pośrednich	41 538	-5 953	83 671	1 531	120 787
3.	Amortyzacja	-17 468	-21 572	-995	-1	-40 036
4.	Pozostałe koszty (podatki, BFG, KNF, usługi wzajemne)	-7 500	-6 647	-278	-2	-14 427
XII.	Wynik finansowy brutto	16 570	-34 172	82 398	1 528	66 324
XIII.	Obciążenia podatkowe	-3 237	6 493	-8 212	-	-4 956
XIV.	Wynik finansowy netto	13 333	-27 679	74 186	1 528	61 368
	Aktywa segmentu	7 874 935	4 785 206	5 558 368	113 943	18 332 452
	w tym kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz lokaty i kredyty w innych bankach	7 269 321	4 785 206	140 230	187	12 194 944
	Zobowiązania segmentu	6 604 558	4 828 243	6 427 960	471 691	18 332 452
	w tym zobowiązania wobec klientów oraz banków	6 604 558	4 828 243	2 152 980	81 490	13 667 271
	Nakłady na aktywa trwałe i wartości niematerialne	14 607	17 996	1 705	1	34 309

45. Transakcje z podmiotami powiązanimi

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. pełnił rolę dominującą wobec Domu Maklerskiego BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, BOŚ Invest Management sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. oraz BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. Spółka Komandytowo Akcyjna, BOŚ Ekosystem sp. z o.o., a także MS Wind sp. z o.o.

Jednostką dominującą wobec BOŚ S.A. był Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Za podmioty powiązane uznaje się również kluczowy personel kierowniczy.

Natomiast na dzień 31 grudnia 2013 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. pełnił rolę dominującą wobec Domu Maklerskiego BOŚ S.A., BOŚ Eko Profit S.A., BOS Finance AB, Invest Management sp. z o.o., BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. oraz BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. Spółka Komandytowo Akcyjna, a także MS Wind sp. z o.o.

(a) Opis transakcji z głównym akcjonariuszem Banku, tj. NFOŚiGW

Na dzień 31 grudnia 2014 roku oraz na dzień 31 grudnia 2013 roku NFOŚiGW nie posiadał w Banku rachunków bieżących i terminowych.

Na dzień 31 grudnia 2014 roku wartość środków powierzonych na kredyty przez NFOŚiGW wynosiła 251 tys. zł natomiast na dzień 31 grudnia 2013 roku 925 tys. zł.

NFOŚiGW udzielał dopłat do odsetek dla klientów, które w roku 2014 wynosiły 2 914 tys. zł, w 2013 roku wynosiły 3 727 tys. zł.

Transakcje z NFOŚiGW zostały przeprowadzone na warunkach ogólnych oferty publicznej Banku.

Ponadto, NFOŚiGW jest podmiotem powiązanim ze Skarbem Państwa. Bank zawiera transakcje z jednostkami powiązanimi ze Skarbem Państwa – głównie z jednostkami sektora finansów publicznych.

(b) Opis transakcji z jednostką zależną, tj. Domem Maklerskim BOŚ S.A.

Oddziały Banku prowadzą rachunki bieżące i lokat terminowych Domu Maklerskiego BOŚ S.A. Transakcje wykonywane na rachunkach bieżących to przede wszystkim wpłaty i wypłaty gotówkowe klientów Spółki. W ramach wolnych środków na koniec każdego dnia zakładane są standardowo depozyty terminowe O/N oprocentowane w oparciu o stawkę WIBOR.

Wyżej wymienione transakcje mają charakter czasowy, zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

(c) Opis transakcji z jednostką zależną, tj. BOŚ Eko Profit S.A.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Eko Profit S.A. Wyżej wymienione transakcje zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

(d) Opis transakcji z jednostką zależną, tj. BOS Finance AB

Na dzień 31 grudnia 2014 roku Bank posiadał umowę kaucji z BOS Finance AB. Umowa zawarta została z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

(e) Opis transakcji z jednostką zależną, tj. BOŚ Invest Management sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Invest Management sp. z o.o. Ponadto w 2014 roku Bank realizował ze spółką umowę najmu budynku biurowego w Warszawie. Wyżej wymienione transakcje i umowa najmu zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych

(f) Opis transakcji z jednostką zależną, tj. BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.

(g) Opis transakcji z jednostką zależną, tj. BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A. Ponadto w 2014 roku Bank realizował ze spółką umowę najmu powierzchni biurowej w Warszawie. Wyżej wymienione transakcje i umowa najmu zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych.

(h) Opis transakcji z jednostką zależną, tj. BOŚ Ekosystem sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych BOŚ Ekosystem sp. z o.o. Wyżej wymienione transakcje zawarte zostały z uwagi na wewnętrzne potrzeby Banku, na zasadach rynkowych. W dniu 21 stycznia 2014 roku Bank dokonał dokapitalizowania na kwotę 200 tys. zł. Ponadto Bank przekazał darowiznę w wysokości 775 tys. zł.

(i) Opis transakcji z jednostką pośrednio zależną, tj. MS Wind sp. z o.o.

Bank prowadzi rachunki bieżące i lokat terminowych MS Wind sp. z o.o. Bank udzielił MS Wind sp. z o.o. kredytów z przeznaczeniem na finansowanie realizacji farmy wiatrowej oraz zawarł transakcję IRS.

31-12-2014	Pochodne instrumenty finansowe	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Inne aktywa	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartość firmy	Zobowiązania wobec klientów	Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	Pozostałe zobowiązania	Zobowiązania warunkowe
Jednostki zależne									
Dom Maklerski BOŚ S.A.	-	12 017	63	-	-	331 214	82	25	65 127
BOŚ Eko Profit S.A.	-	-	1	-	-	3 267	-	-	20
BOS Finance AB	-	-	-	-	-	1 106 944	-	-	1 385 248
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.	-	-	-	-	25	696	-	863	-
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	-	-	-	-	10	36	-	-	-
Invest Management BOŚ sp. z o.o.	-	-	23 693	1 895	-	12 910	-	522	3 450
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	-	-	773	-	10	971	-	-	-
Jednostki pośrednio zależne									
MS Wind sp. z o.o.	3 911	27 549	-	-	-	2 337	-	-	1 577
Razem	3 911	39 566	24 530	1 895	45	1 458 375	81	1 410	1 455 422

31-12-2013	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	Inne aktywa	Rzeczowe aktywa trwałe	Wartość firmy	Zobowiązania wobec klientów	Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	Pozostałe zobowiązania	Zobowiązania warunkowe
Jednostki zależne								
Dom Maklerski BOŚ S.A.	7 465	53	-	-	400 122	108	111	32 659
BOŚ Eko Profit S.A.	161	2 001	-	-	1 615	-	216	20
BOS Finance AB	-	-	-	-	1 077 052	-	-	1 347 840
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.	-	614	-	25	-	-	863	-
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	-	-	-	10	-	-	-	-
Invest Management BOŚ sp. z o.o.	-	44 790	2 075	-	46 732	-	61	3 450
Jednostki pośrednio zależne								
MS Wind sp. z o.o.	-	-	-	-	620	-	-	-
Razem	7 626	47 458	2 075	35	1 526 141	108	1 251	1 383 969

Przychody i koszty za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2014 roku	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	Przychody z tytułu opłat i prowizji	Przychody z tytułu dywidend	Wynik na działalności handlowej	Pozostałe przychody operacyjne	Pozostałe koszty operacyjne	Ogólne koszty administracyjne
Jednostki zależne								
Dom Maklerski BOŚ S.A.	1 058	-7 746	868	7 500	-82	141		-11
BOŚ Eko Profit S.A.	-	-175	1	2 900	-	94		-985
BOS Finance AB	-	-63 154	-	-	-	-		-
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.	-	-3	1	-	-	-		-1 463
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	-	0	1	-	-	1		-
Invest Management BOŚ sp. z o.o.	-	-604	70	-	-	-		-8 876
BOŚ Ekosystem sp. z o.o.	-	-	-	-	-	631	-775	-
Jednostki pośrednio zależne								
MS Wind sp. z o.o.	729	-44	114	-	4 155			
Razem	1 787	-71 726	1 055	10 400	4 073	867	-775	-11 335

Przychody i koszty za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2013 roku	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	Przychody z tytułu opłat i prowizji	Przychody z tytułu dywidend	Wynik na działalności handlowej	Pozostałe przychody operacyjne	Ogólne koszty administracyjne
Jednostki zależne							
Dom Maklerski BOŚ S.A.	396	-7 374	901	3 000	-21	133	-26
BOŚ Eko Profit S.A.	-	-98	2	900	-	100	-318
BOS Finance AB	-	-63 549	-	-	-	-	-
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o. S.K.A.	-	-	-	-	-	-	-88
BOŚ Nieruchomości sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-	-
Invest Management BOŚ sp. z o.o.	-	-1 697	85	-	-	-	-4 214
Jednostki pośrednio zależne							
MS Wind sp. z o.o.		-1	1				
Razem	396	-72 719	989	3 900	-21	233	-4 646

(j) Informacje dotyczące kredytów i depozytów Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku

W ramach działalności operacyjnej przeprowadzone transakcje z członkami organu zarządzającego i kluczowym personelem kierowniczym obejmują przede wszystkim kredyty i depozyty. Salda poszczególnych pozycji bilansu na dzień 31 grudnia 2014 roku i 31 grudnia 2013 roku oraz koszty i przychody za okres 12 miesięcy zakończony dnia 31 grudnia 2014 roku oraz 31 grudnia 2013 roku zaprezentowano poniżej:

Kluczowy personel kierowniczy

	31-12-2014	31-12-2013
Stan kredytów	-	15
Udzielone zobowiązania z tytułu linii kredytowych	28	53
Stan depozytów	1 204	1 017

	01-01-2014 31-12-2014	01-01-2013 31-12-2013
Koszty odsetek od depozytów	35	84

Kluczowy personel kierowniczy korzysta z kredytów i depozytów na warunkach ogólnych oferty publicznej Banku.

(k) Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego BOŚ S.A.

Wyplacone w 2014 roku

Rada Nadzorcza Banku:

1.	Jacek Bajorek	59
2.	Jacek Ciepluch	95
3.	Piotr Kaczyński	130
4.	Mariusz Karpiński	100
5.	Józef Kozioł	142
6.	Andrzej Kraszewski	142
7.	Marcin Likierski	232
8.	Michał Machlejd	48
9.	Ryszard Ochwat	142
10.	Krzysztof Rogala	29
11.	Adam Wasiak	142
12.	Adam Wojtaś	142
		1 403

w tym:

- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 403
---	-------

Wynagrodzenia z tyt. pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych:

1. Marcin Likierski	38
---------------------	----

Łączna kwota wynagrodzeń Rady Nadzorczej Banku zawiera: wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej, zwrot kosztów biletów komunikacyjnych, benzyny, noclegów, udziału w konferencji.

Zarząd Banku:

1. Mariusz Klimczak	1 142
2. Stanisław Kolasiński	954
3. Adam Zbigniew Grzebieluch	883
4. Dariusz Daniluk*	515
5. Paweł Lemańczyk*	519
6. Przemysław Lech Figarski**	757
7. Krzysztof Wojciech Telega**	743
	5 513
w tym:	
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	4 476

Wynagrodzenia z tyt. pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych:

1. Stanisław Kolasiński	84
2. Adam Zbigniew Grzebieluch	60
3. Przemysław Lech Figarski	60
4. Krzysztof Wojciech Telega	60
	264
w tym:	
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	264

Łączna kwota wynagrodzeń Członków Zarządu Banku wypłaconych w 2014 roku zawiera: wynagrodzenia zasadnicze, I transzę premii odroczonej za 2012 rok, część nieodroczonej premii za 2013 rok, wynagrodzenie za czas choroby, koszty polis ubezpieczeniowych, koszty opieki medycznej, koszty korzystania z samochodów służbowych dla celów prywatnych, świadczenia po okresie zatrudnienia, świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy.

Akcje - premia za 2013 rok przyznana i wypłacona w 2014 roku.

	Liczba akcji rzeczywistych otrzymanych w 2014 roku.	Wartość akcji rzeczywistych
1. Mariusz Klimczak	5 491	256
2. Stanisław Kolasiński	4 671	218
3. Adam Grzebieluch	4 314	201
4. Przemysław Figarski**	3 681	172
5. Krzysztof Telega**	3 862	180
	22 019	1 027

Akcje fantomowe za 2012 rok - ekwiwalent wypłacony w 2014 roku.

	Liczba akcji fantomowych	Wartość akcji fantomowych
1. Mariusz Klimczak	2 252	102
2. Stanisław Kolasiński	1 767	80
3. Adam Grzebieluch	1 703	77
4. Przemysław Figarski**	1 408	64
5. Krzysztof Telega**	1 456	66
	8 586	389

ŚWIADCZENIA DŁUGOTERMINOWE ODROCZONE

Wynagrodzenia zmienne należne za wyniki 2013 roku odroczone do wypłaty w latach 2015-2017

1. Mariusz Klimczak	205
2. Stanisław Kolasiński	175
3. Adam Zbigniew Grzebieluch	161
4. Przemysław Lech Figarski**	137
5. Krzysztof Wojciech Telega**	144
	822

Program opcji menedżerskich:

	Liczba przyznanych warrantów	Wartość na datę przyznania
1. Mariusz Klimczak	4 120	40
2. Stanisław Kolasiński	3 600	35
3. Adam Grzebieluch	3 600	35
	11 320	110

(*) w składzie Zarządu od 5 maja 2014 roku,

(**) w składzie Zarządu do 30 kwietnia 2014 roku

Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego BOŚ S.A. Wypłacone za 2013 rok

Rada Nadzorcza Banku:

1.	Jacek Bajorek	168
2.	Józef Koziół	137
3.	Andrzej Kraszewski	137
4.	Marcin Likierski	280
5.	Michał Machlejd	137
6.	Ryszard Ochwat	137
7.	Krzysztof Rogala	137
8.	Janusz Topolski	65
9.	Adam Wasiak	137
10.	Adam Wojtaś	73
		1 408
	w tym:	
	- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	1 408

Łączna kwota wynagrodzeń Rady Nadzorczej Banku zawiera: wynagrodzenie Członków Rady Nadzorczej, zwrot kosztów biletów komunikacyjnych, benzyny, noclegów, udziału w konferencji.

Zarząd Banku:

1.	Mariusz Klimczak	1 076
2.	Stanisław Kolasiński	899
3.	Przemysław Lech Figarski	820
4.	Adam Zbigniew Grzebieluch	831
5.	Krzysztof Wojciech Telega	822
		4 448
	w tym:	
	- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	4 448

Wynagrodzenia z tyt. pełnienia funkcji we władzach jednostek podporządkowanych:

1.	Krzysztof Wojciech Telega	6
2.	Stanisław Kolasiński	22
		28
	w tym:	
	- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	28

Łączna kwota wynagrodzeń Członków Zarządu Banku zawiera: wynagrodzenia zasadnicze, premie za 2012 r., wynagrodzenie za czas choroby, koszty polis ubezpieczeniowych, koszty opieki medycznej, zwrot nadpłaconych składek ZUS, koszty korzystania z samochodów służbowych dla celów prywatnych.

Akcje - premia za 2012 rok przyznana w 2013 roku

	Liczba akcji przyznanych ogółem	Liczba akcji rzeczywistych otrzymanych w 2013 roku	Wartość akcji rzeczywistych	Liczba akcji wirtualnych (fantomowych)
1. Mariusz Klimczak	6 972	4 720	146,6	2 252
2. Adam Grzebieluch	5 273	3 570	110,8	1 703
3. Krzysztof Telega	4 510	3 054	94,8	1 456
4. Przemysław Figarski	4 361	2 953	91,7	1 408
5. Stanisław Kolasieński	5 473	3 706	115,1	1 767
	26 589	18 003	559,0	8 586

46. Przejęcie i zbycie spółek

W 2014 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. nabył udziały w spółce BOŚ Ekosystem sp. z o.o. oraz dokonał dokapitalizowania Spółki kwotą 200 tys. zł. Udział Banku w kapitale zakładowym jak również udział w głosach na zgromadzeniu wspólników tej spółki na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosił 100%.

W 2014 roku Bank Ochrony Środowiska S.A. wystąpił z uczestnictwa w organizacji VISA poprzez wypowiedzenie członkostwa w spółce VISA Europe Limited.

Z dniem 22 października 2014 roku (tj. dniem rejestracji przez sąd rejestrowy, podwyższenia kapitału w spółce Polimex-Mostostal S.A.) Bank w ramach konwersji wierzytelności objął akcje w spółce Polimex-Mostostal S.A. Udział Banku w kapitale zakładowym spółki na dzień 31 grudnia 2014 roku wynosi 4,63%.

47. Wypłacone i zaproponowane dywidendy

Zarząd Banku zwróci się do Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia Banku Ochrony Środowiska S.A. z wnioskiem o przeznaczenie całości wypracowanego zysku netto w 2014 roku na kapitał zapasowy.

W 2014 roku nie była wypłacona ani zadeklarowana dywidenda. W dniu 30 kwietnia 2014 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie BOŚ S.A. podjęło uchwałę w sprawie podziału zysku Banku za 2013 rok. Zysk netto w wysokości 62 910 541,21 zł przeznaczony został w całości na kapitał zapasowy.

48. Zdarzenia po dniu bilansowym

Zarząd Banku poinformował, że w dniu:

- 19 stycznia 2015 r. (raport bieżący nr 2/2015) doszła do skutku emisja obligacji BOŚ S.A. serii KT.1.39 w wysokości 109 mln zł. Emisja obligacji zorganizowana została przy udziale Domu Maklerskiego Banku Ochrony Środowiska S.A.
- 20 lutego 2015 r. (raport bieżący nr 3/2015) doszła do skutku emisja obligacji BOŚ S.A. serii S w wysokości 100 mln zł. Organizatorem i Depozytariuszem emisji obligacji serii S jest mBank S.A. z siedzibą w Warszawie.
- 26 lutego 2015 r. (raport bieżący nr 4/2015) Bank zawarł z jednym ze swoich strategicznych Klientów Umowę Kredytu Nieodnawialnego w kwocie 140 mln zł na okres do 19 lutego 2025 r. Kredyt jest przeznaczony na finansowanie projektu inwestycyjnego w branży mleczarskiej. Oprocentowanie kredytu jest oparte na stawce WIBOR 3M powiększonej o marżę Banku. Warunki cenowe Umowy nie odbiegają od warunków rynkowych i Umowa nie zawiera zapisów o karach umownych ani zapisów o zastrzeżeniu warunku bądź terminu. W związku z finansowaniem ww. Projektu Bank zawarł ponadto umowę o udzielenie limitu na zabezpieczenie ryzyka stopy procentowej (IRS) w kwocie 26,3 mln zł na okres do 21 maja 2022 r. Limit Transakcyjny IRS jest przeznaczony na minimalizację ryzyka stopy procentowej związanej z Kredytem inwestycyjnym. Umowa nie zawiera zapisów o karach umownych ani zapisów o zastrzeżeniu warunku bądź terminu. Warunki cenowe umowy nie odbiegają od warunków rynkowych. Łączne aktualne zaangażowanie Banku wobec Klienta oraz grupy podmiotów z nim powiązanych, wynikające z umów zawartych przez Bank w okresie ostatnich 12 miesięcy, z uwzględnieniem ww. umów, wynosi 218,7 mln zł i przekracza 10% kapitałów własnych Banku. Najistotniejszą, z zawartych umów ze względu na wartość, jest omówiona powyżej Umowa Kredytu Nieodnawialnego.
- 5 marca 2015 r. (raport bieżący nr 5/2015) BOS S.A. zawarł Umowę Pożyczki z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym, który postawił do dyspozycji BOŚ S.A. środki w wysokości 75 mln EUR na okres do 12 lat. Pożyczka przeznaczona jest na finansowanie projektów inwestycyjnych, realizowanych przez podmioty sektora finansów publicznych, małe i średnie przedsiębiorstwa zatrudniające do 250 pracowników oraz średnie przedsiębiorstwa zatrudniające mniej niż 3 tysiące pracowników, w obszarze związanym z ochroną środowiska, efektywnością energetyczną, utrzymaniem infrastruktury, przemysłem, usługami i turystyką. Pożyczka będzie wykorzystana w transzach. Oprocentowanie pożyczki jest oparte na stopie bazowej EURIBOR + marża. Wartość umowy wynosi 310,6 mln zł wg średniego kursu NBP z dnia 5 marca 2015 r. Umowa nie zawiera zapisów o karach umownych ani zapisów o zastrzeżeniu warunku bądź terminu. Warunki cenowe umowy nie odbiegają od warunków rynkowych. Kryterium uznania umowy za znaczącą jest wartość umowy przekraczająca 10% kapitałów własnych Banku.
- 6 marca 2015 r. (raport bieżący nr 6/2015) BOŚ S.A. zawarł z Europejskim Bankiem Odbudowy i Rozwoju („EBOiR”), Spółką Polenergia S.A. („Sponsor”) oraz trzema jej podmiotami zależnymi („Kredytobiorcy”), tj.: Grupą PEP – Farma wiatrowa 1 Sp. z o.o. („GPFW1”), Grupą PEP – Farma wiatrowa 4 Sp. z o.o. („GPFW4”) oraz Grupą PEP – Farma wiatrowa 6 Sp. z o.o. („GPFW6”), Aneks do Umowy finansowania 3 farm wiatrowych z dnia 4 października 2013 r., do której Bank przystąpił w dniu 29 lipca 2014 r. udzielając kredytu inwestycyjnego spółce GPFW4 w kwocie 238 mln zł na finansowanie kosztów budowy farmy wiatrowej Skurpie o mocy 36,8 MW (o czym Bank informował w raporcie bieżącym 47/2014). Na podstawie Aneksu kwota kredytu inwestycyjnego udostępnionego przez Bank uległa zwiększeniu o 26,3 mln zł w związku z rozbudową łącznej mocy farmy wiatrowej Skurpie do 43,7 MW. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie. Jednocześnie, Bank zawarł w dniu 6 marca 2015r. ze spółką GPFW4 oraz Sponsorem aneks do umowy kredytu VAT, na podstawie której kwota kredytu uległa zwiększeniu o kwotę 3,5 mln zł do kwoty 28,5 mln

zł. Pozostałe warunki umowy nie uległy zmianie. Umowa i aneksy nie zawierają zapisów o karach umownych. Uruchomienie finansowania w ramach zwiększonych kwot kredytów uwarunkowane jest spełnieniem przez GPFW4 warunków zawieszających. Łączne aktualne zaangażowanie Banku wobec Klienta oraz grupy podmiotów z nim powiązanych, wynikające z umów zawartych przez Bank w okresie ostatnich 12 miesięcy, z uwzględnieniem ww. aneksów, wynosi 309,6 mln zł.

W dniu 15 stycznia 2015 r. na skutek zaprzestania przez Narodowy Bank Szwajcarii utrzymywania minimalnego poziomu kursu CHF za EUR nastąpiła znaczna deprecjacja PLN w stosunku do CHF.

Wartość brutto kredytów w CHF w portfelu kredytowym BOŚ S.A. na dzień 31 grudnia 2014 r. wynosiła 1 362,4 mln zł (wartość netto 1 340,5 mln zł), co stanowiło 10,6% wszystkich kredytów i pożyczek udzielonych klientom i innym bankom. Najwięcej kredytów brutto w CHF stanowiły kredyty mieszkaniowe (96,9%). Udział kredytów z przesłanką utraty wartości udzielonych w CHF wyniósł 5,0%.

Średnie LTV portfela kredytów mieszkaniowych w CHF wg stanu na koniec grudnia 2014 r. (kurs wyceny 3,54) wyniosło 89,2%, przy wzroście kursu CHF do 4,00 średnie LTV wzrosły do 95,0% natomiast przy kursie 5,00 – 104,9%.

Pozycja walutowa w CHF zamykana jest transakcjami FX SWAP. Na dzień 31 grudnia 2014 r. otwarta pozycja w CHF była domknięta i nie przekraczała kwoty 657 tys. zł (185 tys. CHF).

49. Wynagrodzenie dla podmiotu uprawnionego do badań sprawozdań finansowych

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych firmy Deloitte Polska sp. z o. o Sp. k., wypłacone lub należne za rok obrotowy:

2014 rok

• Badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2013 rok	35
• Przegląd sprawozdania za I półrocze 2014 roku	123
• Pozostałe usługi	122
• Badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2014 rok	279

Wynagrodzenie podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych firmy Deloitte Polska sp. z o. o Sp. k., wypłacone lub należne za rok obrotowy:

2013 rok

• Badanie rocznego sprawozdania finansowego za 2013 rok	283
• Przegląd sprawozdania za I półrocze 2013 roku	122
• Pozostałe usługi	57

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/funkcja	Podpis
16.03.2015 r.	Mariusz Klimczak	Prezes Zarządu	.....
16.03.2015 r.	Stanisław Kolasiński	Wiceprezes – pierwszy zastępca prezesa Zarządu	.....
16.03.2015 r.	Dariusz Daniluk	Wiceprezes Zarządu	.....
16.03.2015 r.	Adam Zbigniew Grzebieluch	Wiceprezes Zarządu	.....
16.03.2015 r.	Paweł Kazimierz Lemańczyk	Wiceprezes Zarządu	.....